

Bruxelles, den 6.6.2018
COM(2018) 447 final

2018/0236 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for
Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013,
(EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU**

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2018) 327 final} - {SWD(2018) 328 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Siden 1990'erne har EU øget sine investeringer i rumsektoren. Selv inden Lissabontraktaten trådte i kraft med en ny artikel 189 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der skabte fundamentet for dens indsats på dette område, havde Unionen med held udviklet EGNOS og Galileo, de europæiske satellitnavigationsprogrammer. Begge disse programmer er i drift¹, og Galileo anses på nuværende tidspunkt for at være et af Unionens flagskibssystemer.

I 2014 blev jordobservationsprogrammet Copernicus², der er baseret på GMES-programmet, føjet til de første to programmer. Senest har Unionen iværksat aktiviteter inden for støtterammen for overvågning og sporing i rummet³, "SST" (Space Surveillance and Tracking). Den samlede budgettildeling til Unionens rumaktiviteter, herunder forskning, for perioden 2014-2020 udgjorde 12,6 mia. EUR.

I sin meddelelse af 26. oktober 2016 med titlen "En rumstrategi for Europa"⁴ lancerede Kommissionen en ny rumstrategi for Europa, der er baseret på fire strategiske mål: Bedst mulig udnyttelse af fordelene ved rummet for samfundet og EU-økonomien, fremme af en konkurrencedygtig og innovativ europæisk rumsektor, styrkelse af Europas strategiske selvstændighed i forbindelse med adgang til og anvendelse af rummet i et sikkert miljø samt styrkelse af Europas rolle som en global aktør og fremme af internationalt samarbejde.

Begrundelsen for vedtagelsen af rumstrategien for Europa er baseret på rumsektorens strategiske betydning for Unionen og på behovet for en tilpasning af den europæiske rumsektor til et foranderligt globalt miljø. Rumteknologi støtter mange af Unionens politikområder og strategiske prioriteter. Rumsektoren kan spille en afgørende rolle, når det gælder effektiv tackling af nye udfordringer såsom klimaændringer, bæredygtig udvikling, grænsekontrol, havovervågning og sikkerhed for Unionens borgere. Disse nye EU-prioriteter fører til nye metoder til udvikling af programmet. Sikkerhedskravene skal strammes i forbindelse med udviklingen af Unionens rumsystemer, så synergierne mellem civile og sikkerhedsmæssige aktiviteter kan udnyttes fuldt ud.

Men rumsektoren er også en del af den globale værdikæde, der står over for store forandringer, som flytter de traditionelle grænser i rumsektoren. Det såkaldte "New Space" revolutionerer rumsektoren, ikke kun ud fra et teknologisk synspunkt, men også når det gælder forretningsmodeller. Rummet tiltrækker flere og flere virksomheder og iværksættere, som ikke altid har erfaring på området. Det har derfor afgørende betydning, at Unionen støtter hele rumsektoren aktivt, navnlig når det gælder forskning og udvikling, nystartede virksomheder og virksomhedsinkubatorer, som er aktive i rumsektoren.

Når det gælder de enkelte programmer, fremhævede Kommissionen i rumstrategien for Europa vigtigheden af at sikre den fortsatte drift af tjenesterne fra Galileo, EGNOS og Copernicus og forberede næste generation af disse tjenester samt forbedre SST-tjenesterne og præsenterede det statslige satellitkommunikationsinitiativ "GOVSATCOM", der oprindeligt indgik i Kommissionens arbejdsprogram for 2017. Derudover understregedes den centrale

¹ Forordning (EU) nr. 1285/2013. EUT L 347 af 20.12.2013, s. 1.

² Forordning (EU) nr. 377/2014. EUT L 122 af 24.4.2014, s. 44.

³ Afgørelse nr. 541/2014/EU. EUT L 158 af 27.5.2014, s. 227.

⁴ COM(2016) 705 final.

betydning af partnerskaber mellem Kommissionen, medlemsstaterne, Det Europæiske GNSS-agentur (Global Navigation Satellite Systems), Den Europæiske Rumorganisation og alle andre organer og interesserede parter, som deltager i gennemførelsen af den europæiske rumpolitik, hvilket fremhæver vigtigheden af at indføre effektive og hensigtsmæssige forvaltningsformer til gennemførelse af Unionens rumprogram.

Når det gælder det nye initiativ GOSATCOM, er Europas kapacitetsunderskud for så vidt angår sikker satellitkommunikation blevet anerkendt i Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2013 og forskellige efterfølgende konklusioner fra Rådet, i Kommissionens hvidbog om Europas fremtid, i Romerklæringen fra lederne af 27 medlemsstater og i flere af Europa-Parlamentets beslutninger.

Den tilgang, som Kommissionen foreslår i sin meddelelse om en rumstrategi for Europa, blev bekræftet både af Rådet i dets konklusioner vedtaget den 30. maj 2017⁵ og Europa-Parlamentet i dets beslutning af 12. september 2017⁶. I sine konklusioner af 30. maj 2017 tilskyndede Rådet især Kommissionen og medlemsstaterne til fortsat i det nødvendige omfang at gøre brug af teknisk knowhow fra Den Europæiske Rumorganisation og de nationale rumorganisationer, opfordrede Kommissionen til at analysere og vurdere en eventuel udvikling i Det Europæiske GNSS-Agenturs ansvarsområder og anerkendte behovet for at søge stærkere synergier, hvor det er relevant, mellem civile og militære anvendelser af rumaktiver.

Forslaget til forordning indgår i opfølgningen på rumstrategien for Europa. Et fuldt integreret rumprogram vil samle alle Unionens aktiviteter på dette højstrategiske område. Dette vil give en sammenhængende ramme for fremtidige investeringer, øge synligheden og skabe større fleksibilitet. Ved at øge effektiviteten vil det i sidste ende bidrage til at udrulle nye rumdrevne tjenester til gavn for alle EU-borgere.

Programmet har derfor til formål:

- at tilvejebringe eller bidrage til tilvejebringelsen af ajourførte og, hvis det er relevant, sikre rumrelaterede data, informationer og tjenester af høj kvalitet uden afbrydelse og om muligt på globalt niveau, der opfylder nuværende og fremtidige behov og er i stand til at opfylde Unionens politiske prioriteter, bl.a. når det gælder klimaændringer og sikkerhed og forsvar
- at maksimere de socioøkonomiske fordele, bl.a. ved at fremme den bredest mulige anvendelse af de data, informationer og tjenester, der leveres gennem programmets komponenter
- at øge sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater samt handlefriheden og den strategiske selvstændighed, navnlig i forbindelse med teknologisk og evidensbaseret beslutningstagning
- at fremme Unionens rolle på den internationale scene som en førende aktør i rumsektoren og styrke dens rolle, når det gælder håndtering af globale udfordringer og støtte til globale initiativer, bl.a. med hensyn til klimaændringer og bæredygtig udvikling.

Forslaget til forordning indeholder egnede foranstaltninger til at nå disse mål.

⁵ Rådets konklusioner om "En rumstrategi for Europa" vedtaget af Rådet for Konkurrenceevne på mødet den 30. maj 2017 (dok. nr. 9817/17).

⁶ Europa-Parlamentets beslutning af 12. september 2017 om en rumstrategi for Europa (2016/2325(INI)).

Forslaget til forordning forenkler og strømliner gældende EU-ret betydeligt ved at samle og harmonisere næsten alle de regler, der hidtil har været indeholdt i særskilte forordninger eller afgørelser, i én og samme tekst. Dette giver Unionens rumpolitik en skarpere profil, hvilket er i overensstemmelse med den vigtige rolle, som EU agter at spille i fremtiden som en global aktør i rummet.

I forslaget afsættes et rumbudget til Unionen, der er tilstrækkeligt stort til at gennemføre de forskellige planlagte aktiviteter, navnlig når det gælder den fortsatte drift og forbedringer af Galileo, EGNOS, Copernicus og SST, samt iværksættelsen af Govsatcom-initiativet.

Det fastsætter reglerne for programmets forvaltning ved at præcisere sammenhængen mellem de forskellige involverede aktører og disse aktørers rolle, hovedsageligt medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, og ved at etablere et fælles forvaltningssystem for alle komponenterne i programmet. Det styrker det tidligere Europæiske GNSS-Agenturs rolle ved at udvide dets ansvarsområder for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse til at omfatte alle programmets komponenter, hvilket retfærdiggør, at agenturets navn ændres til Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet.

Endelig fastsættes og standardiseres sikkerhedsbestemmelserne for programmet, navnlig med hensyn til principper der skal overholdes, procedurer der skal følges, og foranstaltninger der skal træffes, hvilket er af afgørende betydning på grund af aktiviteternes dobbelte anvendelse.

Dette forslag forudsættes anvendt fra den 1. januar 2021 og forelægges Unionens 27 medlemsstater i overensstemmelse med den meddelelse, som Det Europæiske Råd modtog den 29. marts 2017 fra Det Forenede Kongerige om dets beslutning om at udtræde af Den Europæiske Union og Euratom i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Gældende EU-ret vedrørende rumsektoren omfatter på nuværende tidspunkt følgende forordninger og afgørelser:

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 om etablering og drift af de europæiske satellitbaserede navigationssystemer, Galileo og EGNOS.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 om oprettelse af Copernicusprogrammet.
- Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU om oprettelse af en støtteramme for overvågning og sporing i rummet (SST).
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 912/2010 om oprettelse af Det Europæiske GNSS-agentur.
- Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU om reglerne for adgang til den statsregulerede tjeneste, der leveres af Galileo-systemet.
- Rådets afgørelse 2014/496/FUSP om de aspekter ved indførelsen, driften og anvendelsen af Galileo-systemet, der berører Den Europæiske Unions sikkerhed.

Nærværende forordning erstatter de fire første af disse tekster, som den ligeledes ophæver. I forordningen fastsættes der regler, som er fælles for alle programmets komponenter, herunder Galileo, EGNOS, Copernicus og SST, og den indeholder en række regler, som er specifikke for hver af disse komponenter. For så vidt angår forordning (EU) nr. 912/2010 er de krævede ændringer af en sådan art, at det af hensyn til klarheden og enkelheden også foretrækkes at ophæve denne tekst og indarbejde reglerne om det nye agentur, der efterfølger Det Europæiske GNSS-Agentur, i forordningen om oprettelse af Unionens rumprogram.

Forslaget til forordning hverken ændrer eller påvirker afgørelse nr. 1104/2011/EU, som fortsat regulerer en specifik tjeneste fra Galileo, nemlig den statsregulerede tjeneste (PRS). Denne afgørelse vil således fortsat finde anvendelse sideløbende med den foreslåede forordning og supplere den ved hjælp af en *lex specialis* for så vidt angår denne særlige tjeneste. Derudover vil afgørelse 2014/496/FUSP, der er baseret på artikel 28 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), også fortsat finde anvendelse.

Inden for rammerne af Galileo og EGNOS finder procedurerne i afgørelse 2014/496/FUSP anvendelse i de tilfælde, hvor ibrugtagningen, driften eller anvendelsen af komponenterne kan svække Unionens eller en af dens medlemsstats sikkerhed, navnlig som følge af en international situation, der kræver handling fra Unionens side, eller i tilfælde af en trussel mod driften af selve komponenterne eller deres tjenester.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Rumsektoren har mange positive afsmittende virkninger på andre økonomiske sektorer. Bedst mulig udnyttelse af fordelene ved rummet for borgernes velfærd og EU-økonomien, fremme af videnskabelige og tekniske fremskridt samt af konkurrenceevnen og innovationskapaciteten i den europæiske industri og bidrag til målene om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst er også blandt de vigtigste mål for Unionens rumstrategi, som er medtaget i forslaget til forordning.

Driften af rumbaserede systemer som f.eks. EGNOS, Galileo eller Copernicus supplerer direkte de foranstaltninger, der er iværksat inden for rammerne af mange andre EU-politikker, navnlig forsknings- og innovationspolitik, sikkerhedspolitik og migration, industripolitik, den fælles landbrugspolitik, fiskeripolitik, transeuropæiske net, miljøpolitik, energipolitik og udviklingsbistand.

SST og det nye GOVSATCOM-initiativ vil også bidrage til målsætningerne for den europæiske forsvarshandlingsplan og Den Europæiske Unions globale strategi. De vil styrke sikkerhedsaktørernes operationelle effektivitet og beskytte borgernes ret til sikkerhed, til diplomatisk eller konsular beskyttelse og til beskyttelse af personoplysninger. Endelig vil de forbedre effektiviteten af centrale EU-politikker såsom den maritime sikkerhedsstrategi, rammen for cyberforsvarspolitik, politikken for Arktis, grænseforvaltning og migration, humanitær bistand, fiskeri, transport og forvaltning af kritisk infrastruktur.

Programmets foranstaltninger bør anvendes til at imødekomme markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssigt afpasset måde, uden at dette medfører overlappning eller fortrænger privat finansiering, og en klar europæisk merværdi sikres. Dermed sikres overensstemmelse mellem programmets foranstaltninger og EU's statsstøtteregler, og uberettiget konkurrenceforvridning på det indre marked undgås.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for den foreslåede forordning er artikel 189, stk. 2, i TEUF, hvori det bestemmes, at Unionen udarbejder en europæisk rumpolitik og giver Europa-Parlamentet og Rådet, der træffer afgørelse efter den almindelige lovgivningsprocedure, beføjelse til at vedtage et program for at bidrage til gennemførelsen af målene for denne politik.

GNSS-forordningen (EU) nr. 1285/2013 og forordningen om Det Europæiske GNSS-Agentur (EU) nr. 912/2010, der specifikt omhandler Galileo og EGNOS, er baseret på artikel 172 i TEUF (transeuropæiske net), men det er – i lyset af Domstolens restspraksis vedrørende

valget af retsgrundlag – hensigtsmæssigt at basere den foreslåede forordning på artikel 189, stk. 2, i TEUF, under hensyntagen til indholdet og målsætningerne i de heri fastsatte foranstaltninger.

- **Nærhedsprincippet**

Rummet er en højteknologisk sektor, der mobiliserer betydelige finansielle ressourcer og anvender avancerede teknologier inden for forskellige områder. Målet med dette forordningsforslag, som beskrevet ovenfor, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, end ikke af de førende inden for rumsektoren. Faktum er, at videnskabelige og tekniske erfaringer og knowhow inden for denne sektor er spredt ud på flere af Unionens økonomiske regioner samt Den Europæiske Rumorganisation, der er en international organisation, som de fleste EU-lande er medlemmer af. På den finansielle side er opgaven med at opbygge og drive systemer såsom Galileo og Copernicus, der leverer tjenester af interesse for alle EU's medlemsstater, for ikke at sige alle regioner i verden, for stor til at kunne gennemføres af en enkelt medlemsstat alene. Omfanget og konsekvenserne af den foreslåede forordnings formål er af en sådan art, at de kun kan nås ved handling på EU-plan.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget til forordning omfatter foranstaltninger, der ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dens målsætninger. Komponenterne Galileo, EGNOS, Copernicus, SST og GOVSATCOM er i overensstemmelse med behovene hos Unionens virksomheder og borgere. De har vigtige positive afsmittende virkninger på Unionens økonomi. Disse systemer er udviklet på en måde, så de støtter gennemførelsen af EU-lovgivningen og imødekommer Unionens politiske prioriteter bedst muligt, herunder klimaændringer og sikkerhed og forsvar. Gennem støtte til rumsektoren inden for Unionen, navnlig ved at yde støtte til nystartede virksomheder eller løfteraketter, bidrages der til at beskytte Unionens handlefrihed og dens teknologiske, strategiske selvstændighed og til at udvide dens internationale rækkevidde.

Desuden er det budget, der er tildelt programmet, ikke uforholdsmæssigt i forhold til de forfulgte mål. De beløb, der er nødvendige for at gennemføre programmet, er blevet fastlagt på baggrund af en række analyser og skøn foretaget som led i konsekvensanalysen og er beskrevet nedenfor.

- **Valg af retsakt**

Der er udtrykkeligt fastsat bestemmelser i artikel 189, stk. 2, i TEUF vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af programmet, og det er desuden den bedste metode til at gøre programmet holdbart på lang sigt. Dette valg af retligt instrument sikrer den krævede ensartethed og direkte anvendelse med henblik på en effektiv gennemførelse af programmet, samtidig med at det synliggøres og tildeles de finansielle midler, der er nødvendige for gennemførelsen.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

For så vidt angår Galileo og EGNOS har Kommissionen i overensstemmelse med artikel 34 i GNSS-forordningen (EU) nr. 1285/2013 og artikel 26 i GSA-forordningen (EU) nr. 912/2010 forelagt Europa-Parlamentet og Rådet en midtvejsrapport om gennemførelsen af Galileo og

EGNOS og driften af Det Europæiske GNSS-Agentur. I den forbindelse blev der foretaget en midtvejsevaluering, på vegne af Europa-Kommissionen⁷

Midtvejsevalueringsrapporten fokuserede på gennemførelsen af programmet i perioden 2014-2016. Det konkluderedes i rapporten, at Galileo og EGNOS har vist et tilfredsstillende effektivitetsniveau og er på vej til at nå de langsigtede målsætninger for 2020, der er fastsat i GNSS-forordningen. Ikke desto mindre er der blevet identificeret en vis ineffektivitet og områder med mulighed for forbedringer inden for sikkerhedsforvaltningen af Galileo og den overordnede forvaltning af Galileo og EGNOS.

Hvad angår forvaltningen, udgjorde tidsrammen 2014-2016 en vigtig overgangsperiode, eftersom centrale elementer i ledelses- og forvaltningsrammen blev gradvist gennemført og konsolideret. Den fremtidige udvikling heraf vil være et vigtigt aspekt i forbindelse med Galileos kommende driftsfase, og det skal tackles med omhu.

For så vidt angår sikkerhedsforvaltningen bør der i næste fase lægges særlig vægt på at sikre Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og dens personale uafhængighed i forhold til de operationelle aktiviteter i forbindelse med Galileo og EGNOS.

Vedrørende finansielle spørgsmål blev både Galileo og EGNOS ved udgangen af 2016 gennemført inden for budgettet som fastsat i GNSS-forordningen, (7 071 mio. EUR), og der er ikke konstateret nogen generelle omkostningsoverskridelser.

Med hensyn til overensstemmelsen med andre EU-politikker inden for selve programmerne og med andre GNSS-programmer, har både Galileo og EGNOS vist, at der er en høj grad af sammenhæng.

Endelig har GSA nået sine mål for udviklingen af Galileo og EGNOS og udviklingen af aftagermarkedet gennem en effektiv gennemførelse af både kerneopgaver og delegerede opgaver. Der har imidlertid været en række vanskeligheder i forbindelse med dets kapacitet til at ansætte passende personale.

Med hensyn til Copernicus forelagde Kommissionen i henhold til artikel 32 i Copernicusforordningen (EU) nr. 377/2014 Europa-Parlamentet og Rådet en midtvejsevaluering om opfyldelsen af målene for alle de opgaver, der finansieres af Copernicus, med hensyn til resultater og virkninger, europæisk merværdi og effektiv ressourceudnyttelse. Der blev foretaget en midtvejsevaluering på vegne af Europa-Kommissionen.

Midtvejsevalueringen omfattede perioden 2014-2016. Heri konkluderedes det, at Copernicus var på ret kurs og allerede havde opfyldt nogle af de store forventninger til støtte for europæisk selvstændighed med hensyn til tilvejebringelse af nyttige kvalitetsdata og disses udnyttelse af et stort antal brugere til både institutionelle og kommercielle formål.

Der blev fremhævet andre stærke aktiver i forbindelse med Copernicus, herunder den åbne datapolitik, foranstaltninger til at stimulere anvendelsen i den private sektor, de mærkbare økonomiske fordele, den tilfredsstillende interne sammenhæng og med andre EU-foranstaltninger, den fremragende budgetgennemførelse inden for de budgetmæssige rammer, som er fastsat i forordningen, og et godt samarbejde internt i Kommissionen og med medlemsstaterne.

⁷

Mid-term review of the Galileo and EGNOS programmes and the European GNSS Agency, undersøgelse fra PwC France, juni 2017, EU Bookshop: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/56b722ee-b9f8-11e7-a7f8-01aa75ed71a1>

Når det gælder konkrete erfaringer, førte programmets hidtil usete succes og mængder af data til to hovedkonklusioner:

- i) behovet for at forbedre distributionen af og adgangen til data: på grund af det meget store antal brugerregistreringer bør kommunikationsaspekter, datadistribution og -adgang og download af data forbedres
- ii) behovet for at styrke integrationen af rumdata i andre politikområder og økonomiske sektorer gennem øget fokus på ibrugtagning: Copernicus når ud til brugergrupper fra den traditionelle rumsektor, men der er behov for en yderligere indsats for at nå ud til de øvrige potentielle brugere uden for rumsektoren.

For så vidt angår SST vedtog Kommissionen en rapport om gennemførelsen af SST-støtterammen (2014-2017) den 3. maj 2018 (COM(2018) 256). Det fremgik af rapporten, at EU SST leverede resultater i forbindelse med alle foranstaltninger og tre tjenester og skabte EU-merværdi, men EU SST skal udvikles for at øge effektiviteten. Som svar på rapportens anbefalinger blev der i den ledsagende konsekvensanalyse nævnt fire spørgsmål, der skal behandles for at fremskynde gennemførelsen i de kommende år:

- i) Øge EU SST-tjenesternes selvstændighed ved at opgradere SST-sensorerne, udvikle nye sensorer og oprette et europæisk SST-katalog over rumobjekter.
- ii) Fremme den europæiske dimension i EU SST ved at fjerne unødvendige overlapninger mellem de nationale SST-driftscentre og ved at kræve specialisering baseret på de bedste resultater.
- iii) Ændre beslutningsstrukturen ved at anvende kvalificeret flertal og ved at oprette et fælles koordineringsteam til at sikre overvågningen af det tekniske arbejde.
- iv) Revidere finansieringsmekanismen ved at oprette et program med en samlet budgetpost og et langsigtet perspektiv.

- **Høring af interesserede parter**

Dette initiativ understøttes ligeledes af omfattende offentlige høringer og workshops med henblik på at indhente synspunkter fra alle relevante interesserede parter (industrien, medlemsstaterne, forskere osv.), nærmere bestemt:

- I 2016: blev en omfattende offentlig høring på tværs af alle rumaspekter, herunder de programmer, der på nuværende tidspunkt foreslås for den næste FFR, gennemført af Kommissionen forud for vedtagelsen af rumstrategien for Europa.
- I 2015-2016: blev der gennemført to målrettede høringer vedrørende rumforskningsaspekter, herunder positionspapirer, af medlemsstaterne, industriens største erhvervsorganisationer og forskningsinstitutioner.
- I 2015-2017: har mange særlige workshops, møder og rapporter fundet sted på ekspertniveau for at høre de interesserede parter om: i) udviklingen af Copernicus og Galileo ii) industriens særlige behov iii) specifikke behov i forbindelse med statslig satellitkommunikation iv) specifikke behov vedrørende kendskab til situationen i rummet, herunder SST, rumvejr og jordnære objekter.
- I 2016-2017 blev der som led i konsekvensanalysen i forbindelse med det fremtidige GOVSATCOM-program gennemført målrettede høringer af samtlige relevante interesserede parter – medlemsstaterne i deres egenskab af GOVSATCOM-leverandører og -brugere, EU-institutioner og -agenturer og industrien, herunder

satellitfabrikanter, -operatører og SMV'er – gennem bilaterale kontakter og plenarmøder. De fleste medlemsstater og industrien støtter programmet og dets målsætninger. De interesserede parter anbefalinger, navnlig vedrørende stærke sikkerhedsforanstaltninger, aggregering af efterspørgslen, anvendelse af nationale og kommercielle leverandører, civil-militære synergier og et modulært tjenesteorienteret koncept, blev integreret i forslaget.

For så vidt angår større offentlige høringer iværksat af Kommissionen forud for vedtagelsen af rumstrategien for Europa i 2016 er de vigtigste budskaber som følger:

Når det gælder Galileo og EGNOS, er der på verdensplan en tilstrækkelig grad af tilfredshed hos de interesserede parter med hensyn til gennemførelsen af EU's interventionslogik og resultaterne af programmerne i evalueringsperioden.

Effektiviteten har været særligt tydelig i forbindelse med Galileos rumsegment og konsolideringen af stabiliteten og den høje performance inden for EGNOS-tjenesterne med idriftsættelsen af LPV-200-tjenesten og leveringen af APV-I-tjenester for 98,98 % af EU-medlemsstaternes landområder og Norge og Schweiz. Ikke desto mindre mener de interesserede parter, at forvaltningens effektivitet kunne forbedres, hvis den var mindre kompleks, hvilket ofte fører til dobbeltarbejde og forsinkelser. Derudover mener de interesserede parter, at forvaltningen bør tilpasses i fremtiden, når Galileo går ind i driftsfasen.

Vedrørende Copernicus anses den åbne datapolitik for at være en stor fordel. Copernicustjenesterne er værdsat af brugerne for så vidt angår produktets relevans, rettidighed og tilgængeligheden af produkter. Koordineringen af in situ-komponenten har vist gode resultater med en stigning i antallet af brugere og udarbejdelse af et større katalog med datasæt. Der skal dog stadig lægges mere vægt på udviklingen af in situ-komponenten i Copernicus og anvendelsen af in relevante situ-datasæt, med mulighed for at opnå merværdi ved at integrere forskellige kilder til jordobservationsdata. Forvaltningen af Copernicus anses for at fungere effektivt. Adgangen til in situ-data skal dog forbedres. Den manglende tilgængelighed af in situ-data forhindrer Copernicustjenesterne i at nå deres fulde potentiale.

Målsætningerne for Copernicus er stadig hensigtsmæssige, men ifølge de interesserede parter bør der opstilles flere målsætninger (f.eks. antropogene CO₂-emissioner, sikring af overholdelse af miljø- og klimabestemmelser⁸, polarområder, bevarelse af kulturarven osv.). De nævnte også, at adgangen til sentineldata og integreringen af forskellige datakilder bør forbedres.

For så vidt angår programmets EU-dimension var der stærk enighed blandt de interesserede parter om nødvendigheden af at sikre kontinuitet i EU's indsats, men det blev aftalt mellem de interesserede parter, at en afbrydelse eller tilbagetrækning af den eksisterende EU-foranstaltning ville få alvorlige konsekvenser for Galileo, EGNOS og Copernicus, som kunne bringe hele programmet i fare.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Der er blevet udarbejdet særlige rapporter:

⁸ [Kommissionens handlingsplan for overholdelse af miljøbestemmelser og forvaltning af miljøet: Meddelelse om "EU-tiltag, der skal forbedre overholdelsen af miljøbestemmelser og forvaltningen af miljøet" \(COM\(2018/10\), Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene \(SWD\(2018\)10\), der beskriver de enkelte tiltag nærmere, Afgørelse, C\(2018\)10, om oprettelse af Forummet for Overholdelse af Miljøbestemmelser og Forvaltning af Miljøet.](#)

- Som nævnt ovenfor blev der udført og forelagt en midtvejsevaluering af eksterne kontrahenter den 23. juni 2017. Den dannede grundlag for Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om status over Galileo og EGNOS og oprettelsen af GSA med henblik på at opfylde kravet i artikel 34 i GNSS-forordningen (EU) nr. 1285/2013 og artikel 26 i forordningen om Det Europæiske GNSS-Agentur (EU) nr. 912/2010.
- Der blev gennemført en undersøgelse af virkningerne af Galileo- og EGNOS-finansieringen i første kvartal af 2018.
- Som ligeledes anført ovenfor blev der udført og forelagt en midtvejsevaluering af Copernicus af eksterne kontrahenter den 23. juni 2017. Den dannede grundlag for Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om status over Copernicus med henblik på at opfylde kravet i artikel 32 i Copernicusforordningen (EU) nr. 377/2014.
- En undersøgelse af de socioøkonomiske fordele ved Copernicus blev gennemført og færdiggjort af eksterne kontrahenter i januar 2018.
- En undersøgelse af virkninger, omkostninger og fordele ved udviklingen af SST blev gennemført og forelagt af eksterne kontrahenter i maj 2018⁹.
- For så vidt angår GOVSATCOM støttede Kommissionen sig på en gruppe af eksperter fra medlemsstaterne, Den Europæiske Rumorganisation og Det Europæiske Forsvarsagentur. Gruppen udarbejdede "GOVSATCOM High Level Civil-Military User Needs Document", ledsagede konsekvensanalyseprocessen, herunder GOVSATCOM-konsekvensanalysen fra PwC, som blev offentliggjort i februar 2018, og ydede Kommissionen ekspertise vedrørende satellitkommunikationsspørgsmål. Der blev stillet yderligere ekspertise til rådighed af branchen og de nationale myndigheder under høringen af de interesserede parter.
- Der er gennemført yderligere undersøgelser vedrørende specifikke spørgsmål (f.eks. adgang til rummet).

Alle undersøgelser er offentligt tilgængelige i EU Bookshop.

- **Konsekvensanalyse**

I overensstemmelse med sin politik om "bedre lovgivning" har Kommissionen foretaget en konsekvensanalyse med henblik på oprettelsen af Unionens rumprogram.

Konsekvensanalysen var baseret på tre specifikke mål:

- sikre bevarelse af de eksisterende ruminfrastrukturer og -tjenester og udvikling af nye eller forbedringer heraf
- fremme en innovativ europæisk rumsektor og
- opretholde EU's kapacitet til at sikre selvstændig adgang til rummet ved hjælp af en uafhængig EU-industri, garanteret adgang til EU's rumdata og -tjenester og anvendelse af disse på en sikker og forsvarlig måde.

Med hensyn til finansieringen af rumprogrammet blev **to løsningsmodeller** vurderet.

⁹ Study on the impacts of changes in funding to the EGNSS programmes, undersøgelse fra PwC France, juni 2018. Endnu ikke offentliggjort i EU Bookshop.

"Referencescenariet" omfattede en nedsættelse (-15 %) af det nuværende budget under hensyntagen til Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU. Det foreslåede scenarie omfattede et stabilt finansieringsniveau, forøget med 50 % i forhold til det nuværende budget.

Referencescenariet blev anset for at være utilstrækkeligt med henblik på at nå de ambitiøse målsætninger for Unionens rumprogram, som fremhævet i rumstrategien for Europa. For Galileos vedkommende ville en nedskæring af det aktuelle budget føre til en gradvis forringelse af systemets infrastrukturer og tjenester og til en endelig lukning af aktiviteterne i de efterfølgende årtier. Når det gælder EGNOS, ville systemet forblive operationelt, men uden at styrke Galileo som fastsat i GNSS-forordningen. Lignende konsekvenser kan forventes for Copernicus, eftersom den samlede Copernicusarkitektur næppe ville kunne fortsætte, endstige tillade nogen forbedringer, såfremt en fuldstændig udskiftning af de eksisterende satellitter ikke vil være mulig efter endt levetid.

Det foreslåede scenarie ville sikre kontinuitet i operationerne og leveringen af tjenester, Galileos konstellation af 30 satellitter og den teknologiske udvikling, hvilket ville bidrage til udbygningen af anden generation samt støtte opblomstringen af applikationsmarkederne. Et stabilt finansieringsniveau for Copernicus ville gøre det muligt for Unionen at bevare sin selvstændighed og førerposition, når det gælder miljøovervågning, beredskabsstyring og støtte til grænseforvaltning og maritim sikkerhed, og at fastlægge et konfidensniveau for aftagerleddet med henblik på anvendelse og integrering af Copernicusdata og -informationer baseret på de eksisterende Copernicusinfrastrukturer og -tjenester.

Det forventes, at videreførelsen af Galileo, EGNOS, Copernicus og SST, gennem tilvejebringelse af passende budgetressourcer, vil give betydelige socioøkonomiske og miljømæssige fordele, herunder skabelse af nye job. Slutbrugerne vil drage direkte fordel af en lang række nye applikationer, som vil forbedre den måde, folk rejser, arbejder og kommunikerer med hinanden på. Det forventes, at borgerne vil få gavn af mere moderne og miljøvenlige transporttjenester, hvilket vil føre til en mere effektiv og mindre forurenende trafikstyring. Mere effektive beredskabstjenester vil sikre en bedre og hurtigere indsats i nødsituationer, mens anvendelsen af avancerede GNSS-applikationer inden for landbruget sammen med jordobservationsdata vil sikre en mere holdbar fødevaretilgængelighed.

For GOVSATCOM blev der foretaget en helt selvstændig konsekvensanalyse. Udvalget for Forskriftskontrol afgav den 29. september 2017 en positiv udtalelse. I analysen blev referencescenariet og fire løsningsmodeller gennemgået, som har en række fælles grundlæggende egenskaber, heriblandt fælles sikkerhedskrav, synergier ved sammenlægning af national efterspørgsel og EU-efterspørgsel, koordinering af udbud, civil-militær samordning, stordriftsfordele og effektivitetsgevinster, styrkelse af Unionens selvstændighed og industrielle konkurrenceevne. De fire løsningsmodeller afviger fra hinanden på udbudssiden ved at anvende enten nationale eller kommercielle SatCom-kapaciteter og -tjenester eller en blanding heraf. De varierer også, når det gælder eventuelle fremtidige erhvervelser af ruminfrastruktur, enten gennem et offentlig-privat partnerskab eller helt EU-ejede aktiver.

Den valgte løsningsmodel optimerer fordelene ved de forskellige muligheder, overholder nærhedsprincippet og tager hensyn til de interesserede parter anbefalinger. Ved at samle civile og militære brugere på nationalt plan og EU-plan, finansiere tjenester via programmets budget og anvende både nationale og sikkerhedsgodkendte kommercielle aktiver muliggøres en hurtig iværksættelse af aktiviteterne, ligesom GOVSATCOM's fleksibilitet og dækning øges. Omkostningseffektive offentlig-private partnerskaber anses for bedst egnede, når det gælder eventuel fremtidig udvikling af ruminfrastruktur. En EU-ejet hub og sammenhængende sikkerhedskrav er uundværlige.

I forbindelse med programmet præsenteredes et udkast til konsekvensanalyse (med undtagelse af GOVSATCOM, der var omfattet af en anden konsekvensanalyse) for Udvalget for Forskriftskontrol den 11. april 2018. Udvalget for Forskriftskontrol afgav den 13. april 2018 en negativ udtalelse. Udkastet blev efterfølgende ændret væsentligt med henblik på at tage højde for henstillingerne til forbedring, dvs.:

- tydeligere beskrivelse af de udfordringer, programmet står over for, herunder en bedre beskrivelse af udfordringernes oprindelse (politiske udfordringer, globale udfordringer, udfordringer baseret på erfaringer fra tidligere programmer)
- tydeligere forbindelser mellem disse udfordringer og programmets specifikke målsætninger
- tydeligere beskrivelse af programmets prioriteter, og hvordan de hænger sammen med udfordringer og målsætninger
- præciseringer vedrørende ændringerne i forvaltningen af programmet
- yderligere oplysninger om budgetbevillingerne til hovedaktiviteterne.

Et nyt udkast blev forelagt for Udvalget for Forskriftskontrol den 25. april 2018. Udvalget afgav en positiv udtalelse den 3. maj 2018 med en henstilling om at forbedre to centrale aspekter af konsekvensanalysen. Efterfølgende, og i overensstemmelse med instruktionerne om at tage højde for disse bemærkninger forud for høringen af andre tjenestegrene, blev udkastet til konsekvensanalyse navnlig ændret på følgende områder:

- bedre beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og Kommissionen
- yderligere forklaringer på det budget, der er afsat til kontinuitet og nye aktiviteter
- skarpere skelnen mellem de generelle målsætninger og de specifikke målsætninger.

Udvalget for Forskriftskontrol afgav en positiv udtalelse om udkastet til konsekvensanalyse den 3. maj 2018.

- **Måltrettet regulering og forenkling**

Som forklaret ovenfor er formålet med den foreslåede forordning at forenkle den gældende lovgivning betydeligt ved at samle nøglekomponenterne i Unionens rumprogram i en enkelt tekst og erstatte tre forordninger fra Europa-Parlamentet og Rådet og en afgørelse fra Europa-Parlamentet og Rådet, som på nuværende tidspunkt regulerer disse komponenter.

- **Grundlæggende rettigheder**

Den foreslåede forordning indeholder de sædvanlige bestemmelser om beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred. Den fastsætter navnlig, at enhver behandling af personoplysninger inden for rammerne af udførelsen af de opgaver og aktiviteter, der er omfattet af nærværende forordning, herunder af Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, skal foregå i overensstemmelse med den relevante lovgivning om beskyttelse af personoplysninger.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Unionens bidrag til programmet fra og med 2021 udgør 16 mia. EUR i løbende priser.

Det meste af budgettet vil blive gennemført gennem indirekte forvaltning takket være bidragsaftaler med de betroede enheder.

De anslåede omkostninger til programmet er resultatet af omfattende analyser, der understøttes af de erfaringer, Kommissionen har opnået i forbindelse med forvaltningen af eksisterende foranstaltninger (Galileo, EGNOS, Copernicus og SST), og gennem

forberedende undersøgelser og høringer af interesserede parter i forbindelse med GOVSATCOM. Kommissionens opnåede ekspertise er afgørende for at sikre foranstaltningernes kontinuitet. De anslåede behov for menneskelige ressourcer, som anført i finansieringsoversigten til denne forordning, afspejler behovet for fortsat ekspertise.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Den foreslåede forordning fastsætter, at programmet vil blive gennemført af Kommissionen ved hjælp af de arbejdsprogrammer, der er omhandlet i finansforordningens [artikel 108], under hensyntagen til udviklingen i brugernes behov og den teknologiske udvikling.

Gennemførelsen af den foreslåede forordning skal overvåges på flere måder.

For det første aflægger Kommissionen hvert år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af programmet. Rapporten indeholder oplysninger vedrørende risikostyring, samlede omkostninger, årlige driftsomkostninger, resultaterne af udbudsprocedurer, indtægter, tidsplan og resultater.

For det andet skal der defineres performanceindikatorer til overvågning af programmets gennemførelse og opfyldelse af forordningens målsætninger, idet modtagerne af EU-midler forpligtes til at fremlægge de relevante oplysninger. Der skal også indsamles data vedrørende udnyttelsen og brugen af forsknings- og innovationsresultater, bl.a. gennem overvågning af de midler, der tildeles med henblik på udbredelse af forsknings- og innovationsresultater, navnlig fra Horisont Europa.

For det tredje skal programmet evalueres mindst én gang hvert fjerde år. Disse evalueringer skal gennemføres i god tid for at gøre det muligt at træffe hensigtsmæssige beslutninger.

Evalueringerne vil blive foretaget i overensstemmelse med punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016¹⁰, hvor de tre institutioner bekræftede, at evalueringer af eksisterende lovgivning og politik bør danne grundlag for konsekvensanalyser af muligheder for yderligere tiltag. Evalueringerne skal vurdere programmets konkrete virkning med udgangspunkt i programmets indikatorer/mål og en detaljeret analyse af, i hvilken grad programmet kan anses for at være relevant, effektivt og virkningsfuldt, og af om det giver tilstrækkelig EU-merværdi og er i overensstemmelse med andre EU-politikker. Evalueringerne vil omfatte tidligere erfaringer for at identificere eventuelle mangler/problemer eller muligheder for yderligere at forbedre foranstaltningerne eller deres resultater og hjælpe med at maksimere udnyttelsen/virkningerne heraf.

Konklusionerne på evalueringerne samt Kommissionens bemærkninger meddeles Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Den foreslåede forordning består af 12 afsnit.

Afsnit I indeholder generelle bestemmelser om bl.a. forordningens genstand, programmets komponenter, målene for det pågældende program og princippet om Unionens ejerskab af de aktiver, som skabes eller udvikles under programmet.

¹⁰ Interinstitutionel aftale af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om bedre lovgivning; EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

Afsnit II indeholder bestemmelser om budgetbidrag og programmets mekanismer.

Afsnit III fastsætter de finansielle bestemmelser, der gælder for programmet. Med hensyn til offentlige udbud er det nødvendigt på grund af kompleksiteten og de særlige forhold ved kontrakter, der skal indgås i rumsektoren, at fastsætte foranstaltninger vedrørende gennemførelsen af finansforordningen. De finansielle bestemmelser skal også gøre det muligt at tilgodese de varierende behov i programmets forskellige komponenter og de mange former for samarbejde og partnerskab mellem de interesserede parter, som skal anvendes.

Afsnit IV vedrører forvaltningen af programmet. Det beskriver den rolle, som spilles af dette programs fire hovedaktører, dvs. Kommissionen, Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, Den Europæiske Rumorganisation og medlemsstaterne, og forbindelserne mellem disse forskellige aktører.

Afsnit V omhandler sikkerhed, hvilket er særlig vigtigt i lyset af den strategiske karakter af flere af programmets komponenter og sammenhængen mellem rum- og sikkerhedsområdet. En høj grad af sikkerhed skal sikres og opretholdes ved at indføre effektive forvaltningsordninger, der i vid udstrækning er baseret på medlemsstaternes erfaringer og på de erfaringer, som Kommissionen har gjort i de seneste år. I lighed med alle andre programmer med en strategisk dimension skal rumprogrammet endvidere gennemgå en uafhængig sikkerhedsgodkendelse i henhold til passende standarder i denne henseende.

Afsnit VI vedrører Galileo og EGNOS. Disse bestemmelser bygger for en stor del på de relevante bestemmelser i GNSS-forordningen (EU) nr. 1285/2013, men de er blevet opdateret og justeret efter behov, bl.a. under hensyntagen til at disse to systemer nu er i drift og indgår som komponenter i Unionens overordnede rumprogram.

Afsnit VII vedrører Copernicus. Dette afsnit indeholder bestemmelser, som i høj grad svarer til bestemmelserne i den nuværende Copernicusforordning (EU) nr. 377/2014, men som ikke desto mindre afspejler en betydelig systemudvikling med fokus på behandlingen og forvaltningen af data og fastlæggelsen af et overordnet retsgrundlag.

Afsnit VIII indeholder en beskrivelse af de øvrige komponenter i Unionens rumprogram, hovedsageligt SST og GOVSATCOM. Bestemmelserne om SST bygger på de allerede fastlagte bestemmelser i SST-afgørelse nr. 541/2014/EU, mens afsnittet om GOVSATCOM er helt nyt.

I afsnit IX skifter Det Europæiske GNSS-Agentur navn til Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, og visse af agenturets driftsbestemmelser, som i øjeblikket findes i forordning (EU) nr. 912/2010, ændres. Disse ændringer afspejler navnlig den nye rolle, som tildeles agenturet, hvis beføjelser er udvidet til at kunne omfatte alle komponenter i Unionens rumprogram.

I afsnit X, XI og XII fastsættes forskellige bestemmelser, bestemmelser om delegation og gennemførelsesforanstaltninger og afsluttende bestemmelser.

- **Integration af klimaindsatsen**

I Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 blev der opstillet et mere ambitiøst mål for klimamainstreaming på tværs af alle EU-programmer med en målsætning om, at mindst 25 % af EU's udgifter skal bidrage til opnåelse af klimamålene. Dette programs bidrag til at opnå dette overordnede mål vil blive overvåget via et EU-klimamarkørssystem med en detaljeret opdeling, og i den forbindelse vil mere præcise metoder blive anvendt, såfremt de er til rådighed. Kommissionen vil fortsætte med at fremlægge oplysningerne årligt i form af forpligtelsesbevillinger inden for rammerne af det årlige budgetforslag.

For at understøtte den fulde udnyttelse af programmets potentiale med hensyn til at bidrage til opnåelse af klimamålene vil Kommissionen søge at identificere relevante tiltag gennem hele programforløbet, fra forberedelse og gennemførelse til revision og evaluering.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013, (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 189, stk. 2, under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter, efter den almindelige lovgivningsprocedure, og ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rumteknologi, -data og -tjenester er blevet uundværlige i europæernes hverdag og spiller en afgørende rolle, når det gælder om at bevare mange strategiske interesser. Unionens rumindustri er allerede en af de mest konkurrencedygtige i verden. Nye aktører og udviklingen af nye teknologier revolutionerer imidlertid de traditionelle industrimodeller. Det er derfor afgørende, at Unionen forbliver en førende international spiller med stor handlefrihed på rumområdet, at den stimulerer den videnskabelige og tekniske udvikling og fremmer rumsektorindustriens konkurrencedygtighed og innovationskapacitet inden for Unionen, navnlig små og mellemstore virksomheder, nyetablerede virksomheder og innovative virksomheder.
- (2) Udviklingen i rumsektoren har historisk set været forbundet med sikkerhed. I mange tilfælde tjener udstyr, komponenter og instrumenter, der anvendes i rumsektoren, et dobbelt formål. De muligheder, som rummet giver, når det gælder sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater, bør derfor udnyttes.
- (3) Unionen har udviklet sine egne ruminitiativer og -programmer siden slutningen af 1990'erne, nemlig den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste (EGNOS) og efterfølgende Galileo og Copernicus, der imødekommer EU-borgernes behov og kravene som følge af offentlige politikker. Ikke blot bør videreførelsen af disse initiativer sikres, men de skal også forbedres, så de bliver ved med at være førende, når det gælder udviklingen af ny teknologi og omstillinger inden for digital teknologi og informations- og kommunikationsteknologi, opfylder brugernes nye behov og er i stand til at opfylde politiske prioriteter såsom klimaændringer, herunder kontrol med udviklingen i Arktis, og sikkerhed og forsvar.
- (4) Unionen er nødt til at sikre sin handlefrihed og selvstændighed for at få adgang til rummet og kunne anvende det på en sikker måde. Det er derfor af afgørende betydning, at den opretholder en selvstændig, pålidelig og omkostningseffektiv adgang til rummet, navnlig for så vidt angår kritisk infrastruktur og teknologi, offentlig sikkerhed og sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater. Kommissionen bør derfor have mulighed for at samle opsendelsestjenester på

europæisk plan, både af hensyn til egne og, efter anmodning, andre enheders behov, herunder medlemsstaterne, i overensstemmelse med bestemmelserne i traktatens artikel 189, stk. 2. Det er også afgørende, at Unionen fortsat har moderne, effektive og fleksible opsendelsesinfrastrukturfaciliteter. Ud over de foranstaltninger, der er truffet af medlemsstaterne og Den Europæiske Rumorganisation, bør Kommissionen overveje, hvordan sådanne faciliteter kan støttes. Navnlig i tilfælde, hvor er behov for vedligeholdelse eller opgradering af jordbaseret infrastruktur, som kræves til opsendelsesaktiviteter i overensstemmelse med behovene i programmet, bør sådanne tilpasninger kunne finansieres delvist inden for rammerne af programmet i henhold til finansforordningen, og såfremt der kan dokumenteres en klar EU-værdi, med henblik på at forbedre programmets omkostningseffektivitet.

- (5) For at styrke konkurrenceevnen inden for Unionens rumindustri og opbygge kapacitet til at udforme, bygge og drive sine egne systemer bør Unionen støtte etablering, vækst og udvikling i hele rumindustrien. Skabelsen af en forretnings- og innovationsvenlig model bør støttes på europæisk, regionalt og nationalt plan ved at oprette rumcentre, der samler rumsektoren, den digitale sektor og brugersektoren. Unionen bør fremme EU-baserede rumvirksomheders muligheder for at ekspandere og få succes, bl.a. ved at hjælpe dem med at få adgang til risikovillig kapital som følge af manglen i Unionen på passende adgang til privatkapital for nystartede virksomheder inden for rumsektoren, og ved at skabe innovationspartnerskaber (modellen med første kontrakt).
- (6) Unionens rumprogram ("programmet") har på grund af sin dækning og muligheden for at bidrage til løsningen af de globale udfordringer en stærk international dimension. Kommissionen bør derfor kunne styre og koordinere aktiviteter på den internationale scene på Unionens vegne, især med henblik på at forsvare Unionens og medlemsstaternes interesser i internationale fora, bl.a. inden for frekvenser, for at fremme Unionens teknologi og industri, og for at fremme samarbejdet inden for uddannelse, under hensyntagen til behovet for at sikre gensidige rettigheder og forpligtelser for parterne. Det er især vigtigt, at Unionen repræsenteres af Kommissionen i organerne under det internationale Cospas-Sarsat-program eller i de relevante sektorspecifikke FN-organer, bl.a. Fødevarer- og Landbrugsorganisationen, samt Den Meteorologiske Verdensorganisation.
- (7) Kommissionen bør sammen med medlemsstaterne og den højtstående repræsentant fremme ansvarlig adfærd i rummet og det ydre rum og undersøge muligheden for tiltrædelse til de relevante FN-konventioner.
- (8) Programmets målsætninger minder om målsætningerne for andre EU-programmer, navnlig Horisont Europa, InvestEU-fonden, Den Europæiske Forsvarsfond og fonde omfattet af forordning (EU) [forordningen om fælles bestemmelser]. Derfor bør der regnes med kumuleret finansiering fra disse programmer, forudsat at de dækker samme udgiftsposter, navnlig via ordninger med supplerende finansiering fra EU's programmer, hvis forvaltningsmetoderne tillader det - enten i rækkefølge, skiftevis eller ved kombination af midler, herunder til fælles finansiering af foranstaltninger, der om muligt giver mulighed for innovationspartnerskaber og blandede operationer. Under gennemførelsen af programmet bør Kommissionen derfor fremme synergier med andre relaterede EU-programmer, der om muligt vil skabe adgang til risikovillig kapital, innovationspartnerskaber og kumuleret eller blandet finansiering.
- (9) De politiske målsætninger for dette program vil også blive behandlet som områder, der kan støttes med finansierings- og investeringsforanstaltninger ved hjælp af finansielle instrumenter og budgetgaranti under InvestEU-fonden, navnlig inden for politikområderne bæredygtig infrastruktur og forskning samt innovation og digitalisering. Den finansielle støtte bør anvendes til at imødegå markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold på en forholdsmæssig måde,

og foranstaltninger bør ikke overlappe eller fortrænge privat finansiering eller fordreje konkurrencen på det indre marked. Foranstaltningerne bør have en tydelig merværdi på EU-plan.

- (10) Kohærens og synergier mellem Horisont Europa og programmet vil fremme en konkurrencedygtig og innovativ europæisk rumsektor, styrke Europas selvstændighed i forbindelse med adgang til og anvendelse af rummet i et sikkert miljø og styrke Europas rolle som en global aktør. Banebrydende løsninger i Horisont Europa vil blive støttet af data og tjenester, som via programmet stilles til rådighed for forsknings- og innovationssamfundet.
- (11) Det er vigtigt, at Unionen ejer alle materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles gennem offentlige udbud, som den finansierer som en del af rumprogrammet. For at sikre, at alle grundlæggende rettigheder vedrørende ejendomsret respekteres fuldt ud, bør der indgås de nødvendige aftaler med alle nuværende ejere. Sådan EU-ejendomsret bør ikke udelukke, at Unionen i overensstemmelse med denne forordning, og hvor det skønnes hensigtsmæssigt på grundlag af en konkret vurdering, stiller disse aktiver til rådighed for tredjeparter eller råder over dem.
- (12) I denne forordning fastlægges der en finansieringsramme for programmet, som skal udgøre det primære referencebeløb for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure, jf. punkt 17 i den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning.
- (13) For at understrege betydningen af at tage hånd om klimaændringer i overensstemmelse med Unionens forpligtelser til at gennemføre Parisaftalen og for at nå FN's mål for bæredygtig udvikling vil programmet bidrage til at integrere klimaindsatsen og til opnåelsen af det overordnede mål, nemlig at 25 % af udgifterne i EU-budgettet skal gå til finansiering af støtte til klimamål. Relevante foranstaltninger vil blive identificeret under forberedelserne og gennemførelsen af programmet og revurderet som led i de relevante evaluerings- og revisionsprocesser.
- (14) Alle indtægter fra programmet bør tilfalde Unionen for delvis at kompensere for de investeringer, der allerede er foretaget, og disse indtægter bør anvendes til at støtte målsætningerne for programmet. Af samme årsag bør der kunne fastsættes en ordning for fordeling af indtægterne i kontrakter, der indgås med den private sektor.
- (15) Da programmet i princippet er finansieret af Unionen, bør de offentlige kontrakter, der indgås under programmet, være i overensstemmelse med Unionens regler. I den forbindelse bør Unionen også være ansvarlig for at definere de mål, der bør forfølges med hensyn til offentlige udbud.
- (16) Programmet bygger på kompleks teknologi, som er under konstant udvikling. Brugen af sådanne teknologier medfører usikkerhed og risici for offentlige kontrakter, der indgås i forbindelse med dette program, især hvis disse kontrakter vedrører udstyr eller tjenester på lang sigt. Derfor bør der fastsættes specifikke foranstaltninger vedrørende offentlige kontrakter ud over bestemmelserne i finansforordningen. Det bør således være muligt at tildele en kontrakt i form af en kontrakt med betingede ordrer, indgå en tillægsaftale på særlige vilkår under gennemførelsen af kontrakten eller foreskrive et minimum af underentreprise. På grund af de tekniske usikkerheder, som kendetegner de forskellige komponenter i programmet, kan priserne på offentlige kontrakter ikke altid vurderes præcist, hvorfor det bør være muligt at indgå kontrakter uden at angive nogen fast og endelig pris og at fastsætte klausuler til beskyttelse af Unionens finansielle interesser.

- (17) For at opfylde målene for programmet er det vigtigt eventuelt at kunne trække på de kapaciteter, der tilbydes af offentlige og private enheder i EU, som er aktive på rumområdet, og at være i stand til at arbejde på internationalt plan med tredjelands eller internationale organisationer. Derfor bør der fastsættes bestemmelser, som giver mulighed for at anvende alle de relevante værktøjer i finansforordningen (navnlig tilskud, priser og finansielle instrumenter), forskellige forvaltningsmetoder (såsom direkte og indirekte forvaltning, offentlig-private partnerskaber og fællesforetagender) og fælles udbudsprocedurer.
- (18) Navnlig når det gælder tilskud, har erfaringen vist, at bruger- og markedsudbredelse og generelle outreachaktiviteter, som foregår decentralt, fungerer bedre end topstyrede tiltag fra Kommissionen. Vouchere, som er en form for finansiell støtte ydet af støttemodtagere til tredjeparter, er blandt de foranstaltninger, som har haft størst succes i forhold til nye markedsaktører og små og mellemstore virksomheder. De hæmmes dog af det loft over finansiell støtte, der er fastsat i finansforordningen. Derfor bør dette loft sættes op i forbindelse med EU's rumprogram for at holde trit med det voksende potentiale inden for markedsapplikationer i rumsektoren.
- (19) Finansieringstyper og gennemførelsesmetoder i medfør af denne forordning bør vælges på grundlag af, om de giver mulighed for at nå de specifikke målsætninger for aktionerne og give resultater, idet der navnlig tages hensyn til kontrolomkostningerne, den administrative byrde og den forventede risiko for manglende overholdelse. Dette bør omfatte overvejelser vedrørende anvendelsen af faste beløb, faste takster og enhedsomkostninger, samt finansiering, der ikke er direkte knyttet til omkostningerne, som omhandlet i finansforordningens [artikel 125, stk. 1].
- (20) Forordning (EU, Euratom) nr. [den nye finansforordning] ("finansforordningen") finder anvendelse på dette program. Deri fastsættes regler for gennemførelsen af Unionens budget, herunder for tilskud, priser, udbud, indirekte gennemførelse, finansiell bistand, finansielle instrumenter og budgetgarantier.
- (21) I henhold til [reference to be updated as appropriate according to a new decision on OCTs: artikel 88 i Rådets afgørelse .../.../EU] bør personer og enheder, som er etableret i oversøiske lande og territorier (OLT'er), kunne modtage finansiering under overholdelse af de regler og målsætninger, der gælder for programmet, og eventuelle ordninger, som finder anvendelse på den medlemsstat, som det pågældende oversøiske land eller territorium hører under.
- (22) Horisontale finansielle bestemmelser, der vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet med hjemmel i artikel 322 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, finder anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastlagt i finansforordningen og regulerer navnlig proceduren for opstillingen og gennemførelsen af budgettet ved hjælp af tilskud, udbud, priser og indirekte gennemførelse og sikrer kontrol med de finansielle aktørers ansvar. Regler, der vedtages med hjemmel i artikel 322 i TEUF, vedrører også beskyttelsen af EU's budget i tilfælde af generelle mangler i medlemsstaterne for så vidt angår retsstatsprincippet, idet overholdelsen heraf er en væsentlig forudsætning for forsvarlig økonomisk forvaltning og effektiv EU-finansiering.
- (23) Unionens finansielle interesser bør beskyttes ved hjælp af forholdsmæssigt afpassede foranstaltninger, herunder ved forebyggelse, påvisning, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder og svig, tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og efter omstændighederne ved anvendelse af administrative sanktioner, jf. finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EC, Euratom) nr. 2988/95¹¹,

¹¹ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1).

Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96¹² og Rådets forordning (EU) 2017/1939¹³. Navnlig kan Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), jf. forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 og forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96, foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet for at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller andre ulovlige forhold, der skader Unionens finansielle interesser. Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) kan, jf. forordning (EU) 2017/1939, efterforske og retsforfølge svig og andre strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371¹⁴. I henhold til finansforordningen skal personer eller enheder, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om at beskytte Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF, EPPO og Den Europæiske Revisionsret de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, giver tilsvarende rettigheder.

- (24) Tredjelande, der indgår i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), kan deltage i Unionens programmer inden for rammerne af det samarbejde, der er etableret ved EØS-aftalen, hvori det bestemmes, at programmerne kan gennemføres ved beslutning, der træffes i henhold til denne aftale. Tredjelande kan også deltage med hjemmel i andre retsfor skrifter. Der bør indsættes en særlig bestemmelse i denne forordning for at tildele de fornødne rettigheder og den fornødne adgang til den ansvarlige anvisningsberettigede, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret, således at de i fuld udstrækning kan udøve deres respektive beføjelser.
- (25) En forsvarlig offentlig forvaltning af programmet kræver en streng fordeling af ansvarsområder og opgaver mellem de forskellige involverede enheder med henblik på at undgå dobbeltarbejde og reducere omkostningsoverskridelser og forsinkelser.
- (26) Medlemsstaterne har længe været aktive på rumområdet. De har systemer, infrastruktur, nationale agenturer og organer med tilknytning til rummet. De kan derfor yde et stort bidrag til programmet, navnlig dets gennemførelse, og bør pålægges at samarbejde fuldt ud med Unionen for at fremme programmets tjenester og applikationer. Kommissionen bør kunne mobilisere de midler, som medlemsstaterne råder over, og vil kunne overdrage ikke-lovgivningsmæssige opgaver i forbindelse med gennemførelsen af programmet til medlemsstaterne og få gavn af deres bistand. Derudover bør de pågældende medlemsstater træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af jordstationer placeret på deres områder. Medlemsstaterne og Kommissionen bør desuden samarbejde indbyrdes og med relevante internationale organer og lovgivningsmyndigheder for at sikre, at de frekvenser, der er nødvendige for programmet, er tilgængelige og beskyttede for at muliggøre den fulde udvikling og gennemførelse af applikationer, der er baseret på de tjenester, der tilbydes, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 243/2012/EU af 14. marts 2012 om indførelse af et flerårigt radiofrekvenspolitikprogram¹⁵.
- (27) Som fortaler for Unionens overordnede interesser påhviler det Kommissionen at gennemføre programmet, påtage sig det overordnede ansvar og fremme anvendelsen heraf. Med henblik på

¹² Rådets Forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2).

¹³ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO") (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 29).

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 243/2012/EU af 14. marts 2012 om indførelse af et flerårigt radiofrekvenspolitikprogram (EUT L 81 af 21.3.2012, s. 7).

at optimere de interesserede parters ressourcer og kompetencer bør Kommissionen kunne uddelegere visse opgaver. Endvidere er Kommissionen bedst egnet til at fastlægge de vigtigste tekniske og operationelle specifikationer, der er nødvendige for at kunne gennemføre udviklingen af systemer og tjenester.

- (28) Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet ("agenturet"), der erstatter og afløser Det Europæiske GNSS-Agentur, oprettet ved forordning (EU) nr. 912/2010, har til opgave at bidrage til programmet, navnlig for så vidt angår sikkerhed. Visse opgaver, som er knyttet til programmets sikkerhed og dets fremme, bør derfor overgå til agenturet. Agenturet bør, navnlig hvad angår sikkerhed, og på grund af sin erfaring på området være ansvarlig for sikkerhedsgodkendelsesopgaverne i forbindelse med alle EU-foranstaltninger inden for rumsektoren. Endvidere bør det varetage opgaver, som Kommissionen tillægger det ved hjælp af en eller flere uddelegeringsaftaler, som omfatter forskellige andre specifikke opgaver i forbindelse med programmet.
- (29) Den Europæiske Rumorganisation er en international organisation med omfattende ekspertise på rumområdet, som indgik en rammeaftale med Det Europæiske Fællesskab i 2004. Den er derfor en vigtig partner i gennemførelsen af programmet, som der bør etableres passende forbindelser med. I den forbindelse er det vigtigt at indgå en partnerskabsrammeaftale med Den Europæiske Rumorganisation i overensstemmelse med finansforordningen, der fastsætter alle finansielle forbindelser mellem Kommissionen, agenturet og Den Europæiske Rumorganisation og sikrer sammenhæng og overensstemmelse med rammeaftalen med Den Europæiske Rumorganisation, særlig artikel 5. Eftersom Den Europæiske Rumorganisation ikke er et EU-organ og ikke er omfattet af EU-retten, er det imidlertid afgørende med henblik på at beskytte Unionens og dens medlemsstaters interesser, at en sådan aftale gøres betinget af indførelsen af særlige driftsregler for Den Europæiske Rumorganisation. Aftalen bør også indeholde alle de bestemmelser, der er nødvendige for at beskytte Unionens finansielle interesser.
- (30) EU-Satellitcentret, der fungerer som en europæisk selvstændig kapacitet og leverer produkter og tjenesteydelser, som hidrører fra udnyttelsen af relevante rumaktiver og supplerende data, herunder satellitbilleder og luftfotos, er afgørende for en styrkelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. I den forbindelse vil EU-Satellitcentret opnå størst mulig synergi og komplementaritet med andre EU-aktiviteter, navnlig programmet og dets komponenter.
- (31) Med henblik på en strukturel integrering af brugerrepræsentationen i forvaltningen af GOVSATCOM og en aggregering af brugernes behov og krav på tværs af nationale og civil-militære grænser bør de relevante EU-enheder, som er tæt på brugerne, såsom Det Europæiske Forsvarsagentur, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, EU-Fiskerikontrolagenturet, Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde, Den Militære Planlægnings- og Gennemførelseskapabilitet/Den Civile Planlægnings- og Gennemførelseskapacitet og Det Europæiske Beredskabskoordineringscenter, have koordinerende funktioner for så vidt angår specifikke brugergrupper. På et aggregeret plan bør henholdsvis agenturet og Det Europæiske Forsvarsagentur repræsentere de civile og militære brugersamfund og kunne overvåge operationel brug, efterspørgsel, kravsoverholdelse og nye behov og krav.
- (32) På grund af vigtigheden af rumrelaterede aktiviteter for Unionens økonomi og europæernes hverdag, den dobbelte anvendelse, der kendetegner systemerne, og de applikationer, der er baseret på disse systemer, bør det være en hovedprioritet for programmet at opnå og fastholde en høj grad af sikkerhed, navnlig for at beskytte Unionens og medlemsstaternes interesser, herunder i forbindelse med klassificerede og andre følsomme ikkeklassificerede informationer.

- (33) Kommissionen og den højtstående repræsentant bør i overensstemmelse med deres respektive beføjelser garantere programmets sikkerhed i overensstemmelse med denne forordning og, hvor det er relevant, Rådets afgørelse 2014/496/FUSP.
- (34) Sikkerhedsforvaltningen i forbindelse med programmet bør bygge på tre centrale principper. For det første er det bydende nødvendigt, at medlemsstaternes omfattende og enestående erfaring i sikkerhedsspørgsmål tages i betragtning i videst muligt omfang. For det andet skal de operationelle funktioner være adskilt fra sikkerhedsgodkendelsesfunktionerne for at forhindre interessekonflikter og eventuelle mangler ved anvendelsen af sikkerhedsreglerne. For det tredje er den enhed, som er ansvarlig for at forvalte alle eller nogle af programmets komponenter, også bedst placeret til at forvalte sikkerheden i forbindelse med de opgaver, den har fået overdraget. En forsvarlig sikkerhedsforvaltning kræver også, at rollerne er fordelt hensigtsmæssigt mellem de forskellige aktører. Som ansvarlig for programmet bør Kommissionen fastlægge de generelle sikkerhedskrav, som er gældende for hver af programmets komponenter.
- (35) På baggrund af programmets unikke karakter og kompleksitet og dets tilknytning til sikkerhedsområdet bør anerkendte og veletablerede principper følges med henblik på sikkerhedsgodkendelse. Det er derfor absolut nødvendigt, at sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne gennemføres med kollektivt ansvar for sikkerheden i Unionen og dens medlemsstater, idet man forsøger at skabe konsensus og inddrage alle aktører i forbindelse med sikkerhedsspørgsmål, og at der indføres en procedure for permanent risikoovervågning. Det er også nødvendigt, at de tekniske sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter varetages af fagfolk, der er behørigt kvalificerede med hensyn til godkendelse af komplekse systemer, og som har en passende sikkerhedsgodkendelse.
- (36) For at garantere sikker udveksling af informationer bør der fastsættes passende regler for at sikre ækvivalens af sikkerhedsreglerne for de forskellige offentlige og private enheder samt fysiske personer, som deltager i programmets gennemførelse.
- (37) Et af programmets vigtigste mål består i at garantere dets sikkerhed og strategiske selvstændighed og styrke dets evne til at handle inden for en lang række sektorer, navnlig sikkerhedsområdet, og at udnytte de muligheder, som rummet tilbyder, når det gælder sikkerheden i Unionen og dens medlemsstater. Denne målsætning kræver strenge regler for, hvilke enheder der er berettigede til at deltage i aktiviteter finansieret under programmet, hvor der kræves adgang til EU's klassificerede informationer (EUCI) eller til følsomme ikkeklassificerede informationer.
- (38) Et stigende antal vigtige økonomiske sektorer, navnlig inden for transport, telekommunikation, landbrug og energi, anvender i stadig højere grad satellitnavigationssystemer, for slet ikke at tale om synergierne med de aktiviteter, som er tilknyttet sikkerheds- og forsvarsområdet i Unionen og dens medlemsstater. Ved at sikre fuld kontrol over den satellitbaserede navigation bør Unionens teknologiske uafhængighed således kunne sikres, også på længere sigt for de enkelte dele af infrastrukturen, på samme måde som dens strategiske selvstændighed.
- (39) Galileo har til formål at etablere og drive den første globale infrastruktur for satellitbaseret navigation og positionsbestemmelse, der er rettet specifikt mod civile formål, som kan bruges af en række offentlige og private aktører i Europa og på verdensplan. Galileo fungerer uafhængigt af andre eksisterende eller eventuelle fremtidige systemer og bidrager dermed bl.a. til Unionens strategiske selvstændighed. Anden generation af systemet bør lanceres gradvist inden 2030, i første omgang med reduceret operationel kapacitet.
- (40) Formålet med EGNOS er at forbedre kvaliteten af åbne signaler fra eksisterende globale satellitnavigationssystemer, navnlig dem, der udsendes af Galileosystemet. De tjenester, som EGNOS leverer, bør som en prioritet dække medlemsstaternes territorier, der geografisk er

beliggende i Europa, herunder i denne forbindelse Azorerne, De Kanariske Øer og Madeira, hvor målet er at dække disse territorier inden udgangen af 2025. EGNOS-tjenesternes geografiske dækning kan, såfremt det er teknisk gennemførligt og, for så vidt angår livskritiske tjenester, på grundlag af internationale aftaler udvides til andre dele af verden. Uden at dette berører forordning [2018/XXXX] [EASA-forordningen] og den nødvendige overvågning af Galileo-tjenesternes kvalitet for så vidt angår flyvekontrolformål, bør det bemærkes, at de signaler, der udsendes af Galileo, effektivt kan anvendes til at lette positioneringen af luftfartøjer, men kun lokale eller regionale forstærkende systemer som f.eks. EGNOS i Europa kan udgøre lufttrafikstyringstjenester (ATM) og luftfartstjenester (ANS).

- (41) Det er vigtigt at sikre kontinuiteten, bæredygtigheden og den fremtidige tilgængelighed af de tjenester, der leveres af Galileo- og EGNOS-systemerne. I et miljø under forandring og på et marked i hastig udvikling bør de fortsat udvikles, og der skal forberedes nye generationer af disse systemer.
- (42) For at maksimere udnyttelsen heraf bør Galileos åbne tjeneste og højpræcisionstjeneste og EGNOS' åbne tjeneste og "Safety of Life"-tjeneste være gratis for brugerne.
- (43) Udtrykket "forretningsmæssig tjeneste", som anvendes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1285/2013 af 11. december 2013 om etablering og drift af de europæiske satellitbaserede navigationssystemer og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 683/2008¹⁶, er ikke længere relevant på baggrund af udviklingen i denne tjeneste. I stedet bør der identificeres to særskilte tjenester, nemlig højpræcisionstjenesten og autentificeringstjenesten.
- (44) Med henblik på at optimere anvendelsen af de leverede tjenester bør tjenester fra Galileo og EGNOS være kompatible og interoperable indbyrdes og så vidt muligt med andre satellitnavigationssystemer samt med traditionelle radionavigationsmetoder, såfremt sådan kompatibilitet og interoperabilitet er fastsat i en international aftale, uden at dette berører Unionens målsætning om strategisk selvstændighed.
- (45) I betragtning af betydningen for Galileo og EGNOS af deres jordbaserede infrastruktur og dens indvirkning på deres sikkerhed bør fastlæggelsen af placeringen af denne infrastruktur afgøres af Kommissionen. Ibrugtagningen af systemernes jordinfrastruktur bør fortsat følge en åben og gennemsigtig proces.
- (46) For at udnytte de socioøkonomiske fordele ved Galileo og EGNOS bedst muligt, navnlig på sikkerhedsområdet, bør anvendelsen af tjenester fra EGNOS og Galileo fremmes i forbindelse med andre EU-politikker, hvor det er berettiget og gavnligt.
- (47) Copernicus bør sikre selvstændig adgang til miljøviden og nøgleteknologier i forbindelse med jordobservations- og geoinformationstjenester og dermed sætte Unionen i stand til at opnå uafhængig beslutningstagning og handling inden for bl.a. miljø, klimaændringer, civilbeskyttelse, sikkerhed samt den digitale økonomi.
- (48) Copernicus bør bygge på og sikre kontinuitet med aktiviteterne og resultaterne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014¹⁷ om oprettelse af Unionens jordobservations- og overvågningsprogram (Copernicus) samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 om det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) og dets

¹⁶ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 1-24.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 377/2014 af 3. april 2014 om oprettelse af Copernicusprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 911/2010 (EUT L 122 af 24.4.2014, s. 44).

første operationelle aktiviteter¹⁸, som oprettede forgængerprogrammet for global miljø- og sikkerhedsovervågning (GMES) og fastsatte reglerne for gennemførelse af dets første operationelle aktiviteter, under hensyntagen til den seneste udvikling inden for forskning, teknologiske fremskridt og innovationer med indvirkning på jordobservationsområdet samt udviklingen inden for big data-analyse og kunstig intelligens og relaterede strategier og initiativer på EU-plan¹⁹. Copernicus bør så vidt muligt udnytte kapaciteten vedrørende rumbaserede observationer i medlemsstaterne, Den Europæiske Rumorganisation, EUMETSAT²⁰ samt andre enheder, herunder kommercielle initiativer i Europa, og dermed bidrage til udviklingen af en levedygtig kommerciel rumfartssektor i Europa. Hvis det er relevant og muligt, bør det også udnytte de tilgængelige in situ- og hjælpedata, som hovedsageligt leveres af medlemsstaterne i overensstemmelse med direktiv 2007/2/EF²¹. Kommissionen bør samarbejde med medlemsstaterne og Det Europæiske Miljøagentur for at sikre effektiv adgang til og anvendelse af in situ-datasættene for Copernicus.

- (49) Copernicus bør gennemføres i overensstemmelse med målsætningerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/98/EF om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/37/EU af 26. juni 2013 om ændring af direktiv 2003/98/EF om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer²², navnlig gennemsigtighed, at skabe betingelser, der fremmer udviklingen af tjenesteydelser, og at bidrage til økonomisk vækst og jobskabelse i Unionen. Copernicusdata og Copernicusinformationer bør være gratis og frit tilgængelige.
- (50) Copernicus er et brugerdrevet program. Udviklingen af programmet bør derfor være baseret på Copernicuskernebrugernes skiftende krav, idet det samtidig erkendes, at der er dukket nye brugergrupper op, både private og offentlige. Copernicus bør tage udgangspunkt i en analyse af mulighederne for at imødekomme nye brugerbehov, herunder behovene i forbindelse med gennemførelsen og overvågningen af EU's politikker, som kræver en vedvarende og effektiv inddragelse af brugerne, navnlig hvad angår definitionen og valideringen af kravene.
- (51) Copernicus er allerede operationel. Derfor er det vigtigt at sikre kontinuitet i de infrastrukturer og tjenester, der allerede er etableret, og samtidig tilpasse sig de skiftende markedsforhold, navnlig fremkomsten af private aktører i rummet ("New Space") og den samfundspolitiske udvikling, hvor der er behov for en hurtig indsats. Dette kræver en omdefinering af den funktionelle struktur i Copernicus for bedre at afspejle overgangen fra første fase af de operationelle tjenester til leveringen af avancerede og mere målrettede tjenester til nye brugergrupper og skabelse af merværdi i efterfølgende markedsled. Til dette formål bør der i forbindelse med den videre gennemførelse anvendes en tilgang, der følger dataværdikæden, dvs. dataindsamling, data- og informationsbehandling, -distribution og -udnyttelse, ibrugtagings- og markedsføringsaktiviteter, mens der i den strategiske planlægningsproces under Horisont Europa vil blive peget på forsknings- og innovationsaktiviteter, der bør gøre brug af Copernicus.

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 911/2010 af 22. september 2010 om det europæiske jordovervågningsprogram (GMES) og dets første operationelle aktiviteter (2011-2013) (EUT L 276 af 20.10.2010, s. 1).

¹⁹ Meddelelse om "Kunstig intelligens for Europa" (COM(2018) 237 final), Meddelelse "Om et fælles europæisk dataområde" (COM(2018) 232 final), Forslag til Rådets forordning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for højtydende databehandling (COM(2018) 8 final).

²⁰ Den Europæiske Organisation til Udnyttelse af Meteorologiske Satellitter

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire).

²² EUT L 175 af 27.6.2013, s. 1-8.

- (52) Med hensyn til dataindsamling bør aktiviteterne under Copernicus tage sigte på at fuldende og opretholde den eksisterende ruminfrastruktur, forberede den langsigtede udskiftning af satellitter, når de er udtjent, samt iværksætte nye missioner vedrørende nye observationssystemer, der skal bidrage til at imødegå udfordringen med globale klimaændringer (f.eks. overvågning af antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner). I forbindelse med aktiviteterne under Copernicus bør den globale overvågning udvides over polarområderne, og man bør støtte sikring af overholdelse af miljøbestemmelser, lovbestemt miljøovervågning og -rapportering og innovative miljøapplikationer (f.eks. til afgrødeovervågning, vandforvaltning og forbedret brandovervågning). I den forbindelse bør Copernicus mobilisere og drage størst mulig fordel af de investeringer, der er foretaget i løbet af den foregående finansieringsperiode (2014-2020), og samtidig udforske nye operationelle og forretningsmæssige modeller, som kan supplere Copernicus-kapaciteterne yderligere. Copernicus bør også bygge videre på vellykkede partnerskaber med medlemsstaterne med henblik på at videreudvikle sin sikkerhedsdimension under passende styringsforanstaltninger for at imødekomme udviklingen i brugerbehovene på sikkerhedsområdet.
- (53) Som en del af data- og informationsbehandlingsfunktionen bør Copernicus sikre langsigtet bæredygtighed og yderligere udvikling af de centrale Copernicustjenester, formidle information for at opfylde den offentlige sektors behov og Unionens internationale forpligtelser og optimere mulighederne for kommerciel udnyttelse. Copernicus bør navnlig levere informationer om atmosfæriske tilstande på lokalt, nationalt, europæisk og globalt niveau, informationer om oceanernes tilstand, informationer til støtte for landovervågning for at støtte gennemførelsen af lokale, nationale og EU-politikker, informationer til støtte for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, geospatiale informationer til støtte for beredskabsstyring, herunder gennem forebyggende aktiviteter, sikring af overholdelse af miljøbestemmelser samt civilsikkerhed, herunder støtte til Unionens optræden udadtil. Kommissionen bør fastlægge passende aftalemæssige arrangementer, der fremmer bæredygtig levering af tjenester.
- (54) I forbindelse med gennemførelsen af Copernicus-tjenesterne kan Kommissionen drage nytte af kompetente enheder, relevante EU-agenturer, grupperinger eller konsortier af nationale organer eller ethvert andet relevant organ, der kunne være berettiget til en bidragsaftale. Ved udvælgelsen af disse enheder bør Kommissionen sikre, at der ikke er nogen forstyrrelser i operationerne og leveringen af tjenester, og at de pågældende enheder for så vidt angår sikkerhedsfølsomme data har kapacitet til tidlig varsling og kriseovervågning inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og navnlig den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP).
- (55) Gennemførelsen af Copernicustjenesterne bør fremme offentlighedens anvendelse af tjenesterne, da brugerne vil kunne forudse tjenesternes tilgængelighed og udvikling, og samarbejdet med medlemsstater og andre parter. Til dette formål bør Kommissionen og dens betroede enheder, der leverer tjenester, arbejde tæt sammen med forskellige brugersamfund i hele Europa om at videreudvikle Copernicustjeneste- og -informationsporteføljen for at sikre, at nye behov i den offentlige sektor og nye politiske behov tilgodeses, hvorved anvendelsen af jordobservationsdata kan optimeres. Kommissionen og medlemsstaterne bør samarbejde om at udvikle in situ-komponenten i Copernicus og fremme sammenlægningen af in situ-datasæt med rumdatasæt for at opnå forbedrede Copernicustjenester.
- (56) De data og informationer, der produceres i forbindelse med Copernicus, bør stilles til rådighed på et fuldstændigt, åbent og gratis grundlag, med forbehold af passende betingelser og begrænsninger, for at fremme anvendelse og deling heraf og for at styrke europæiske markeder for jordobservation, navnlig i aftagerleddet, og dermed skabe vækst og beskæftigelse i Unionen. Herigennem bør der fortsat leveres data og informationer med høj sammenhæng,

kontinuitet, pålidelighed og kvalitet. Dette kræver en omfattende og brugervenlig adgang til behandling og udnyttelse af Copernicusdata og -informationer med forskellig relevans, hvor Kommissionen fortsat bør følge en integreret tilgang på både EU- og medlemsstatsplan, hvilket også giver mulighed for integration med andre data- og informationskilder. Copernicus bør yderligere fremme sine data- og informationsadgangstjenester (DIAS) i medlemsstaterne og skabe synergier med deres aktiver for at maksimere og styrke udbredelsen på markedet af Copernicusdata og -informationer.

- (57) Kommissionen bør arbejde sammen med dataleverandører for at aftale licensbetingelser for tredjepartsdata med henblik på at lette anvendelsen heraf i Copernicus i overensstemmelse med denne forordning og de gældende tredjepartsrettigheder. Da visse Copernicusdata og Copernicusinformationer, herunder billeder i høj opløsning, kan påvirke Unionens eller dens medlemsstaters sikkerhed, kan der i behørigt begrundede tilfælde vedtages foranstaltninger til at håndtere risici og trusler i forbindelse med Unionens eller dens medlemsstaters sikkerhed.
- (58) Bestemmelser i retsakter, vedtaget i henhold til tidligere forordninger uden slutdato, bør fortsat være gyldige, medmindre de er i modstrid med den nye forordning. Dette vedrører navnlig Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1159/2013 vedrørende etablering af registrerings- og -licensbetingelser for GMES-brugere og fastsættelse af kriterier for begrænsning af adgang til specialiserede GMES-data og informationer fra GMES-tjenesterne²³.
- (59) Med henblik på at fremme og lette både lokale myndigheders, små og mellemstore virksomheders, videnskabsfolks og forskeres anvendelse af jordobservationsdata og -teknologier bør særlige netværk til distribution af Copernicusdata, herunder nationale og regionale organer, fremmes gennem ibrugtagningsaktiviteter. I den forbindelse bør Kommissionen og medlemsstaterne søge at skabe tættere forbindelser mellem Copernicus og Unionens og de nationale politikker for at sætte gang i efterspørgslen efter kommercielle applikationer og tjenester og give virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder og nyetablerede virksomheder, mulighed for at udvikle applikationer, der er baseret på Copernicusdata og -informationer, med henblik på at udvikle et konkurrencedygtigt jordobservationsdataøkosystem i Europa.
- (60) På internationalt plan bør Copernicus levere nøjagtige og pålidelige oplysninger med henblik på samarbejde med tredjelande og internationale organisationer og til støtte for Unionens eksterne politikker og udviklingssamarbejds politikker. Copernicus bør betragtes som et europæisk bidrag til det globale system af jordobservationssystemer (GEOSS), udvalget for jordobservationssatellitter (CEOS), partskonferencen (COP) under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) i 1992 og Sendairammen for katastrofeforebyggelse. Det bør etablere eller opretholde et passende samarbejde med relevante sektorspecifikke FN-organer og Den Meteorologiske Verdensorganisation.
- (61) I forbindelse med gennemførelsen af Copernicus bør Kommissionen, hvor det er relevant, drage nytte af de europæiske internationale organisationer, som den allerede har etableret partnerskaber med, navnlig Den Europæiske Rumorganisation, med henblik på udvikling og indkøb af rumaktiver, dataadgang og gennemførelse af særlige missioner. Derudover bør Kommissionen drage nytte af EUMETSAT med henblik på gennemførelse af særlige missioner i overensstemmelse med sin ekspertise og sit mandat. På tjenesteområdet bør Kommissionen drage passende fordel af den særlige kapacitet, der leveres af EU-agenturerne, såsom Det Europæiske Miljøagentur, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed, Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning samt på mellemstatsligt plan Det Europæiske Center for Mellemlistede Vejrprognoser og de europæiske investeringer, der allerede er foretaget i

²³ EUT L 309 af 19.11.2013, s. 1-6.

havovervågningstjenesterne gennem Mercator Ocean. På sikkerhedsområdet søges en samlet tilgang på EU-plan med den højtstående repræsentant. Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC) har deltaget aktivt fra starten af GMES-initiativet og har støttet udviklingen for så vidt angår Galileo og rumvejr. I henhold til forordning (EU) nr. 377/2014 forvalter JRC beredskabsstyringstjenesten i Copernicus og den globale komponent i landovervågningstjenesten under Copernicus, og det bidrager til kontrollen med kvaliteten og formålstjenligheden af produkter og informationer og til den fremtidige udvikling. Kommissionen bør fortsat drage nytte af JRC's videnskabelige og tekniske støtte med henblik på gennemførelsen af Copernicus.

- (62) Efter anmodning fra Europa-Parlamentet og Rådet oprettede Unionen en støtteramme for overvågning og sporing i rummet (SST) ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 541/2014/EU af 16. april 2014 om oprettelse af en støtteramme for overvågning og sporing i rummet²⁴. Rumaffald er blevet en alvorlig trussel mod rumaktiviteters sikkerhed og bæredygtighed. SST er derfor af afgørende betydning for at sikre kontinuiteten i programmets komponenter og deres bidrag til Unionens politikker. Ved at søge at forhindre spredning af rumaffald bidrager SST til at sikre en bæredygtig og garanteret adgang til og brug af rummet, som er et globalt fællesgode.
- (63) SST bør videreudvikle SST-kapaciteternes ydeevne og selvstændighed. Med henblik herpå bør der oprettes et selvstændigt europæisk katalog over rumobjekter, der bygger på data fra nettet af SST-sensorer. SST bør også fortsat støtte driften og leveringen af SST-tjenester. Da SST er et brugerdrevet system, bør der indføres passende mekanismer til at indsamle brugerkrav, herunder krav vedrørende sikkerhed.
- (64) Leveringen af SST-tjenester bør være baseret på et samarbejde mellem Unionen og medlemsstaterne og på anvendelsen af eksisterende såvel som fremtidig national ekspertise og fremtidige nationale aktiver, herunder dem, der udvikles gennem Den Europæiske Rumorganisation eller af Unionen. Det bør være muligt at yde finansiel støtte til udviklingen af nye SST-sensorer. I erkendelse af den følsomme karakter af SST bør kontrollen med nationale sensorer og disses drift, vedligeholdelse og fornyelse og behandlingen af data forud for leveringen af SST-tjenester forblive hos de deltagende medlemsstater.
- (65) Medlemsstater med passende ejerskab eller adgang til SST-kapaciteter bør kunne deltage i leveringen af SST-tjenester. Medlemsstater, der deltager i SST-konsortiet, etableret i overensstemmelse med afgørelse nr. 541/2014/EU, bør anses for at overholde disse kriterier. Disse medlemsstater bør fremsende et forslag og dokumentere overensstemmelse med yderligere krav, der vedrører den operationelle opbygning. Hvis der ikke fremsendes noget forslag, bør disse medlemsstater kunne indgive tilbud vedrørende et specifikt kredsløb om jorden som f.eks. lav kredsløbsbane (LEO) og henholdsvis mellemhøj og geostationær kredsløbsbane (MEO og GEO). Der bør fastsættes passende regler vedrørende udvælgelsen og organiseringen af deltagende medlemsstater.
- (66) Når SST er oprettet, bør det følge principperne om komplementaritet og kontinuitet for brugerdrevne SST-tjenester af høj kvalitet på grundlag af den bedste ekspertise. SST bør derfor undgå unødige overlappinger. Enhver overskydende kapacitet bør være strengt begrænset for at sikre SST-tjenesternes kontinuitet og kvalitet. Aktiviteterne i ekspertgrupperne bør medvirke til at undgå sådanne unødige overlappinger.
- (67) Derudover bør SST supplere de eksisterende afbødningsforanstaltninger, såsom retningslinjerne for nedbringelse af mængden af rumskrot, som er fastsat af FN's Komité for

²⁴ EUT L 158 af 27.5 2014, s. 227.

Fredelig Udnyttelse af det Ydre Rum (COPUOS), og retningslinjerne for den langsigtede bæredygtighed af aktiviteter i det ydre rum, eller andre initiativer, for at garantere sikkerhed og bæredygtighed i forbindelse med aktiviteter i det ydre rum. For at mindske risikoen for kollisioner bør SST også søge synergier med initiativer til aktiv fjernelse og uskadeliggørelse af rumaffald. SST bør bidrage til at sikre fredelig anvendelse og udforskning af det ydre rum. Stigningen i rumaktiviteter kan have indvirkning på de internationale initiativer inden for styring af trafikken i rummet. Unionen bør følge denne udvikling og kan tage den i betragtning i forbindelse med midtvejsevalueringen af den nuværende FFR.

- (68) I forbindelse med SST, rumvejrer og NEO bør der tages hensyn til samarbejdet med internationale partnere, navnlig Amerikas Forende Stater, internationale organisationer og andre tredjeparter, især for at undgå kollisioner i rummet, forhindre spredning af rumaffald og øge beredskabet over for virkningerne af ekstremt rumvejrer og jordnære objekter.
- (69) Rådets Sikkerhedsudvalg har anbefalet, at der oprettes en risikostyringsstruktur for at sikre, at der tages behørigt hensyn til datasikkerhedsspørgsmål ved gennemførelsen af afgørelse nr. 541/2014/EU. Til dette formål og i betragtning af det arbejde, der allerede er udført, bør der indføres passende risikostyringsstrukturer og -procedurer af de deltagende medlemsstater.
- (70) Ekstreme vejrforhold i rummet kan true sikkerheden for borgerne og forstyrre driften af rum- og jordbaseret infrastruktur. Derfor bør der oprettes en rumvejrerfunktion som led i programmet med det formål at vurdere risiciene vedrørende vejret i rummet og tilsvarende brugerbehov, øge kendskabet til risici vedrørende vejret i rummet, sikre leveringen af brugerdrevne rumvejrer tjenester og forbedre medlemsstaternes kapacitet til at producere rumvejrer tjenester. Kommissionen bør prioritere de sektorer, som de operationelle rumvejrer tjenester skal leveres til, under hensyntagen til brugerbehov, risici og teknologisk parathed. På lang sigt kan behovene i andre sektorer tilgodeses. Leveringen af tjenester på EU-plan i henhold til brugernes behov vil kræve målrettede, koordinerede og fortsatte forsknings- og udviklingsaktiviteter for at støtte udviklingen af rumvejrer tjenester. Leveringen af rumvejrer tjenester bør bygge på eksisterende national kapacitet og EU-kapacitet og sikre bred deltagelse af medlemsstaterne og inddragelse af den private sektor.
- (71) I Kommissionens hvidbog om Europas fremtid²⁵, Rom-erklæringen undertegnet af stats- og regeringscheferne for EU's 27 medlemsstater²⁶ og en række beslutninger fra Europa-Parlamentet erindres der om, at EU spiller en stor rolle, når det gælder om at garantere et trygt, sikkert og modstandsdygtigt Europa, der er i stand til at tackle udfordringer såsom regionale konflikter, terrorisme, cybertrusler og et voksende migrationspres. Sikker og garanteret adgang til satellitkommunikation er et uundværligt redskab for sikkerhedsaktørerne, og at samle og dele denne vigtige ressource på EU-plan styrker en Union, der beskytter sine borgere.
- (72) Det Europæiske Råd udtrykte i sine konklusioner af 19.-20. december 2013²⁷ inden for satellitkommunikation tilfredshed med forberedelserne til næste generation af statslig satellitkommunikation (GOVSATCOM) gennem et snævert samarbejde mellem medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Rumorganisation. GOVSATCOM er også blevet fremhævet som en af elementerne i den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik i juni 2016. GOVSATCOM bør bidrage til EU's respons over for hybride trusler, yde støtte til EU's havstrategi og EU's politik for Arktis.
- (73) GOVSATCOM er et brugercentreret program med en stærk sikkerhedsdimension. Brugsscenerierne kan inddeles i tre grupper: krisestyring, som kan omfatte civile og militære

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf

²⁶ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf

²⁷ EUCO 217/13.

missioner og operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer, humanitære kriser og maritime nødsituationer; overvågning, som kan omfatte grænseovervågning, overvågning af området før grænsen, overvågning af søgrænser, havovervågning, overvågning af ulovlig handel, og centrale infrastrukturer, som kan omfatte diplomatiske netværk, politikommunikation, kritiske infrastrukturer (f.eks. energi, transport, vanddæmninger) og ruminfrastrukturer.

- (74) Satellitkommunikation er en begrænset ressource, som begrænses af satellitkapacitet, frekvenser og geografisk dækning. For at være omkostningseffektiv og udnytte stordriftsfordele er det derfor nødvendigt, at GOVSATCOM optimerer overensstemmelsen mellem efterspørgslen efter GOVSATCOM fra autoriserede brugere og udbuddet i henhold til GOVSATCOM's kontrakter vedrørende satellitkapacitet og -tjenester. Eftersom både efterspørgsel og udbud ændrer sig med tiden, kræves der konstant overvågning og fleksibilitet med henblik på at tilpasse GOVSATCOM-tjenesterne. Der kan kun opnås stordriftsfordele med en tilstrækkeligt stor pulje af kapaciteter, tjenester og brugergrundlag.
- (75) De operationelle krav vil blive udarbejdet på grundlag af analysen af brugsscenerierne. Tjenesteporteføljen bør udvikles ud fra disse operationelle krav i kombination med sikkerhedskravene. Tjenesteporteføljen bør indeholde udgangspunktet for de tjenester, som skal leveres af GOVSATCOM. For at sikre den bedst mulige overensstemmelse mellem efterspørgslen og de leverede tjenester kan det være nødvendigt at opdatere GOVSATCOM's tjenesteportefølje regelmæssigt.
- (76) I første fase af GOVSATCOM (ca. frem til 2025) vil de private aktørers og medlemsstaternes nuværende kapacitet blive anvendt. I denne første fase vil tjenesterne blive indført trinvis, først til brugerne på EU-niveau. Hvis det i løbet af første fase på baggrund af en nærmere analyse af det fremtidige udbud og den fremtidige efterspørgsel viser sig, at denne tilgang ikke er tilstrækkelig til at dække udviklingen i efterspørgslen, kan der træffes beslutning om at overgå til anden fase og udvikle yderligere skræddersyede ruminfrastrukturer eller -kapaciteter via en eller flere offentlig-private partnerskaber, f.eks. med Unionens satellitoperatører.
- (77) For at optimere de tilgængelige satellitkommunikationsressourcer, garantere adgangen i uforudsigelige situationer, såsom naturkatastrofer, og sikre operationel effektivitet og korte turnaround-tider er et eller to GOVSATCOM-hubs påkrævet. Jordsegmentet bør udformes på grundlag af operationelle og sikkerhedsmæssige krav. For at mindske risiciene kan det bestå af flere fysiske lokaliteter. Der kan være behov for yderligere jordsegmenter som f.eks. forankringsstationer.
- (78) For brugere af satellitkommunikation er brugerudstyret den absolut vigtigste operationelle grænseflade. Unionens model for GOVSATCOM gør det muligt for de fleste brugere at fortsætte med at anvende deres eksisterende brugerudstyr til GOVSATCOM's tjenester, for så vidt som de gør brug af Unionens teknologi.
- (79) For så vidt angår den operationelle effektivitet har brugerne angivet, at det er vigtigt at tilstræbe interoperabilitet for forbrugerudstyret, og brugerudstyr, som kan anvende flere forskellige satellitsystemer. Forskning og udvikling på dette område kan være påkrævet.
- (80) For så vidt angår gennemførelsen bør opgaver og ansvarsområder fordeles mellem specialiserede enheder som f.eks. Det Europæiske Forsvarsagentur, EU-Udenrigstjenesten, Den Europæiske Rumorganisation, agenturet og andre EU-agenturer på en sådan måde, at de er i overensstemmelse med deres primære rolle, navnlig for brugerrelaterede aspekter.
- (81) Den kompetente GOVSATCOM-myndighed har en vigtig rolle med hensyn til at overvåge, at brugere og andre nationale enheder, der spiller en rolle i GOVSATCOM, følger reglerne for deling og prioritering og sikkerhedsprocedurerne, i overensstemmelse med sikkerhedskravene.

En medlemsstat, som ikke har udpeget en kompetent GOVSATCOM-myndighed, bør under alle omstændigheder udpege et kontaktpunkt med henblik på at håndtere eventuelle støjsendinger, der påvirker GOVSATCOM.

- (82) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår operationelle krav for tjenester inden for rammerne af GOVSATCOM. Det vil gøre det muligt for Kommissionen at fastlægge tekniske specifikationer for brugsscenarier, der vedrører krisehåndtering, overvågning og forvaltning af centrale infrastrukturer, herunder diplomatiske kommunikationsnet. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011.
- (83) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår tjenesteporteføljen inden for rammerne af GOVSATCOM. Det vil give Kommissionen mulighed for at definere egenskaber, herunder geografisk dækning, frekvens, båndvidde, brugerudstyr og sikkerhedselementer. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (84) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår reglerne for deling og prioritering af samlede GOVSATCOM-satellitkommunikationskapaciteter. Det vil give Kommissionen mulighed for at tage hensyn til operationelle krav og sikkerhedskrav og analysere risici og forventet efterspørgsel fra GOVSATCOM's deltagere. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (85) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser for så vidt angår den jordbaserede infrastrukturens beliggenhed inden for rammerne af GOVSATCOM. Det vil give Kommissionen mulighed for at tage hensyn til operationelle krav og sikkerhedskrav ved udvælgelsen af den pågældende beliggenhed. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011.
- (86) Den infrastruktur, der anvendes i forbindelse med programmet, kan kræve yderligere forskning og udvikling, som kan støttes under Horisont Europa med henblik på overensstemmelse med Den Europæiske Rumorganisations aktiviteter på dette område. Synergier med Horisont Europa bør sikre, at forsknings- og innovationsbehov afdækkes og fastlægges i forbindelse med den strategiske planlægningsproces for forskning og innovation. Rumdata og -tjenester, der gøres frit tilgængelige inden for rammerne af programmet, vil blive anvendt til at udvikle banebrydende løsninger gennem forskning og innovation, bl.a. i Horisont Europa, navnlig til fordel for bæredygtige fødevarer og naturressourcer, klimaovervågning, intelligente byer, automatiserede køretøjer, sikkerhedsstyring og katastrof håndtering. Den strategiske planlægning under Horisont Europa vil identificere, hvilke forsknings- og innovationsaktiviteter der bør gøre brug af EU-ejede infrastrukturer såsom Galileo, EGNOS og Copernicus. Forskningsinfrastrukturer, navnlig in situ-observationsnet, vil udgøre væsentlige elementer i den in situ-observationsinfrastruktur, der ligger til grund for Copernicustjenesterne.
- (87) Ved forordning (EU) nr. 912/2010 blev der oprettet et EU-agentur benævnt Det Europæiske GNSS-Agentur med henblik på at forvalte visse aspekter af de satellitbaserede navigationsprogrammer Galileo og EGNOS. I denne forordning fastsættes navnlig, at Det Europæiske GNSS-Agentur vil få overdraget nye opgaver, ikke kun hvad angår Galileo og EGNOS, men også for andre af programmets komponenter, særligt sikkerhedsgodkendelse. Navn, opgaver og organisatoriske aspekter af Det Europæiske GNSS-Agentur skal derfor tilpasses i overensstemmelse hermed.
- (88) I betragtning af dets udvidede anvendelsesområde, som ikke længere vil være begrænset til Galileo og EGNOS, bør Det Europæiske GNSS-Agentur ændres. Agenturet bør dog sikre

kontinuiteten i Det Europæiske GNSS-Agenturs aktiviteter, herunder kontinuiteten med hensyn til rettigheder og forpligtelser, personale og gyldigheden af alle de beslutninger, der er truffet.

- (89) Som følge af agenturets mandat og Kommissionens rolle i forbindelse med gennemførelsen af programmet bør en række af de beslutninger, som træffes af bestyrelsen, ikke vedtages uden tilslutning fra Kommissionens repræsentanter.
- (90) Uden at dette berører Kommissionens beføjelser, er bestyrelsen, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og den administrerende direktør uafhængige ved udførelsen af deres opgaver og handler ud fra almene samfundshensyn.
- (91) Det er muligt, og endog sandsynligt, at nogle af programmets komponenter vil være baseret på anvendelsen af følsom eller sikkerhedsrelateret national infrastruktur. I dette tilfælde er det af hensyn til den nationale sikkerhed nødvendigt at fastsætte, at deltagelsen i møder i bestyrelsen og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse er forbeholdt repræsentanter for medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur.
- (92) For at fremme bredest mulig anvendelse af de tjenester, som programmet tilbyder, bør det understreges, at data, informationer og tjenester leveres uden nogen garanti.
- (93) Det bør bekræftes, at Kommissionen ved udførelsen af visse ikke-forskriftsmæssige opgaver i givet fald, og såfremt det er nødvendigt, kan gøre brug af faglig bistand fra en række eksterne parter. De andre enheder, som er involveret i den offentlige forvaltning af programmet, kan desuden gøre brug af samme faglige bistand i forbindelse med udførelsen af opgaver, de har fået overdraget i henhold til denne forordning.
- (94) I henhold til punkt 22 og 23 i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016 bør programmet evalueres på grundlag af oplysninger indsamlet gennem specifikke overvågningskrav, samtidig med at overregulering og administrative byrder undgås, navnlig for medlemsstaterne. Disse krav kan eventuelt omfatte målbare indikatorer, der kan danne grundlag for en evaluering af programmets virkninger.
- (95) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 182/2011.
- (96) Eftersom god offentlig styring kræver en ensartet forvaltning af programmet, en hurtigere beslutningsproces samt lige adgang til oplysninger, bør repræsentanter for enheder, der har fået overdraget opgaver i tilknytning til dette program, kunne deltage som observatører i arbejdet i det udvalg, der er nedsat i medfør af forordning (EU) nr. 182/2011. Af samme årsager bør repræsentanter for tredjelands og internationale organisationer, der har indgået en international aftale med Unionen, kunne deltage i udvalgets arbejde med forbehold af sikkerhedsbegrænsninger og som foreskrevet i aftalen. Repræsentanterne for enheder, der har fået tildelt opgaver i forbindelse med programmet, tredjelands og internationale organisationer deltager i udvalgets arbejde, men har ikke stemmeret.
- (97) For at sikre en effektiv vurdering af programmets fremskridt hen imod opfyldelsen af dets målsætninger bør beføjelsen til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde delegeres til Kommissionen med henblik på at ændre bilag X for at gennemgå eller supplere indikatorerne, hvis det anses for nødvendigt, og for at supplere denne forordning med bestemmelser om fastsættelse af en overvågnings- og evalueringsramme. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes

eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

- (98) Målet med denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, eftersom det overstiger hvad en enkelt medlemsstat økonomisk og teknisk kan klare alene, og kan derfor på grund af dets omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

1. Ved denne forordning oprettes Unionens rumprogram ("programmet"). Der fastsættes mål for programmet, et budget for perioden 2021-2027, former for EU-finansiering og regler for ydelsen heraf samt regler for programmets gennemførelse.
2. Ved denne forordning oprettes Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet ("agenturet"), der erstatter og afløser Det Europæiske GNSS-Agentur, oprettet ved forordning (EU) nr. 912/2010, og der fastsættes regler for driften af dette agentur.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- (1) "rumfartøj": ethvert rumobjekt, der tjener et specifikt formål, herunder aktive kunstige satellitter og løfteraketers øverste trin
- (2) "rumvejr": naturligt forekommende variationer i rummiljøet mellem solen og jorden, herunder soleruptioner, solprotoner, solvind og udstødelse af koronamasse, der kan føre til solstørme (geomagnetiske storme, solstrålingsstorme og ionosfæriske forstyrrelser), som vil kunne indvirke på jorden
- (3) "jordnære objekter": naturskabte objekter i solsystemet, der potentielt kan indvirke på jorden
- (4) "rumobjekt": ethvert menneskeskabt objekt i det ydre rum
- (5) "kendskab til situationen i rummet" (space situational awareness - SSA) : en holistisk tilgang til de vigtigste risici i rummet, der omfatter kollisioner mellem satellitter og rumaffald, rumvejsfænomener og jordnære objekter
- (6) "blandingsoperation": foranstaltninger, som støttes over EU-budgettet, herunder inden for blandingsfaciliteter, jf. finansforordningens artikel 2, stk. 6, og som kombinerer støtte og/eller finansielle instrumenter, der ikke skal tilbagebetales, fra EU-budgettet og støtte, der skal tilbagebetales, fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner samt fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- (7) "retlig enhed": en fysisk person eller en efter national ret, EU-retten eller international ret oprettet og anerkendt juridisk person, der har status som juridisk person og i eget navn kan

udøve rettigheder og være pålagt pligter, eller en enhed, der ikke er en juridisk person, jf. finansforordningens artikel 197, stk. 2, litra c)

- (8) "tredjeland": et land, der ikke er medlem af Unionen
- (9) "SST-informationer": behandlede SST-data, som er umiddelbart forståelige for modtageren
- (10) "SST-data": rumobjektets fysiske parametre indhentet af SST-sensorer eller rumobjektets kredsløbsparametre, som er udledt af SST-sensorers observationer inden for rammerne af SST-komponenten (overvågning og sporing i rummet)
- (11) "returlink": en tjeneste, der bidrager til den globale overvågning af luftfartøjer som defineret af Organisationen for International Civil Luftfart
- (12) "Copernicussentineller": særlige Copernicussatellitter, rumfartøjer eller rumfartøjers nyttelast til rumbåren jordobservation
- (13) "Copernicusdata": data leveret af sentineller, herunder de tilhørende metadata
- (14) "Copernicus-tredjepartsdata": data, der licenseres til brug i Copernicus, og som stammer fra andre kilder end sentineller
- (15) "Copernicus-in situ-data": observationsdata fra jord-, sø- eller luftbårne sensorer samt reference- og hjælpe-data, der licenseres eller leveres til brug i Copernicus
- (16) "Copernicusinformationer": informationer, der genereres af Copernicustjenesterne efter behandling eller modellering, herunder de tilhørende metadata
- (17) "betroet administrator": en juridisk enhed, der er uafhængig af Kommissionen eller en tredjepart, og som modtager data fra Kommissionen eller den pågældende tredjepart med henblik på sikker opbevaring og behandling af disse data
- (18) "rumaffald": ethvert rumobjekt, herunder rumfartøjer eller fragmenter og elementer heraf, der er i kredsløb om jorden, eller som trænger ind i jordens atmosfære igen, og som ikke fungerer eller ikke længere tjener noget specifikt formål, herunder dele af raketter eller kunstige satellitter eller inaktive kunstige satellitter
- (19) "SST-sensor": en anordning eller en kombination af anordninger, jordbaserede eller rumbaserede radarer, lasere og teleskoper, som er i stand til at måle de fysiske parametre i relation til rumobjekter såsom størrelse, position og hastighed
- (20) "GOVSATCOM-bruger": en offentlig EU- eller medlemsstatsmyndighed, et organ med ansvar for udøvelse af offentlig myndighed eller en fysisk eller juridisk person, der er behørigt autoriseret og har fået overdraget opgaver vedrørende tilsyn med og forvaltning af sikkerhedskritiske missioner, operationer og infrastrukturer
- (21) "GOVSATCOM-brugsscenario": en operationel situation i et bestemt miljø, hvor GOVSATCOM-brugere kræver GOVSATCOM-tjenester
- (22) "følsomme ikkeklassificerede informationer": ikkeklassificerede informationer, som Kommissionen skal beskytte som følge af retlige forpligtelser i traktaterne eller gennemførelsesretsakter dertil, og/eller på grund af følsomheden heraf
- (23) "Copernicusbruger":
"Copernicuskernebrugere", der har gavn af Copernicusdata og -informationer og har en yderligere rolle som drivkraft for udviklingen af Copernicus, og som omfatter EU-institutioner og -organer og de europæiske nationale eller regionale offentlige organer, der har fået overdraget offentlige serviceopgaver med henblik på at fastlægge, gennemføre, håndhæve eller overvåge miljø-, civilbeskyttelses- eller sikkerhedspolitikker

"andre Copernicusbrugere", der har gavn af Copernicusdata og Copernicusinformationer, og som navnlig omfatter forsknings- og uddannelsesorganisationer, kommercielle og private organer, velgørende organisationer, ikkestatslige organisationer og internationale organisationer.

Artikel 3

Programmets komponenter

Programmet består af følgende komponenter:

- (a) et selvstændigt civilt system for global satellitbaseret navigation (GNSS) under civil kontrol, som omfatter en konstellation af satellitter, centre og et globalt net af stationer på jorden, som leverer positionsbestemmelses-, navigations- og tidsbestemmelsestjenester og fuldt ud integrerer sikkerhedsbehov og -krav ("Galileo")
- (b) et regionalt satellitnavigationssystem, der består af centre og stationer på jorden og en række transpondere, der er installeret i geostationære satellitter, og som forstærker og korrigerer åbne signaler udsendt af Galileo og andre GNSS-systemer, bl.a. med henblik på lufttrafikstyringstjenester og luftfartstjenester ("European Geostationary Navigation Overlay Service" (den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste) eller "EGNOS")
- (c) et selvstændigt, brugerdrevet jordobservationssystem under civil kontrol, der tilbyder geoinformationsdata og -tjenester, bestående af satellitter, jordinfrastruktur, data- og informationsbehandlingsfaciliteter og distributionsinfrastruktur, og som fuldt ud integrerer sikkerhedsbehov og -krav ("Copernicus")
- (d) et system til overvågning og sporing i rummet, hvis formål er at forbedre, forvalte og levere data, informationer og tjenester i forbindelse med overvågning og sporing af aktive og inaktive rumfartøjer, udtjente løfteraketter, affald og affaldsfragmenter, der befinder sig i kredsløb om Jorden, og som suppleres af observationsbaserede parametre med relation til rumvej og overvågning af risikoen for, at jordnære objekter i rummet ("NEO'er") nærmer sig jorden ("SST")
- (e) en statslig satellitkommunikationstjeneste, der muliggør levering af satellitkommunikationstjenester for Unionens og medlemsstaternes myndigheder, som forvalter kritiske sikkerhedsmissioner og infrastrukturer ("GOVSATCOM").

Derudover skal programmet omfatte foranstaltninger, som skal sikre en effektiv adgang til rummet for programmet og fremme en innovativ rumsektor.

Artikel 4

Målsætninger

1. Programmet har følgende generelle målsætninger:
 - (a) at tilvejebringe eller bidrage til tilvejebringelsen af ajourførte og, hvis det er relevant, sikre rumrelaterede data, informationer og tjenester af høj kvalitet uden afbrydelse og om muligt på globalt niveau, der opfylder nuværende og fremtidige behov og er i stand til at opfylde Unionens politiske prioriteter, bl.a. når det gælder klimaændringer og sikkerhed og forsvar
 - (b) at maksimere de socioøkonomiske fordele, bl.a. ved at fremme den bredest mulige anvendelse af de data, informationer og tjenester, der leveres gennem programmets komponenter

- (c) at øge sikkerheden for Unionen og dens medlemsstater, handlefriheden og den strategiske selvstændighed, navnlig i forbindelse med teknologisk og evidensbaseret beslutningstagning
- (d) at fremme Unionens rolle på den internationale scene som en førende aktør i rumsektoren og styrke dens rolle, når det gælder håndtering af globale udfordringer og støtte til globale initiativer, bl.a. med hensyn til klimaændringer og bæredygtig udvikling.

2. Programmet har følgende specifikke målsætninger:

- (a) for Galileo og EGNOS: at tilvejebringe avancerede og, hvor det er relevant, sikre positionsbestemmelses-, navigationstidsbestemmelses- og tidsbestemmelsestjenester
- (b) for Copernicus: at levere nøjagtige og pålidelige jordobservationsdata og -informationer, der tilvejebringes på et langsigtet grundlag, for at understøtte gennemførelsen og overvågningen af Unionens og medlemsstaternes politikker inden for miljø, klimaændringer, landbrug og udvikling af landdistrikter, civilbeskyttelse og sikkerhed samt den digitale økonomi
- (c) for kendskab til situationen i rummet ("SSA"): at forbedre SST-kapaciteter med henblik på at overvåge, spore og identificere rumobjekter, overvåge rumvejret og kortlægge og skabe netværk for medlemsstaternes NEO-kapaciteter
- (d) for GOVSATCOM: at sikre den langsigtede tilgængelighed af pålidelige, sikre og omkostningseffektive satellitkommunikationstjenester
- (e) at bidrage, hvor dette kræves i overensstemmelse med programmets behov, til selvstændig, sikker og omkostningseffektiv adgangskapacitet til rummet
- (f) at støtte og styrke konkurrenceevne, iværksætterånd, færdigheder og innovative kapaciteter hos juridiske og fysiske personer i Unionen, som er aktive eller ønsker at være aktive inden for denne sektor, navnlig for så vidt angår små og mellemstore virksomheder og nystartede virksomheders stilling og behov

Artikel 5

Adgang til rummet

Programmet støtter:

- (a) levering af opsendelsestjenester i overensstemmelse med programmets behov
- (b) udviklingsaktiviteter i relation til selvstændig, pålidelig og omkostningseffektiv adgang til rummet
- (c) hvor dette kræves i henhold til programmets behov, de nødvendige tilpasninger af jordbaseret infrastruktur.

Artikel 6

Foranstaltninger til støtte for en innovativ EU-rumsektor

Programmet støtter:

- (a) innovationsaktiviteter til optimal udnyttelse af rumteknologier, -infrastrukturer eller -tjenester
- (b) etablering af rumrelaterede innovationspartnerskaber til udvikling af innovative varer eller tjenesteydelser og med henblik på efterfølgende indkøb af de heraf resulterende varer eller tjenesteydelser

- (c) iværksætter, fra indledningsfasen til ekspansion, i overensstemmelse med artikel 21 og andre bestemmelser om adgang til finansiering som fastsat i artikel 18 og kapitel I i afsnit III
- (d) samarbejde mellem foretagender i form af rumcentre, der på regionalt og nationalt plan samler aktører fra rumsektoren og den digitale sektor samt brugere, og som yder støtte til borgere og virksomheder til fremme af iværksætter og færdigheder
- (e) formidling af uddannelsesaktiviteter
- (f) adgang til behandlings- og testfaciliteter
- (g) certificerings- og standardiseringsfaciliteter.

Artikel 7

Tredjelande og internationale organisationer, der er associeret til programmet

1. Programmets komponenter, med undtagelse af SST og GOVSATCOM, er åbne for følgende tredjelande:
 - (a) medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA-medlemmer), som er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), jf. betingelserne i EØS-aftalen
 - (b) tiltrædende lande, kandidatlande og potentielle kandidater i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for deres deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og Associeringsrådets afgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Unionen og de pågældende lande
 - (c) lande omfattet af den europæiske naboskabspolitik i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EU-programmer, som er fastsat i de respektive rammeaftaler og associeringsrådsafgørelser eller lignende aftaler, og i overensstemmelse med de specifikke betingelser i aftaler mellem Unionen og disse lande.
2. Programmets komponenter, med undtagelse af SST, er også åbne for tredjelande eller internationale organisationer i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i den konkrete aftale om tredjelandets eller den internationale organisations deltagelse i Unionens programmer, forudsat at der i aftalen:
 - (a) sikres en rimelig balance for så vidt angår bidrag og fordele for det tredjeland eller den internationale organisation, som deltager i Unionens programmer
 - (b) fastsættes betingelser for deltagelse i programmerne, herunder beregningen af finansielle bidrag til de enkelte programmer og deres administrative omkostninger. Disse bidrag udgør formålsbestemte indtægter i henhold til [den nye finansforordnings] artikel [21, stk. 5]
 - (c) ikke indrømmes et tredjeland eller en international organisation beslutningskompetence over programmet
 - (d) fastsættes garantier vedrørende Unionens ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte sine finansielle interesser.
3. Programmets komponenter er kun åbne for de i stk. 1 og 2 omhandlede tredjelande og internationale organisationer, såfremt de væsentlige sikkerhedsinteresser for Unionen og dens medlemsstater beskyttes.

Artikel 8

Tredjelandes og internationale organisationers adgang til SST, GOVSATCOM og PRS

1. Tredjelande eller internationale organisationer kan kun deltage i GOVSATCOM, jf. artikel 67, eller opnå adgang til de tjenester, som leveres af SST, såfremt de i overensstemmelse med proceduren i artikel 218 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde indgår en aftale, der fastsætter vilkår og betingelser for de nærmere regler om adgangen til sådanne data, informationer, kapaciteter og tjenester, samt rammerne for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer.
2. Adgangen for tredjelande og internationale organisationer til den statsregulerede tjeneste, der leveres af Galileo, er omfattet af artikel 3, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1104/2011/EU²⁸.

Artikel 9

Ejerskab og brugsret til aktiver

1. Unionen er ejer af alle materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles under programmets komponenter. I den forbindelse træffer Kommissionen de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at kontrakter, aftaler og øvrige ordninger i forbindelse med disse aktiviteter, som kan medføre, at der skabes sådanne aktiver, indeholder bestemmelser, der garanterer en sådan ejerskabsordning vedrørende disse aktiver.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på de materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles under programmets komponenter, såfremt de aktiviteter, som kan medføre skabelse eller udvikling sådanne aktiver:
 - (a) udføres i overensstemmelse med tilskud eller priser, som finansieres fuldt ud af Unionen
 - (b) ikke er fuldt finansieret af Unionen eller
 - (c) vedrører udvikling, fremstilling eller anvendelse af PRS-modtagere, der indeholder EUCI, eller dele til sådanne modtagere.
3. Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at kontrakter, aftaler og andre ordninger i forbindelse med de aktiviteter, der er nævnt i stk. 1, indeholder bestemmelser om en passende ejerskabsordning for disse aktiver og, for så vidt angår litra c), at Unionen frit kan anvende PRS-modtagerne i overensstemmelse med afgørelse nr. 1104/2011/EU.
4. Kommissionen bestræber sig på at indgå kontrakter eller andre ordninger med tredjeparter for så vidt angår:
 - (a) allerede eksisterende ejendomsrettigheder i forbindelse med materielle og immaterielle aktiver, som skabes eller udvikles under programmets komponenter
 - (b) erhvervelse af ejerskab eller licensrettigheder i forbindelse med andre materielle og immaterielle aktiver, som er nødvendige for programmets gennemførelse.
5. Kommissionen sikrer ved hjælp af en hensigtsmæssig ramme optimal udnyttelse af de materielle eller immaterielle aktiver, der er nævnt i stk. 1 og 2, og som ejes af Unionen.

²⁸ EUT L 287 af 4.11.2011, s. 1–8.

6. Navnlig skal Kommissionen, såfremt disse aktiver omfatter intellektuelle ejendomsrettigheder, forvalte disse rettigheder så effektivt som muligt under hensyntagen til behovet for at beskytte dem og give dem værdi og til samtlige berørte parter interesser samt behovet for en harmonisk udvikling af markeder og nye teknologier og for kontinuitet i tjenesterne, der leveres af programmets komponenter. Med henblik herpå sikrer den navnlig, at de relevante kontrakter, aftaler og andre ordninger indeholder mulighed for at overdrage disse rettigheder til tredjeparter eller udstede licenser til tredjeparter til udnyttelse af disse rettigheder, og at agenturet ved behov frit kan gøre brug af disse rettigheder ved udførelsen af sine opgaver i overensstemmelse med denne forordning.

Artikel 10

Manglende garanti

De tjenester, data og informationer, som leveres af programmets komponenter, skal leveres uden nogen udtrykkelig eller underforstået garanti for så vidt angår deres kvalitet, nøjagtighed, tilgængelighed, pålidelighed, hastighed og egnethed til ethvert formål. I den forbindelse træffer Kommissionen de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at brugere af disse tjenester, data og informationer på passende vis informeres om, at der ikke foreligger en sådan garanti.

AFSNIT II

BIDRAG OG BUDGETORDNINGER

Artikel 11

Budget

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af programmet for perioden 2021-2027 er på [16] mia. EUR i løbende priser.
Den vejledende fordeling af det beløb, der er omhandlet i første afsnit, er som følger:
 - (a) for Galileo og EGNOS: [9,7] mia. EUR
 - (b) for Copernicus: [5,8] mia. EUR
 - (c) for SSA/GOVSATCOM: [0,5] mia. EUR.
2. Tværgående aktiviteter i henhold til artikel 3 finansieres inden for rammerne af programmets komponenter.
3. De budgetbevillinger, som Unionen afsætter til programmet, skal dække alle de aktiviteter, som er nødvendige for at opfylde målsætningerne i artikel 4. Disse udgifter kan dække:
 - (a) undersøgelser og ekspertmøder, navnlig i overensstemmelse med omkostnings- og tidsmæssige begrænsninger
 - (b) informations- og kommunikationstiltag, herunder intern kommunikation om den institutionelle formidling af Unionens politiske prioriteringer, forudsat at de vedrører de overordnede målsætninger i denne forordning direkte, navnlig med henblik på at skabe synergi med andre EU-politikker
 - (c) informationsteknologinet, hvis funktion er at behandle eller udveksle informationer, og administrative foranstaltninger, herunder på sikkerhedsområdet, som gennemføres af Kommissionen

- (d) teknisk og administrativ bistand i forbindelse med programmets gennemførelse, eksempelvis forberedelses-, overvågnings-, kontrol-, revisions- og evalueringsaktiviteter, herunder informationsteknologisystemer i virksomheder.
4. Foranstaltninger, der modtager kumuleret finansiering fra forskellige EU-programmer, skal kun revideres en gang, idet alle involverede programmer og de respektive regler herfor vil være omfattet.
 5. Budgetforpligtelserne vedrørende programmet, som omfatter aktiviteter, der løber over mere end ét regnskabsår, kan opdeles på flere år i årlige trancher.
 6. Midler, der er tildelt medlemsstaterne ved delt forvaltning, kan på disses anmodning overføres til programmet. Kommissionen forvalter disse midler direkte i overensstemmelse med finansforordningens artikel 62, stk. 1, litra a), eller indirekte i overensstemmelse med nævnte artikels litra c). De omhandlede midler anvendes om muligt til fordel for den pågældende medlemsstat.

Artikel 12

Formålsbestemte indtægter

1. Indtægterne fra programmets komponenter skal betales til Unionens budget og anvendes til at af finansiere den komponent, der genererede indtægterne.
2. Medlemsstaterne kan bidrage med yderligere finansiering til en af programmets komponenter, under betingelse af at sådanne supplerende elementer ikke skaber finansielle eller tekniske byrder eller forsinkelser med hensyn til den pågældende komponent.
3. Den i denne artikel omhandlede yderligere finansiering behandles som eksterne formålsbestemte indtægter, jf. finansforordningens [artikel 21, stk. 2].

Artikel 13

Gennemførelse og former for EU-finansiering

1. Programmet gennemføres ved direkte forvaltning i overensstemmelse med finansforordningen eller ved indirekte forvaltning med de i finansforordningens artikel [62, stk. 1, litra c)], omhandlede organer.
2. Programmet kan yde finansiering i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, særligt tilskud, priser og udbud. Det kan også yde finansiering i form af finansielle instrumenter inden for blandingsoperationer.

AFSNIT III

FINANSIELLE BESTEMMELSER

KAPITEL I

Udbud

Artikel 14

Udbudsprincipper

De ordregivende myndigheder handler i overensstemmelse med følgende principper for så vidt angår udbudsprocedurer i forbindelse med programmet:

- (a) med henblik på i alle medlemsstater, via forsyningskæden, at fremme en så bred og åben deltagelse som muligt af nystartede virksomheder, nytilkomne og små og mellemstore virksomheder og andre økonomiske aktører, heriblandt kravet om at pålægge tilbudsgiverne at give en del af kontrakten i underentreprise
- (b) med henblik på, så vidt muligt, at undgå alt for stor afhængighed af en enkelt leverandør, navnlig hvad angår kritisk udstyr og kritiske tjenester, under hensyntagen til målsætningen om teknologisk uafhængighed og kontinuitet i tjenesterne
- (c) med henblik på, som en undtagelse fra artikel 167 i finansforordningen, og hvor det er relevant, at anvende flere forsyningskilder for at sikre en bedre overordnet kontrol med alle programmets komponenter og deres omkostninger og tidsplan
- (d) med henblik på at fremme Unionens selvstændighed, navnlig i teknologisk henseende
- (e) med henblik på at garantere sikkerheden for programmets komponenter og bidrage til beskyttelsen af Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser
- (f) med henblik på at tilgodese passende sociale og miljømæssige kriterier.

Artikel 15

Kontrakter med betingede ordrer

1. Den ordregivende myndighed kan indgå en kontrakt med betingede ordrer.
2. En kontrakt med betingede ordrer består af en fast ordre, som resulterer i et fast tilsagn om udførelse af de arbejder, leverancer eller tjenesteydelser, der gælder for denne ordre, og en eller flere ordrer, der både budgetmæssigt og gennemførelsesmæssigt er betingede. I udbudsbetingelserne redegøres for de elementer, der gælder for kontrakter med betingede ordrer. Heri defineres navnlig kontraktens genstand, pris eller grundlag for beregning heraf og bestemmelser vedrørende levering af arbejder, leverancer og tjenesteydelser for hver ordre.
3. Ydelserne i den faste del af kontrakten skal udgøre et samlet hele; det samme gælder for ydelserne i forbindelse med hver betinget ordre, idet der tages hensyn til ydelserne i alle foregående ordrer.
4. Hver betinget ordre gennemføres på grundlag af en afgørelse truffet af den ordregivende myndighed, som meddeles kontrahenten i overensstemmelse med kontrakten.

Artikel 16

Kontrakter på regningsbasis

1. Den ordregivende myndighed kan vælge en kontrakt, der helt eller delvist indgås på regningsbasis, på de betingelser, der er fastsat i stk. 3.
Den pris, som skal betales, består af en godtgørelse af de samlede faktiske udgifter, som kontrahenten har afholdt i henhold til kontrakten, såsom udgifter til arbejds løn, materialer, forbrugsmaterialer og anvendelse af udstyr og infrastrukturer, som er nødvendige for at opfylde kontrakten, indirekte omkostninger og enten avancer eller en kontraktpræmie på basis af opfyldelse af mål med hensyn til resultater og overholdelse af tidsplanen.
2. Kontrakter, der indgås på regningsbasis, skal indeholde et maksimalt prisloft.
3. Den ordregivende myndighed kan vælge en kontrakt, der helt eller delvist indgås efter regning, i tilfælde, hvor det er vanskeligt eller u hensigtsmæssigt at give en fast pris på grund af usikkerhed i forbindelse med kontraktens gennemførelse af følgende årsager:

- (a) kontrakten indeholder meget komplekse elementer eller omfatter anvendelse af ny teknologi, hvilket medfører betydelig teknisk usikkerhed, eller
 - (b) de aktiviteter, som aftalen vedrører, skal af operationelle årsager indledes uden forsinkelse, selv om det endnu ikke er muligt at fastsætte en fast og endelig pris, eftersom der foreligger betydelige usikkerhedsmomenter, eller kontraktens gennemførelse delvist afhænger af gennemførelsen af andre kontrakter.
4. Prisloftet i kontrakter, der helt eller delvist indgås på regningsbasis, er det maksimale beløb, der kan udbetales. Disse bidrag udgør formålsbestemte indtægter i henhold til finansforordningens [artikel 172].

Artikel 17

Underleverancer

1. For at opmuntre nye aktører, små og mellemstore virksomheder og nyopstartede virksomheder og tilbyde den bredest mulige geografiske dækning, samtidigt med at Unionens strategiske selvstændighed beskyttes, kan den ordregivende myndighed kræve, at tilbudsgiveren giver en del af kontrakten i underentreprise, ved hjælp af konkurrencebaserede udbud på de relevante niveauer for underentreprise, til andre virksomheder end dem, der tilhører tilbudsgiverens koncern.
2. Den ordregivende myndighed udtrykker den krævede del af kontrakten, der skal gives i underentreprise, i en ramme fra en minimumsprocentsats til en maksimumsprocentsats.
3. Enhver fravigelse fra et krav i overensstemmelse med stk. 1 skal begrundes af tilbudsgiveren.

KAPITEL II

Tilskud, priser og blandingsoperationer

Artikel 18

Tilskud og priser

1. Unionen kan dække op til 100 % af de støtteberettigede omkostninger, uden at dette berører medfinansieringsprincippet.
2. Uanset finansforordningens [artikel 181, stk. 6], fastsættes indirekte støtteberettigede omkostninger ved at anvende en fast takst på 25 % af de samlede direkte støtteberettigede omkostninger, undtagen direkte støtteberettigede omkostninger til underentrepriser og omkostninger vedrørende ressourcer, der er stillet til rådighed af tredjeparter, og som ikke anvendes hos støttemodtageren, samt finansiel støtte til tredjeparter.
3. Uanset stk. 2 kan de indirekte omkostninger angives i form af faste beløb eller enhedsomkostninger, forudsat at dette anføres i arbejdsprogrammet, jf. artikel 100.
4. Uanset finansforordningens [artikel 204] må det maksimale støttebeløb, som kan betales til tredjemand, ikke overstige 200 000 EUR.

Artikel 19

Fælles indkaldelser af ansøgninger om støtte

Kommissionen eller finansieringsorganet kan offentliggøre fælles indkaldelser af forslag sammen med:

- (a) tredjelande eller deres videnskabelige og teknologiske organisationer og agenturer

- (b) internationale organisationer
- (c) almennyttige juridiske enheder.

I tilfælde af en fælles indkaldelse fastsættes der fælles procedurer for udvælgelse og evaluering af forslagene. Procedurerne skal involvere en afbalanceret gruppe af uafhængige eksperter, som udpeges af begge parter.

Artikel 20

Tilskud i forbindelse med prækommercielle udbud og udbud vedrørende innovative løsninger

1. Aktioner kan involvere eller som primær målsætning have prækommercielle udbud og offentlige indkøb vedrørende innovative løsninger, der skal foretages af støttemodtagere, som er ordregivende myndigheder eller ordregivende enheder som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU, 2014/25/EU og 2009/81/EF.
2. Under procedurerne for offentlige udbud:
 - (a) skal principperne om åbenhed, ikke-forskelsbehandling, ligebehandling, forsvarlig økonomisk forvaltning, proportionalitet, konkurrenceregler overholdes
 - (b) kan der for prækommercielle offentlige udbud fastsættes særlige betingelser – f.eks. for, hvor de indkøbte aktiviteter skal finde sted, hvilket dog er begrænset til at omfatte medlemsstaternes og de associerede landes territorium
 - (c) kan det tillades at foretage flere tildelinger af kontrakter inden for samme procedure (valg af flere leverandører) og
 - (d) skal ordren tildeles den eller de bydende, der har afgivet det bud, der giver mest værdi for pengene, idet det sikres, at der ikke opstår interessekonflikter.
3. Den kontrahent, der frembringer resultater under prækommercielle offentlige udbud, ejer som minimum de medfølgende intellektuelle ejendomsrettigheder. De ordregivende myndigheder har som minimum royaltifri brugsret til resultaterne til eget brug og ret til at udstede eller kræve, at de deltagende kontrahenter udsteder, ikkeeksklusive licenser til tredjeparter for at udnytte resultaterne for de ordregivende myndigheder under rimelige forhold uden ret til at give underlicenser. Hvis en kontrahent ikke udnytter resultaterne kommercielt inden for en vis periode efter den prækommercielle offentlige udbudsrunde fastsat i kontrakten, kan de ordregivende myndigheder kræve, at kontrahenten overdrage ejerskabet til resultaterne til dem.

Artikel 21

Blandingsoperationer

Blandingsoperationer vedtaget under dette program gennemføres i overensstemmelse med [InvestEU-forordningen] og finansforordningens afsnit X.

KAPITEL IV

Andre finansielle bestemmelser

Artikel 22

Kumuleret, supplerende og kombineret finansiering

1. En foranstaltning, som har modtaget et bidrag under et andet EU-program, kan også modtage et bidrag fra programmet, forudsat at bidragene ikke dækker de samme omkostninger.

Reglerne for hvert af de bidragende EU-programmer skal gælde for dets respektive bidrag til foranstaltningen. Den kumulerede finansiering må ikke overstige de samlede støtteberettigede omkostninger til foranstaltningen, og støtte fra forskellige EU-programmer kan beregnes på et pro-rata-grundlag i overensstemmelse med de dokumenter, hvori støttevilkårene er fastsat.

2. Foranstaltninger, som tildeles kvalitetsmærket Seal of Excellence, eller som skal opfylde følgende kumulative komparative betingelser:
 - (a) de er blevet vurderet som led i en indkaldelse af forslag inden for rammerne af programmet
 - (b) de opfylder minimumskravene til kvalitet i den pågældende indkaldelse af forslag
 - (c) de kan ikke finansieres inden for rammerne af den pågældende indkaldelse af forslag på grund af budgetmæssige begrænsninger

kan modtage støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Socialfond+ eller Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne i henhold til artikel [67], stk. 5, i forordning (EU) XX [forordningen om fælles bestemmelser] og artikel [8] i forordning (EU) XX [finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik], forudsat at sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med det pågældende programs målsætninger. Reglerne for den fond, der yder støtte, anvendes.

Artikel 23

Partnerskaber

1. Programmet kan gennemføres ved hjælp af partnerskaber.
2. Partnerskaber med deltagelse af Unionen skal:
 - (a) oprettes i de tilfælde, hvor de mere effektivt vil opfylde målsætningerne for Unionens rumprogram end Unionen på egen hånd
 - (b) være baseret på principperne om EU-merværdi, gennemsigtighed, åbenhed, virkning, løftestangeffekt, langsigtet finansielt engagement fra samtlige involverede parter side, fleksibilitet, sammenhæng og komplementaritet med EU-initiativer samt lokale, regionale, nationale og internationale initiativer og skal tage hensyn til risikodeling, betingelser for ansvar og ejerskab til materielle og immaterielle aktiver.

Artikel 24

Fælles udbudsprocedurer

1. Ud over bestemmelserne i finansforordningens [artikel 165] kan Kommissionen og agenturet gennemføre fælles udbudsprocedurer med Den Europæiske Rumorganisation eller andre internationale organisationer, som er involveret i gennemførelsen af komponenterne i programmet.
2. Udbudsreglerne i finansforordningens [artikel 165] finder tilsvarende anvendelse, forudsat at de procedureregler, der gælder for EU-institutionerne, anvendes.

Artikel 25

Beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser

Når det kræves for at beskytte Unionens og medlemsstaternes væsentlige sikkerhedsinteresser, navnlig behovet for at bevare EU-systemernes integritet og modstandsdygtighed, samt det selvstændige industrielle grundlag, som de er afhængige af, fastsætter Kommissionen de betingelser, der kræves opfyldt ved deltagelse i udbud, tilskud eller priser omfattet af dette afsnit. I den forbindelse skal der tages særligt hensyn til behovet for, at støtteberettigede virksomheder skal være etableret i en medlemsstat, at de skal forpligte sig til at udføre alle relevante aktiviteter inden for Unionen og skal kontrolleres effektivt af medlemsstaterne eller statsborgere fra disse. Disse betingelser skal angives i dokumentationen vedrørende udbuddet, tilskuddet eller prisen, alt efter hvad der er relevant. I forbindelse med udbud gælder betingelserne for hele løbetiden af den efterfølgende kontrakt.

Artikel 26

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

Hvis et tredjeland deltager i programmet i kraft af en beslutning, der træffes i henhold til en international aftale, eller med hjemmel i andre retsfor skrifter, skal tredjelandet give den ansvarlige anvisningsberettigede, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og Den Europæiske Revisionsret de nødvendige rettigheder og adgang til i fuld udstrækning at udøve deres respektive beføjelser. For så vidt angår OLAF omfatter sådanne rettigheder retten til at foretage undersøgelser, herunder kontrol på stedet og inspektioner, som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF).

AFSNIT IV

FORVALTNING AF PROGRAMMET

Artikel 27

Forvaltningsprincipper

Forvaltningen af programmet skal bygge på følgende principper:

- (a) en klar fordeling af opgaver og ansvar mellem de enheder, der er involveret i programmets gennemførelse, navnlig mellem medlemsstaterne, Kommissionen, agenturet og Den Europæiske Rumorganisation
- (b) stærk kontrol med programmet, herunder at alle enheder strengt overholder omkostninger og tidsplan på deres ansvarsområder i overensstemmelse med denne forordning
- (c) optimering og rationalisering af brugen af strukturer
- (d) systematisk hensyntagen til behovene hos brugerne af de tjenester, der leveres af programmets komponenter, samt til den videnskabelige og tekniske udvikling i forbindelse med disse tjenester
- (e) en konstant indsats for at styre og mindske risici.

Artikel 28

Medlemsstaternes rolle

1. Medlemsstaterne kan deltage i programmet ved at bidrage med deres tekniske kompetence, knowhow og bistand, navnlig inden for sikkerhed, og, hvor det er nødvendigt, ved at stille informationer og infrastruktur, som er i deres besiddelse eller befinder sig på deres område, til rådighed for Unionen, bl.a. ved at sikre effektiv og uhindret adgang til og anvendelse af in

situ-data og samarbejde med Kommissionen for at forbedre tilgængeligheden af in situ-data, som programmet har brug for.

2. Kommissionen eller, når det gælder de opgaver, der er nævnt i artikel 30, agenturet kan overdrage særlige opgaver til medlemsstaterne eller nationale organer eller til grupper af disse medlemsstater eller nationale organer. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre driften af programmet og fremme anvendelsen heraf, bl.a. ved at bistå med beskyttelsen af de frekvenser, der er nødvendige for programmet.
3. Medlemsstaterne og Kommissionen samarbejder med henblik på at udvikle den in situ-komponent, som er nødvendig for anvendelse af rumsystemerne, og fremme anvendelsen af in situ-datasættenes fulde potentiale.
4. På sikkerhedsområdet udfører medlemsstaterne de opgaver, der er omhandlet i artikel 34, stk. 4.

Artikel 29

Kommissionens rolle

1. Kommissionen har det overordnede ansvar for gennemførelsen af programmet, herunder på sikkerhedsområdet. Den skal i overensstemmelse med nærværende forordning fastsætte programmets prioriteter og udvikling på lang sigt og overvåge gennemførelsen heraf, med behørig hensyntagen til indvirkningen på andre EU-politikker.
2. Kommissionen forvalter programmets komponenter, såfremt forvaltningen ikke er overdraget til en anden enhed.
3. Kommissionen sikrer en klar fordeling af opgaverne mellem de forskellige enheder, der er involveret i programmet, og koordinerer aktiviteterne i disse enheder.
4. Hvis det er nødvendigt for, at programmet og de tjenester, der leveres af programmets komponenter, kan fungere gnidningsløst, fastsætter Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter de tekniske og operationelle specifikationer, som kræves til gennemførelse og udvikling af disse komponenter og af de tjenester, de leverer, efter samråd med brugerne og alle andre berørte aktører. Ved fastsættelsen af disse tekniske og operationelle specifikationer skal Kommissionen undgå at sænke det generelle sikkerhedsniveau og støtte behovet for bagudkompatibilitet.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

5. Kommissionen fremmer og sikrer ibrugtagningen og anvendelsen af de data og tjenester, der leveres af programmets komponenter, inden for offentlige og private sektorer, bl.a. ved at støtte passende udvikling af disse tjenester og ved at fremme et stabilt og langsigtet miljø. Den udvikler synergier mellem applikationerne i programmets forskellige komponenter. Den sørger for sammenhæng, konsistens, synergier og forbindelser mellem programmet og andre EU-foranstaltninger og -programmer.
6. Den sikrer om nødvendigt koordineringen i forhold til de aktiviteter, der udføres inden for rumsektoren på EU-plan, nationalt og internationalt plan. Den støtter samarbejdet mellem medlemsstaterne og fremmer konvergens mellem deres teknologiske kapacitet og udvikling på rumområdet.

Artikel 30

Agenturets rolle

1. Agenturet varetager følgende egne opgaver:
 - (a) gennem Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse garantere sikkerhedsgodkendelse af alle programmets komponenter i overensstemmelse med kapitel II i afsnit V
 - (b) udføre de i artikel 34, stk. 2 og 3, omhandlede opgaver
 - (c) gennemføre kommunikations- og PR-aktiviteter og aktiviteter vedrørende kommercialisering af de tjenester, der tilbydes af Galileo og EGNOS
 - (d) bistå Kommissionen med teknisk ekspertise.
2. Kommissionen pålægger agenturet følgende opgaver:
 - (a) forvalte driften af EGNOS og Galileo som omhandlet i artikel 43
 - (b) på et overordnet plan koordinere brugerrelaterede aspekter af GOVSATCOM i tæt samarbejde med de relevante EU-agenturer og EU-Udenrigstjenesten med henblik på krisestyringsmissioner og -operationer
 - (c) gennemføre aktiviteter, der vedrører udviklingen af downstreamtjenester og -applikationer baseret på programmets forskellige komponenter.
3. Kommissionen kan overdrage andre opgaver til agenturet, herunder kommunikation, promovring og markedsføring af data og informationer, samt andre aktiviteter med tilknytning til udbredelse af brugerbasen for så vidt angår andre programkomponenter end Galileo og EGNOS.
4. De opgaver, der er nævnt i stk. 2 og 3, skal overdrages af Kommissionen ved hjælp af en bidragsaftale i overensstemmelse med finansforordningens [artikel 2, stk. 18] og [afsnit VI].

Artikel 31

Den Europæiske Rumorganisations rolle

1. Den Europæiske Rumorganisation kan pålægges følgende opgaver:
 - (a) for så vidt angår Copernicus: udvikling, konstruktion og fremstilling af Copernicusruminfrastrukturen, herunder driften af denne infrastruktur
 - (b) for så vidt angår Galileo og EGNOS: systemudvikling, udvikling af jordsegmenter samt udformning og udvikling af satellitter
 - (c) for så vidt angår alle de komponenter i programmet, der indebærer forsknings- og udviklingsaktiviteter inden for dens ekspertiseområder.
2. Kommissionen indgår en finansiell partnerskabsrammeaftale som omhandlet i finansforordningens [artikel 130] med agenturet og Den Europæiske Rumorganisation. I den finansielle partnerskabsrammeaftale:
 - defineres klart ansvarsområder og forpligtelser for Den Europæiske Rumorganisation i forbindelse med programmet
 - kræves, at Den Europæiske Rumorganisation er i overensstemmelse med sikkerhedsreglerne for EU-programmet, navnlig med hensyn til behandling af klassificerede informationer
 - fastsættes betingelserne for forvaltningen af de midler, der tildeles Den Europæiske Rumorganisation, navnlig med hensyn til offentlige udbud, forvaltningsprocedurer, de forventede resultater målt ved hjælp af performanceindikatorer, gældende foranstaltninger i tilfælde af svig eller mangelfuld gennemførelse af kontrakterne for så

vidt angår omkostninger, tidsplan og resultater samt kommunikationsstrategien og bestemmelserne vedrørende ejendomsretten til materielle og immaterielle aktiver; disse betingelser skal være i overensstemmelse med afsnit III og V i denne forordning og finansforordningen

- kræves deltagelse af Kommissionen og, hvis det er relevant, agenturet i Den Europæiske Rumorganisations råd for evaluering af bud i forbindelse med programmet
 - fastlægges overvågnings- og kontrolforanstaltninger, som navnlig omfatter en oversigt over forventede omkostninger, systematiske oplysninger til Kommissionen eller, hvis det er relevant, til agenturet vedrørende omkostninger og tidsplaner, og i tilfælde af uoverensstemmelse mellem de planlagte budgetter, performance og tidsplaner, korrigerende foranstaltninger til at sikre udførelsen af de betroede opgaver inden for rammerne af de tildelte bevillinger, og sanktioner over for Den Europæiske Rumorganisation, såfremt denne uoverensstemmelse kan henføres direkte til organisationen
 - fastlægges principperne for vederlag til Den Europæiske Rumorganisation, som skal stå i forhold til sværhedsgraden af de opgaver, der udføres, i overensstemmelse med markedspriserne og gebyrer til andre involverede enheder, herunder Unionen, og kan om nødvendigt være baseret på performanceindikatorer; disse gebyrer må ikke dække generalomkostninger, der ikke er forbundet med de aktiviteter, der overdrages til Den Europæiske Rumorganisation.
3. Indgåelsen af den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er omhandlet i stk. 2, er betinget af, at der i Den Europæiske Rumorganisation etableres interne strukturer og en operationel metode, navnlig med henblik på beslutningstagning, forvaltningsmetoder og ansvar, som gør det muligt at sikre maksimal beskyttelse af Unionens interesser og efterleve dens afgørelser, bl.a. for de aktiviteter, der finansieres af Den Europæiske Rumorganisation, og som har indflydelse på programmet.
4. Uden at dette berører den finansielle partnerskabsrammeaftale, der er nævnt i stk. 4, kan Kommissionen eller agenturet anmode Den Europæiske Rumorganisation om at bistå med teknisk ekspertise og de oplysninger, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der pålægges dem ved denne forordning.

Artikel 32

Andre enheders rolle

1. Kommissionen kan, helt eller delvist, ved hjælp af bidragsaftaler overdrage gennemførelsen af programmets komponenter til andre enheder end dem, der er nævnt i artikel 30 og 31, herunder:
- (a) driften af Copernicusruminfrastrukturen eller dele heraf, som kan overdrages til EUMETSAT
 - (b) gennemførelsen af Copernicustjenesterne eller dele heraf til relevante agenturer, organer eller organisationer.
2. Kriterierne for udvælgelsen af sådanne betroede enheder skal navnlig afspejle deres evne til at sikre kontinuiteten og, hvor det er relevant, sikkerheden i forbindelse med operationerne, uden eller med minimale forstyrrelser af aktiviteterne i Copernicus.

AFSNIT V

PROGRAMMETS SIKKERHED

KAPITEL I

Programmets sikkerhed

Artikel 33

Sikkerhedsprincipper

Programmets sikkerhed bør baseres på følgende principper:

- (a) tage hensyn til medlemsstaternes erfaringer inden for sikkerhed og lade sig inspirere af bedste praksis
- (b) anvende internationalt anerkendte standarder og EU's sikkerhedsregler, som indeholder en adskillelse mellem operationelle funktioner og funktioner i forbindelse med godkendelse.

Artikel 34

Forvaltning af sikkerhedsanliggender

1. Kommissionen garanterer inden for sit kompetenceområde et højt sikkerhedsniveau, navnlig for så vidt angår:
 - (a) beskyttelse af infrastruktur, både på jorden og i rummet, levering af tjenesteydelser, navnlig mod fysiske og cyberrelaterede angreb
 - (b) kontrol og forvaltning af overførsel af teknologi
 - (c) udvikling og bevarelse inden for Unionen af den nødvendige kompetence og knowhow
 - (d) beskyttelse af følsomme ikkeklassificerede og klassificerede informationer.

Til dette formål sikrer Kommissionen, at der foretages en risiko- og trusselsanalyse for hvert af programmets komponenter. Ud fra denne risiko- og trusselsanalyse fastlægger den ved hjælp af gennemførelsesretsakter de generelle sikkerhedskrav for hver af programmets komponenter. På denne måde tager Kommissionen hensyn til disse kravs betydning for den pågældende komponents funktion, navnlig for så vidt angår omkostninger, risikostyring og tidsplan, og sørger for ikke at sænke det generelle sikkerhedsniveau eller undergrave funktionen af det eksisterende udstyr baseret på denne komponent. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

2. Den enhed, som er ansvarlig for forvaltningen af en af programmets komponenter, er ansvarlig for at forvalte sikkerheden for denne komponent og skal i den forbindelse udføre risiko- og trusselsanalyser og alle nødvendige aktiviteter med henblik på at sikre og overvåge sikkerheden i forbindelse med den pågældende komponent, navnlig fastlæggelse af tekniske specifikationer og operationelle procedurer, og overvåge disses overensstemmelse med de generelle sikkerhedskrav i stk. 1.
3. Agenturet skal:
 - (a) sørge for sikkerhedsgodkendelse af alle programmets komponenter i overensstemmelse med dette afsnits kapitel II og medlemsstaternes kompetencer
 - (b) sikre driften af Galileo-sikkerhedsovervågningscentret (GSMC) i overensstemmelse med de krav, der er omhandlet i stk. 2, og den vejledning, der er udarbejdet i henhold til afgørelse 2014/496/FUSP
 - (c) udføre de opgaver, som det er tildelt i henhold til afgørelse nr. 1104/2011/EU

- (d) bistå Kommissionen med teknisk ekspertise og formidle de oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af dens opgaver i henhold til denne forordning.

4. Medlemsstaterne skal:

- (a) træffe foranstaltninger, som mindst svarer til dem, der kræves til beskyttelse af europæiske kritiske infrastrukturer, som omhandlet i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre²⁹, og til dem, der er nødvendige for beskyttelsen af deres egne nationale kritiske infrastrukturer for at sikre beskyttelse af jordbaseret infrastruktur, der udgør en integreret del af programmet, og som er etableret på deres område
- (b) udføre de sikkerhedsgodkendelsesopgaver, som er nævnt i artikel 41.

6. De enheder, der er involveret i programmet, skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at garantere programmets sikkerhed.

KAPITEL II

Sikkerhedsgodkendelse

Artikel 35

Sikkerhedsgodkendelsesmyndighed

Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, der etableres under agenturet, er sikkerhedsgodkendelsesmyndighed for alle programmets komponenter.

Artikel 36

Generelle principper for sikkerhedsgodkendelse

Sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter for hver enkelt af programmets komponenter foretages i overensstemmelse med følgende principper:

- (a) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter og -beslutninger udføres i en kontekst af kollektivt ansvar for Unionens og medlemsstaternes sikkerhed
- (b) det tilstræbes, at beslutninger i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse træffes ved konsensus
- (c) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter udføres ved hjælp af en risikovurderings- og risikoforvaltningstilgang i betragtning af både sikkerhedsrisiciene ved komponenten og konsekvenserne for så vidt angår omkostninger og tidsplan i forbindelse med enhver foranstaltning til at mindske risiciene og under hensyntagen til målsætningen om ikke at sænke det generelle sikkerhedsniveau for denne komponent
- (d) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses beslutninger om sikkerhedsgodkendelse forberedes og træffes af fagfolk, der er behørigt kvalificerede med hensyn til godkendelse af komplekse systemer, er sikkerhedsgodkendt på et passende niveau og handler på en objektiv måde
- (e) det tilstræbes at høre alle relevante parter, som har interesse i sikkerhedsanliggender for den pågældende komponent

²⁹ EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75–82.

- (f) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter udføres af alle relevante interesserede parter i forbindelse med komponenten i overensstemmelse med en sikkerhedsgodkendelsesstrategi, uden at dette berører Europa-Kommissionens rolle
- (g) ifølge den proces, der er fastlagt i den relevante sikkerhedsgodkendelsesstrategi som defineret af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, baseres komitéens beslutninger om sikkerhedsgodkendelse på lokale beslutninger om sikkerhedsgodkendelse, der er truffet af medlemsstaternes behørigt nationale myndigheder for sikkerhedsgodkendelse
- (h) en permanent, gennemsigtig og fuldt forståelig overvågningsproces sikrer, at sikkerhedsrisiciene ved komponenten er kendte, at sikkerhedsforanstaltningerne fastlægges således, at disse risici begrænses til et acceptabelt niveau, i betragtning af sikkerhedsbehovene i Unionen og dens medlemsstater og med henblik på komponentens smidige gennemførelse, og at disse foranstaltninger anvendes i overensstemmelse med begrebet forsvar i dybden. Sådanne foranstaltningers effektivitet skal løbende evalueres. Processen i forbindelse med vurdering og forvaltning af sikkerhedsrisici foregår som en gentagelsesproces, der gennemføres i fællesskab af komponentens interesserede parter
- (i) beslutninger om sikkerhedsgodkendelse træffes fuldstændig uafhængigt af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, herunder i forhold til Kommissionen og de andre organer, der er ansvarlige for gennemførelsen af komponenten og for leveringen af relaterede tjenester, og i forhold til den administrerende direktør og agenturets bestyrelse
- (j) sikkerhedsgodkendelsesaktiviteterne udføres under behørig hensyntagen til nødvendigheden af en passende koordinering mellem Kommissionen og de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af sikkerhedsbestemmelserne
- (k) sikkerhedsgodkendelsen for EGNOS, som foretages af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, må ikke berøre de godkendelsesaktiviteter inden for luftfart, der foretages af Det Europæiske Luftfartssikkerhedsagentur.

Artikel 37

Opgaver, der udføres af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse udfører sine opgaver, uden at dette griber ind i Kommissionens ansvarsområder eller de ansvarsområder, som agenturets andre organer har fået overdraget, navnlig på sikkerhedsområdet, og uden at dette griber ind i medlemsstaternes kompetencer for så vidt angår sikkerhedsgodkendelse.
2. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har følgende opgaver:
 - (a) at fastlægge og godkende en sikkerhedsgodkendelsesstrategi, der omfatter:
 - i) omfanget af de aktiviteter, der er nødvendige for at foretage og opretholde godkendelsen af programmets komponenter eller dele af disse komponenter og eventuelle sammenkoblinger mellem disse og andre systemer eller komponenter
 - ii) en sikkerhedsgodkendelsesproces for programmets komponenter eller dele af disse komponenter med en detaljeringsgrad, der svarer til det krævede sikringsniveau, og som klart angiver betingelserne for godkendelse
 - iii) den rolle, som de relevante interesserede parter, der er involveret i godkendelsesprocessen, skal spille
 - iv) en tidsplan for godkendelse, der er i overensstemmelse med faserne for programmets komponenter, navnlig med hensyn til etablering og ibrugtagning af infrastruktur, levering af tjenester og udvikling

- v) principperne for den sikkerhedsgodkendelse af net forbundet til systemerne, som er etableret under programmets komponenter, eller af dele af disse komponenter og af udstyr forbundet til systemer etableret af disse komponenter, og som skal foretages af de nationale enheder i medlemsstaterne, der har kompetence på sikkerhedsområdet
- (b) at træffe beslutninger om sikkerhedsgodkendelse, navnlig om godkendelse af opsendelse af satellitter, bemyndigelse til at drive de systemer, der er etableret under programmets komponenter, eller disse komponenters elementer i deres forskellige konfigurationer og for de forskellige tjenester, de leverer, op til og med signaler i rummet og bemyndigelse til at drive de jordbaserede anlæg. Med hensyn til de net og det udstyr, der er tilsluttet PRS-tjenesten som omhandlet i artikel 44, eller til enhver anden sikker tjeneste, der stammer fra programmets komponenter, træffer Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kun beslutninger om bemyndigelse af organer til at udvikle eller fremstille følsomme PRS-teknologier, PRS-modtagere eller PRS-sikkerhedsmoduler eller enhver anden teknologi eller udstyr, der skal kontrolleres i henhold til de generelle sikkerhedskrav, der er omhandlet i artikel 34, stk. 1, idet der tages hensyn til den rådgivning, der ydes af nationale enheder med kompetence på sikkerhedsområdet, og de overordnede sikkerhedsrisici
- (c) at undersøge og, med undtagelse af de dokumenter, som Kommissionen skal vedtage i henhold til artikel 34, stk. 1, i nærværende forordning, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, at godkende al dokumentation i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse
- (d) at rådgive Kommissionen inden for sit kompetenceområde om udarbejdelsen af tekstudkast til de retsakter, der er omhandlet i artikel 34, stk. 1, i nærværende forordning, og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU, herunder med hensyn til etableringen af sikkerhedsdriftsprocedurer (SecOPs), og afgive en erklæring med sin endelige holdning
- (e) at undersøge og godkende den vurdering af sikkerhedsrisici, der er udarbejdet i overensstemmelse med den i artikel 36, litra h), omhandlede overvågningsproces, idet der tages hensyn til, om der er overensstemmelse med de i litra c) i dette stykke omhandlede dokumenter og de dokumenter, der er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 34, stk. 1, i nærværende forordning og artikel 8 i afgørelse nr. 1104/2011/EU og at samarbejde med Kommissionen om at definere risikobegrænsende foranstaltninger
- (f) at kontrollere gennemførelsen af sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med sikkerhedsgodkendelsen af programmets komponenter ved at foretage eller få foretaget sikkerhedsvurderinger, -inspektioner eller -revisioner i henhold til artikel 41, litra b), i nærværende forordning
- (g) at godkende udvalget af godkendte produkter og foranstaltninger, som beskytter mod elektronisk aflytning (Tempest), og af godkendte kryptografiske produkter, der anvendes til sikring af programmets komponenter
- (h) at godkende eller, hvor det er relevant, deltage i den fælles godkendelse, sammen med den relevante enheder med kompetence på sikkerhedsområdet, af sammenkoblingen mellem de systemer, der oprettes under programmets komponenter eller dele af disse komponenter og andre systemer
- (i) at blive enige med den relevante medlemsstat om modellen for adgangskontrol som omhandlet i artikel 41, litra c)

- (j) at udarbejde rapporter om risici og informere Kommissionen, bestyrelsen og den administrerende direktør om sin risikovurdering og rådgive dem om mulighederne for håndtering af restrisici ved en given beslutning om sikkerhedsgodkendelse
 - (k) at bistå, i tæt kontakt med Kommissionen, Rådet og den højtstående repræsentant, ved gennemførelsen af afgørelse 2014/496/FUSP efter specifik anmodning fra Rådet og/eller den højtstående repræsentant
 - (l) at foretage de høringer, der er nødvendige for at udføre sine opgaver
 - (m) at vedtage og offentliggøre sin forretningsorden.
3. Uden at dette berører de beføjelser, der er tillagt medlemsstaterne, bør der under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse nedsættes et særligt underordnet organ, som repræsenterer medlemsstaterne, til at udføre de af kryptodistributionsmyndighedens (CDA) opgaver, der er forbundet med forvaltning af EU's kryptografiske materiale i forbindelse med programmet, navnlig for så vidt angår:
- (a) forvaltningen af flynøgler og andre nøgler, der er nødvendige for, at Galileo kan fungere
 - (b) kontrollen med fastlæggelsen og håndhævelsen af procedurer med henblik på at kunne stå til regnskab for PRS-nøglerne til Galileo og sikre deres håndtering, opbevaring og distribution.

Artikel 38

Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses sammensætning

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse består af en repræsentant fra hver medlemsstat, en repræsentant for Kommissionen og en repræsentant for Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik ("den højtstående repræsentant"). Mandatperioden for medlemmerne af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse er fire år og kan fornyes.
2. En repræsentant for Den Europæiske Rumorganisation indbydes til at deltage i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses møder som observatør. Repræsentanter for Unionens agenturer, tredjelande eller internationale organisationer kan undtagelsesvis også indbydes til at deltage i møderne som observatører i spørgsmål, der direkte vedrører disse tredjelande eller internationale organisationer, navnlig vedrørende den infrastruktur, der tilhører dem, eller som er beliggende på deres territorium. Ordninger for sådan deltagelse af repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer og betingelserne herfor fastsættes i de relevante aftaler og skal være i overensstemmelse med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses forretningsorden.

Artikel 39

Afstemningsregler for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

Kan der ikke opnås konsensus i overensstemmelse med de almindelige principper, der er omhandlet i artikel 36, træffer Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sine beslutninger på grundlag af kvalificeret flertal i overensstemmelse med artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Union. Repræsentanten for Kommissionen og repræsentanten for den højtstående repræsentant stemmer ikke. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse undertegner på komitéens vegne de beslutninger, som komitéen har truffet.

Artikel 40

Kommunikation og virkningerne af beslutninger truffet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses beslutninger rettes til Kommissionen.
2. Kommissionen holder løbende Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse underrettet om konsekvenserne af komitéens påtænkte beslutninger for den korrekte gennemførelse af programmets komponenter og for gennemførelsen af planerne for håndtering af restriksi. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse tager hensyn til Kommissionens eventuelle oplysninger.
3. Kommissionen informerer uden unødigt ophold Europa-Parlamentet og Rådet om sikkerhedsgodkendelsernes indvirkning på den korrekte gennemførelse af programmets komponenter. Finder Kommissionen, at en beslutning truffet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan have en betydelig indvirkning på den korrekte gennemførelse af disse komponenter, for eksempel med hensyn til omkostninger, tidsplan og udførelse, underretter den omgående Europa-Parlamentet og Rådet herom.
4. Bestyrelsen holdes løbende orienteret om udviklingen i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses arbejde.
5. Tidsplanen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses arbejde må ikke påvirke tidsplanen for aktiviteterne i arbejdsprogrammet, jf. artikel 100.

Artikel 41

Medlemsstaternes rolle i forbindelse med sikkerhedsgodkendelse

Medlemsstaterne:

- (a) sender Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse alle oplysninger, som de finder relevante med henblik på sikkerhedsgodkendelse
- (b) tillader, at behørigt bemyndigede personer udpeget af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, efter aftale med og under tilsyn af de nationale enheder, der har kompetence på sikkerhedsområdet, får adgang til oplysninger og til alle områder og/eller anlæg af relevans for systemers sikkerhed, der hører under deres jurisdiktion, i overensstemmelse med nationale love og bestemmelser og uden diskrimination af medlemsstaternes statsborgere på grund af nationalitet, herunder med henblik på sikkerhedskontroller og -tests på Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses foranledning og på den i artikel 36, litra h), omhandlede proces til overvågning af sikkerhedsrisici. Disse kontroller og test foretages i overensstemmelse med følgende principper:
 - i) betydningen af sikkerhed og effektiv risikostyring i de inspicerede enheder understreges
 - ii) modforanstaltninger til afbødning af de specifikke virkninger i tilfælde af tab af klassificerede informationers fortrolighed, integritet eller tilgængelighed anbefales
- (c) være ansvarlig hver især for udarbejdelse af en model for adgangskontrol, dvs. en skitse eller liste over de områder/anlæg, som skal godkendes; medlemsstaterne og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse skal på forhånd nå til enighed om denne model, hvormed det sikres, at alle medlemsstater leverer samme grad af adgangskontrol
- (d) være ansvarlig på lokalt plan for sikkerhedsgodkendelse af de områder, der befinder sig på deres territorium, og som er en del af sikkerhedsgodkendelsesarealet for programmets komponenter; medlemsstaterne aflægger med henblik herpå rapport til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

KAPITEL III

Beskyttelse af klassificerede informationer

Artikel 42

Anvendelse af reglerne om klassificerede informationer

Inden for denne forordnings anvendelsesområde:

- (a) sikrer medlemsstaterne, at deres nationale sikkerhedsbestemmelser giver en grad af beskyttelse af EU-klassificerede informationer, der svarer til den, der er garanteret ved de sikkerhedsforskrifter, der er fastsat i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer³⁰ og ved Rådets sikkerhedsforskrifter som fastsat i bilagene til Rådets afgørelse af 13. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer³¹
- (b) underretter medlemsstaterne straks Kommissionen om de i litra a) nævnte nationale sikkerhedsforskrifter
- (c) må fysiske personer, der har bopæl i tredjelande, og juridiske personer, der er etableret i tredjelande, kun behandle klassificerede EU-informationer vedrørende programmet, såfremt de i disse lande er omfattet af sikkerhedsforskrifter, der sikrer en grad af beskyttelse, der mindst svarer til den, der er garanteret ved Kommissionens sikkerhedsforskrifter som fastsat i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 og ved Rådets sikkerhedsforskrifter som fastsat i bilagene til Rådets afgørelse 2013/488/EU. Ækvivalensen af sikkerhedsforskrifter, der anvendes i et tredjeland eller en international organisation, fastslås i en informationssikkerhedsaftale, herunder spørgsmål vedrørende industrisikkerhed, der indgås mellem Unionen og det pågældende tredjeland eller den pågældende internationale organisation i overensstemmelse med den i artikel 218 i TEUF fastsatte procedure og under hensyn til artikel 13 i afgørelse 2013/488/EU
- (d) uden at foregribe artikel 13 i Rådets afgørelse 2013/488/EU og forskrifterne for industriel sikkerhed som anført i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 kan en fysisk person eller en juridisk person, et tredjeland eller en international organisation få adgang til EU-klassificerede informationer, når det skønnes nødvendigt efter en konkret vurdering afhængigt af disse oplysningers art og indhold, modtagerens need-to-know og Unionens interesse i videregivelsen.

AFSNIT VI

Galileo og EGNOS

Artikel 43

Støtteberettigede foranstaltninger

Støtteberettigede foranstaltninger under Galileo og EGNOS omfatter:

- (a) forvaltning, vedligeholdelse, løbende forbedring, udvikling og beskyttelse af ruminfrastrukturen, herunder forvaltning af opgraderings- og forældelsesprocessen
- (b) forvaltning, vedligeholdelse, løbende forbedring, udvikling og beskyttelse af jordinfrastrukturen, navnlig net, anlæg og støttefaciliteter, herunder forvaltning af opgraderings- og forældelsesprocessen
- (c) udvikling af fremtidige generationer af systemerne og udvikling af de tjenester, der leveres af Galileo og EGNOS, med forbehold af fremtidige afgørelser om Unionens finansielle overslag

³⁰ EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53–88.

³¹ EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1–50.

- (d) certificerings- og standardiseringsoperationer
- (e) formidling og markedsudvikling af de tjenester, der leveres af Galileo og EGNOS
- (f) samarbejde med andre regionale eller globale satellitnavigationssystemer
- (g) alle elementer, der dokumenterer systemets pålidelighed og drift
- (h) koordineringsaktiviteter vedrørende levering af tjenester og udvidelse af deres dækning.

Artikel 44

Tjenester leveret af Galileo

1. De tjenester, der leveres af Galileo, omfatter:
 - (a) Galileos åbne tjeneste (GOS), der er vederlagsfri for brugerne, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der fortrinsvis er bestemt til anvendelser af satellitnavigation til massemarkedet for forbrugerne
 - (b) en højpræcisionstjeneste (High Accuracy Service, HAS), som er vederlagsfri for brugerne, og som gennem supplerende data sendt via et yderligere frekvensbånd leverer positions- og synkroniseringsdata med høj præcision, som hovedsageligt er rettet mod satellitnavigationsskemaer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål
 - (c) en signalautentificeringstjeneste (Signal Authentication Service, SAS), baseret på krypterede koder i signaler, som hovedsageligt er beregnet til satellitnavigationsskemaer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål
 - (d) en statsreguleret tjeneste (Public Regulated Service, PRS), som er forbeholdt statsligt autoriserede brugere og reguleret i overensstemmelse med afgørelse nr. 1104/2011/EU, til følsomme applikationer, som kræver en høj grad af tjenestekontinuitet, herunder på sikkerheds- og forsvarsområdet, og som anvender robuste, krypterede signaler
 - (e) en beredskabstjeneste (Emergency Service, ES), som via radiofoni udsender signaler med advarsler om naturkatastrofer eller andre nødsituationer inden for særlige områder
 - (f) en tidsbestemmelsestjeneste (Timing Service, TS), som er vederlagsfri for brugerne og leverer en præcis og pålidelig referencetid samt gennemfører koordineret verdenstid for at fremme udviklingen af tidsbestemmelsesapplikationer, som bygger på Galileo, og anvendelse i kritiske applikationer.
2. Galileo bidrager også til:
 - (a) eftersøgnings- og redningstjenesten (Search and Rescue Support Service - SAR) i COSPAS-SARSAT-systemet ved at opfange nødsignaler fra radiosendere og formidle meddelelser til dem via et "returlink"
 - (b) integritetsovervågningstjenester, som er standardiserede på unionsniveau eller internationalt niveau til anvendelse inden for livskritiske tjenester på basis af signaler fra Galileos åbne tjeneste og i kombination med EGNOS og andre satellitnavigationssystemer
 - (c) rumvejrsinformationstjenester og varslings-tjenester leveret via Galileos jordbaserede infrastruktur, som primært har til formål at mindske de potentielle risici for brugerne af de tjenester, der leveres af Galileo og andre globale satellitnavigationssystemer, i forbindelse med rumvejrs.

Artikel 45

Tjenester leveret af EGNOS

1. De tjenester, der leveres af EGNOS, omfatter:
 - (a) en åben EGNOS-tjeneste (EGNOS Open Service - OS), der er vederlagsfri for brugerne, og som leverer positions- og synkroniseringsdata, der fortrinsvis er bestemt til anvendelser af satellitnavigation til massemarkedet for forbrugerne
 - (b) EGNOS-dataadgangstjeneste (EGNOS Data Access Service - EDAS), som leverer positions- og synkroniseringsdata, der hovedsageligt er beregnet til satellitnavigationsapplikationer til erhvervs- eller forretningsmæssige formål, og som tilbyder forbedret ydeevne og data med større merværdi end dem, der fås gennem EOS
 - (c) en livskritisk tjeneste (Safety of Life Service - SoL), som er fri for direkte brugerafgifter og leverer positions- og synkroniseringsdata med en høj grad af kontinuitet, tilgængelighed og nøjagtighed, og som omfatter en integritetsfunktion, der gør det muligt at advare brugeren i tilfælde af fejl eller advarselssignaler udsendt Galileo og andre globale satellitnavigationssystemer, som den forstærker på det dækkede område, først og fremmest rettet mod brugere, for hvem sikkerhed er afgørende, navnlig inden for den civile luftfartssektor med henblik på luftfartstjenester.
2. De i stk. 1 omhandlede tjenester tilbydes som en prioritet på de dele af medlemsstaternes territorier, der geografisk er beliggende i Europa.

EGNOS-systemets geografiske dækning kan udvides til andre dele af verden, navnlig territorier i kandidatlande, tredjelande, som er tilknyttet det fælles europæiske luftrum, og tredjelande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, hvis det er teknisk gennemførligt og, for så vidt angår SoL-tjenesten, på grundlag af internationale aftaler.
3. Omkostningerne til en sådan udvidelse, herunder de relaterede driftsomkostninger, der hører sammen med disse regioner, dækkes ikke over budgettet som omhandlet i artikel 11. En sådan udvidelse må ikke forsinke leveringen af de tjenester, som er nævnt i stk. 1, inden for samtlige dele af medlemsstaternes territorier, som er geografisk beliggende i Europa.

Artikel 46

Gennemførelsesforanstaltninger for Galileo og EGNOS

Hvis det er nødvendigt for et velfungerende Galileo og EGNOS og med henblik på, at de udbredes på markedet, fastsætter Kommissionen om nødvendigt foranstaltninger til at:

- (a) styre og nedsætte risiciene i forbindelse driften af Galileo og EGNOS
- (b) fastsætte tidspunktet for væsentlige afgørelser med henblik på overvågning og evaluering af gennemførelsen af Galileo og EGNOS
- (c) fastlægge placeringen af de centre, der tilhører Galileos og EGNOS' jordbaserede infrastruktur, i overensstemmelse med sikkerhedskrav efter en åben og gennemsigtig proces og sikre driften heraf.

Disse gennemførelsesforanstaltninger vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 47

Forenelighed og interoperabilitet

1. Galileo og EGNOS og de tjenester, de leverer, skal være fuldt kompatible og interoperable fra et teknisk synspunkt.
2. Galileo og EGNOS og de tjenester, de leverer, skal være kompatible og interoperable med andre satellitnavigationssystemer og med traditionelle radionavigationsmetoder, hvis sådanne kompatibilitets- og interoperabilitetskrav er fastsat i internationale aftaler.

AFSNIT VII

Copernicus

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser

Artikel 48

Copernicus' anvendelsesområde

1. Copernicus skal gennemføres med udgangspunkt i tidligere EU-investeringer og om nødvendigt i nationale eller regionale kapaciteter i medlemsstaterne, under hensyntagen til kapaciteten hos kommercielle leverandører af sammenlignelige data og informationer og behovet for at fremme konkurrencen og markedsudviklingen.
2. Copernicus skal levere data og informationer i henhold til en fuldstændig, gratis og åben datapolitik.
3. Copernicus skal bestå af fire komponenter, nemlig:
 - (a) dataindsamlingskomponenten, der omfatter:
 - udvikling og drift af Copernicus-sentineller
 - adgang til tredjepartsdata
 - adgang til in situ- og hjælpedata
 - (b) data- og informationsbehandlingskomponenten, som omfatter aktiviteter til generering af informationer med merværdi til støtte for miljøovervågning, -indberetning og sikring af efterlevelse, civilbeskyttelse og sikkerhedstjenester (Copernicustjenester)
 - (c) dataadgangs og -formidlingskomponenten, som omfatter infrastruktur og tjenester for at sikre spredning, adgang til, formidling og udnyttelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer
 - (d) brugersprednings- og markedsudviklingskomponenten i overensstemmelse med artikel 29, stk. 5, som omfatter relevante aktiviteter, ressourcer og tjenester med henblik på at fremme Copernicus, dets data og tjenester på alle niveauer for at maksimere de socioøkonomiske fordele som omhandlet i artikel 4, stk. 1.
4. Copernicus skal fremme den internationale koordinering af observationssystemer og dermed forbundne dataudvekslinger for at styrke sin globale dimension og komplementaritet, under hensyn til eksisterende internationale aftaler og koordineringsprocesser.

KAPITEL II

Støtteberettigede foranstaltninger

Artikel 49

Dataindsamling

Støtteberettigede foranstaltninger under Copernicus omfatter:

- (a) foranstaltninger med henblik på at sikre kontinuiteten i de eksisterende sentinelmissioner og udvikle, opsende, opretholde og drive flere sentineller for at udvide observationsområdet, idet der gives prioritet til: observationskapacitet til overvågning af antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner, med dækning i polarområderne og mulighed for innovative miljøapplikationer inden for landbrug, skovbrug og vandforvaltning
- (b) foranstaltninger med henblik på at give adgang til tredjepartsdata, som er nødvendige for Copernicustjenester eller for EU's institutioner, agenturer og decentraliserede tjenester
- (c) foranstaltninger med henblik på at levere og koordinere adgangen til in situ-data og andre hjælpedata, som er nødvendige for frembringelsen, kalibreringen og valideringen af Copernicusdata og Copernicusinformationer.

Artikel 50

Copernicustjenester

Copernicus skal omfatte foranstaltninger til støtte for følgende tjenester:

- (a) miljøovervågning, indberetning og sikring af efterlevelse inden for:
 - atmosfæreovervågning for at levere informationer om luftkvaliteten og om den kemiske sammensætning af atmosfæren
 - havmiljøovervågning for at levere informationer om tilstande og dynamikker i marine og kystnære økosystemer og deres ressourcer
 - landovervågning og landbrug for at levere informationer om arealdækning, arealanvendelse og ændringer i arealanvendelse, byområder, vandkvantitet og vandkvalitet i indre farvande, skove, landbrug og andre naturressourcer, biodiversitet og kryosfære
 - klimaændringsovervågning for at levere informationer om antropogene CO₂-emissioner og andre drivhusgasemissioner, væsentlige klimavariabler, nye klimaanalyser, sæsonmæssige prognoser, klimaprognoser og årsager samt indikatorer i relevante tidsmæssige og rumlige skalaer
- (b) beredskabsstyringstjeneste for at levere informationer til støtte for offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse i Unionen, for at støtte civilbeskyttelse og katastrofeindsatsforanstaltninger (forbedrede systemer til tidlig varsling og krisehåndtering) samt forebyggende foranstaltninger og beredskabsforanstaltninger (risiko- og genopretningsanalyser) i forbindelse med forskellige typer katastrofer
- (c) sikkerhedstjeneste til støtte for overvågningen af Unionens ydre grænser, havovervågning samt Unionens eksterne foranstaltninger som svar på Unionens sikkerhedsudfordringer og de fælles udenrigs- og sikkerhedspolitiske målsætninger og foranstaltninger.

Artikel 51

Adgang til og distribution af Copernicusdata og -informationer

1. Copernicus skal omfatte foranstaltninger med henblik på at give adgang til alle Copernicusdata og -Copernicusinformationer og, hvis det er relevant, formidle yderligere infrastrukturer og tjenester for at fremme distributionen af, adgangen til og anvendelsen af disse data og informationer.

2. Hvis Copernicusdata eller Copernicusinformationer er sikkerhedsfølsomme, kan Kommissionen lade en eller flere betroede administratorer tage sig af offentlige udbud, tilsyn med erhvervelsen, adgangen til og distributionen af disse data og informationer. Sådanne administratorer skal oprette og føre et register over godkendte brugere og bevilge adgang til fortrolige data ved hjælp af et separat workflow.

KAPITEL III

Copernicus-datapolitik

Artikel 52

Copernicusdata- og Copernicusinformationspolitik

1. Copernicusdata og Copernicusinformationer skal leveres til brugerne efter den gratis, fuldstændige og åbne datapolitik:
 - (a) Copernicusbrugere kan på et frit og globalt grundlag gengive, distribuere, formidle til offentligheden, tilpasse, ændre alle Copernicusdata og -informationer og kombinere dem med andre data og informationer
 - (b) den gratis, fuldstændige og åbne datapolitik omfatter følgende begrænsninger:
 - formater, tidsfrister og spredningsegenskaber for Copernicusdata og Copernicusinformationer skal være foruddefinerede
 - licensbetingelserne for tredjepartsdata og -informationer, der bruges i produktionen af informationer fra Copernicustjenesterne, skal være overholdt, hvor det er relevant
 - sikkerhedsbegrænsningerne er gældende i overensstemmelse med de generelle sikkerhedskrav i artikel 34, stk. 1
 - beskyttelsen mod risikoen for afbrydelse af det system, der producerer eller stiller Copernicusdata og -informationer til rådighed, skal sikres
 - beskyttelsen af pålidelig adgang til Copernicusdata og Copernicusinformationer for europæiske brugere skal sikres.
2. Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 105 vedrørende de specifikke bestemmelser, der supplerer stk. 1, for så vidt angår specifikationer, betingelser og procedurer for adgang til og anvendelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer.
3. Kommissionen udsteder licenser og meddelelser vedrørende adgang til og anvendelse af Copernicusdata og Copernicusinformationer, herunder klausuler om kildeangivelse, i overensstemmelse med Copernicusdatapolitikken som omhandlet i denne forordning og gældende delegerede retsakter i henhold til stk. 2.

AFSNIT VIII

PROGRAMMETS ØVRIGE KOMPONENTER

KAPITEL I

SSA

AFDELING I

SST

Artikel 53

Anvendelsesområdet for SST

SST-komponenten støtter følgende aktiviteter:

- (a) oprettelse, udvikling og drift af et net af medlemsstaternes jord- og/eller rumbaserede sensorer, herunder sensorer udviklet gennem Den Europæiske Rumorganisation og nationalt drevne EU-sensorer, til at overvåge og spore objekter og udarbejde et europæisk katalog over rumobjekter, der er tilpasset behovene hos brugerne som omhandlet i artikel 55
- (b) behandling og analyse af SST-data på nationalt niveau med henblik på at udarbejde SST-informationer og -tjenester som omhandlet i artikel 54
- (c) levering af de i artikel 54 omhandlede SST-tjenester til de enheder, der er omhandlet i artikel 55
- (d) teknisk og administrativ bistand for at sikre overgangen mellem EU's rumprogram og SST-støtterammen, der er oprettet ved afgørelse nr. 541/2014/EU.

Artikel 54

SST-tjenester

1. SST-tjenester skal omfatte:
 - (a) vurdering af risikoen for kollision mellem rumfartøjer eller mellem rumfartøjer og rumaffald og potentiel generering af kollisionsforebyggende varsler i opsendelsesfaserne, den tidlige kredsløbsfase, forøgelse af kredsløbsbane, kredsløbsoperationer og bortskaffelsesfasen af rumfartøjers missioner
 - (b) detektering og karakterisering af fragmenteringer, desintegreringer eller kollisioner i kredsløb
 - (c) risikovurdering af rumobjekters og rumaffalds ukontrollerede genindtrængen i jordens atmosfære og generering af beslægtede oplysninger, herunder et skøn over tidsrammen og sandsynlig position for et eventuelt nedslag
 - (d) at forhindre spredning af rumaffald.
2. SST-tjenester skal være gratis og til enhver tid være til rådighed uden afbrydelser.

Artikel 55

SST-brugere

1. SST-kernebrugere omfatter alle medlemsstaterne, EU-Udenrigstjenesten, Kommissionen, Rådet, offentlige og private ejere og operatører af rumfartøjer og offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse, der er etableret i Unionen.
2. Andre offentlige og private enheder (ikke-kernebrugere), som er etableret i Unionen, kan få adgang til en af de tjenester, der er nævnt i artikel 54, stk. 1, litra b)-d), såfremt de opfylder følgende kriterier:
 - (a) dataene anvendes til ikkekommercielle formål
 - (b) der sikres et passende sikkerhedsniveau for modtagne data.

Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage nærmere bestemmelser vedrørende disse kriterier og relevante procedurer. Disse bestemmelser vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 56

Medlemsstaternes deltagelse

1. Medlemsstater, der ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester som omhandlet i artikel 54, indsender et fælles forslag til Kommissionen, der påviser overholdelse af følgende kriterier:
 - (a) ejerskab af eller adgang til passende SST-sensorer, som er til rådighed for EU's SST, og menneskelige ressourcer til at drive disse eller tilstrækkelige operationelle kapaciteter til analyse og databehandling, som er specielt beregnet til SST og er tilgængelige for EU's SST
 - (b) en indledende sikkerhedsrisikovurdering af alle SST-aktiver er udført og valideret af den pågældende medlemsstat
 - (c) en handlingsplan, der tager hensyn til koordineringsplanen vedtaget i henhold til artikel 6 i afgørelse nr. 541/2014/EU, med henblik på gennemførelse af de aktiviteter, der er beskrevet i artikel 53 i denne forordning
 - (d) fordeling af de forskellige aktiviteter mellem de udpegede ekspertgrupper i henhold til artikel 57
 - (e) der findes bestemmelser om den deling af data, som er nødvendig for at nå målsætningerne i artikel 4.

For så vidt angår kriterierne i litra a) og b), skal de medlemsstater, som ønsker at deltage i leveringen af SST-tjenester, påvise overensstemmelse med disse kriterier hver for sig.

2. Kriterierne i stk. 1, litra a) og b), anses for at opfyldt af de deltagende medlemsstater, hvis de udpegede nationale enheder er medlemmer af det konsortium, der er oprettet i henhold til artikel 7 i afgørelse nr. 541/2014/EU, på datoen for denne forordnings ikrafttræden.
3. Hvis der ikke er indsendt et fælles forslag i overensstemmelse med stk. 1, eller hvis Kommissionen finder, at det indsendte forslag ikke opfylder kriterierne i stk. 1, kan mindst tre medlemsstater, som anses for at opfylde kriterierne i stk. 1, indsende et fælles tilbud til Kommissionen vedrørende et specifikt kredsløbssystem.
4. Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage de nærmere bestemmelser om procedurene og de elementer, der er omhandlet i stk. 1-3. Disse gennemførelsesforanstaltninger vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 57

Organisatorisk ramme for medlemsstaternes deltagelse

1. Alle medlemsstater, som har indsendt et forslag, der af Kommissionen er fundet i overensstemmelse med artikel 56, stk. 1, eller som er blevet udvalgt af Kommissionen i henhold til den i artikel 56, stk. 3, nævnte procedure, udpeger en ansvarlig national enhed, som er etableret på deres territorium, til at repræsentere dem.
2. De ansvarlige nationale enheder, der er udpeget af medlemsstaterne i overensstemmelse med stk. 1, indgår en aftale om oprettelse af et SST-partnerskab, hvori der fastsættes regler og mekanismer for deres samarbejde om gennemførelsen af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 53. Aftalen skal især indeholde de elementer, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, litra c)-e), og etableringen af en risikoforvaltningsstruktur til sikring af gennemførelsen af bestemmelserne om anvendelse og sikker udveksling af SST-data og SST-informationer.
3. De ansvarlige nationale enheder skal udvikle Unionens SST-tjenester af høj kvalitet i overensstemmelse med en flerårig plan, relevante nøgleperformanceindikatorer og brugernes

krav på grundlag af ekspertgruppernes aktiviteter som omhandlet i stk. 6. Kommissionen kan ved gennemførelsesretsakter vedtage den flerårige plan og nøgleperformanceindikatorerne efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

4. Den ansvarlige nationale enheder skal opbygge et net af eksisterende og eventuelle fremtidige sensorer, så de kan drives på en koordineret og optimeret måde, med henblik at oprette et ajourført fælles europæisk katalog.
5. De deltagende medlemsstater varetager sikkerhedsgodkendelsen på grundlag af de generelle sikkerhedskrav, som er nævnt i artikel 34, stk. 1.
6. Der udpeges ekspertgrupper af de medlemsstater, der deltager i SST, som skal være ansvarlige for specifikke spørgsmål vedrørende de forskellige SST-aktiviteter. Ekspertgrupperne er permanente og ledes og bemandedes af medlemsstaternes ansvarlige nationale enheder, som har oprettet dem, og kan inddrage eksperter fra alle ansvarlige nationale enheder.
7. De ansvarlige nationale enheder og ekspertgrupperne sikrer beskyttelsen af SST-data, SST-informationer og SST-tjenester.
8. Kommissionen vedtager ved gennemførelsesretsakter de nærmere bestemmelser vedrørende den organisatoriske ramme for medlemsstaternes deltagelse i SST. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 58

SST's kontaktpunkt

1. Kommissionen udvælger på grundlag af den bedste ekspertise inden for sikkerhedsspørgsmål SST's kontaktpunkt. Kontaktpunktet skal:
 - (a) levere de nødvendige sikre grænseflader for at centralisere, lagre og tilgængeliggøre SST-informationer for SST-brugerne og sikre korrekt håndtering og sporbarhed heraf
 - (b) rapportere direkte om SST-tjenesternes performance
 - (c) indsamle feedback for at sikre den krævede tilpasning af tjenesterne i forhold til brugernes forventninger
 - (d) støtte, fremme og tilskynde til anvendelsen af tjenesterne.
2. De ansvarlige nationale enheder indgår de nødvendige gennemførelsesaftaler med SST-kontaktpunktet.

AFDELING II

Rumvejr og NEO

Artikel 59

Rumvejraktiviteter

1. Rumvejrskfunktionen kan støtte følgende aktiviteter:
 - (a) vurdering og identificering af behovene hos brugerne i de sektorer, der er nævnt i stk. 2, litra b), med henblik på at fastlægge de rumvejrstjenester, der skal leveres
 - (b) levering af rumvejrstjenester til rumvejrbrugerne i overensstemmelse med de identificerede brugerbehov og tekniske krav.

2. Rumvejrstjenesterne skal være tilgængelige til enhver tid og uden afbrydelse og kan vælges efter følgende regler:
 - (a) Kommissionen prioriterer de rumvejrstjenester, der skal leveres på EU-plan i henhold til brugernes behov, tjenesternes teknologiske parathed og resultatet af en risikovurdering
 - (b) rumvejrstjenesterne kan bidrage til beskyttelsen af følgende sektorer: rumfartøjer, luftfart, GNSS-systemer, elnet og kommunikation.
3. De enheder, der skal levere rumvejrstjenester, udvælges ved hjælp af en udbudsprocedure.

Artikel 60

NEO-aktiviteter

1. NEO-funktionen kan støtte følgende aktiviteter:
 - (a) kortlægning af medlemsstaternes kapacitet til opdagelse og overvågning af jordnære objekter
 - (b) fremme af netværkssamarbejde mellem medlemsstaternes faciliteter og forskningscentre
 - (c) udvikling af den tjeneste, der er nævnt i stk. 2.
2. Kommissionen kan koordinere Unionens og de nationale offentlige myndigheders foranstaltninger, i tilfælde af at jordnære objekter nærmer sig jorden.

KAPITEL II

GOVSATCOM

Artikel 61

Anvendelsesområde for GOVSATCOM

Under GOVSATCOM-komponenten samles satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester i en fælles EU-pulje af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester. Denne komponent omfatter:

- (a) udvikling, konstruktion og drift af den jordbaserede infrastruktur
- (b) indkøb af satellitkommunikationskapacitet, -tjenester og -brugerudstyr, som kræves til levering af GOVSATCOM-tjenester
- (c) nødvendige foranstaltninger for at fremme driftskompatibilitet og standardisering af GOVSATCOM-brugerudstyr.

Artikel 62

Kapaciteter og tjenester, der leveres af GOVSATCOM

1. Leveringen af GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester, som er gratis for GOVSATCOM's brugere, skal sikres som fastlagt i tjenesteporteføljen, jf. stk. 3, i overensstemmelse med de operationelle krav som omhandlet i stk. 2, de særlige sikkerhedskrav for GOVSATCOM, jf. artikel 34, stk. 1, og inden for rammerne af de delings- og prioriteringsbestemmelser, der er nævnt i artikel 65.
2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de operationelle krav til tjenester, der leveres under GOVSATCOM, i form af tekniske specifikationer for brugsscenarier, der vedrører krisestyring, overvågning og forvaltning af centrale infrastrukturer, herunder diplomatiske kommunikationsnet. Disse operationelle krav skal

bygge på en detaljeret analyse af brugerkravene, og der skal tages hensyn til krav, som er baseret på eksisterende brugerudstyr og -net. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter porteføljen af tjenester, der leveres under GOVSATCOM, i form af en fortegnelse over kategorier af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester og deres egenskaber, herunder geografisk dækning, frekvens, båndvidde, brugerudstyr og sikkerhedsegenskaber. Disse foranstaltninger er baseret på de operationelle og sikkerhedsmæssige krav, som er nævnt i stk. 1, og skal prioritere tjenester, der leveres til brugere på EU-plan. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.
4. GOVSATCOM-brugere skal have adgang til de kapaciteter og tjenester, der er opført i den tjenesteporteføljen, gennem GOVSATCOM-hubs som omhandlet i artikel 66.

Artikel 63

Leverandører af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester

Satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester under denne komponent kan leveres af følgende enheder:

- (a) GOVSATCOM-deltagere og
- (b) juridiske personer, der er behørigt bemyndiget til at levere satellitbaserede kapaciteter eller tjenester i overensstemmelse med proceduren i artikel 36, baseret på de specifikke sikkerhedskrav for GOVSATCOM-komponenten som omhandlet i artikel 34, stk. 1.

Artikel 64

Anvendelse af GOVSATCOM

1. Følgende enheder kan blive GOVSATCOM-brugere, forudsat at de har fået tildelt opgaver vedrørende kontrol og forvaltning af sikkerhedskritiske missioner, operationer og infrastrukturer:
 - (a) Unionens eller en medlemsstats myndighed eller et organ, der udøver offentlig myndighed
 - (b) fysiske eller juridiske personer.
2. GOVSATCOM-brugere skal være behørigt bemyndiget af en deltager, jf. artikel 67, til at anvende GOVSATCOM's kapacitet og tjenester.

Artikel 65

Deling og prioritering

1. Puljen af satellitkommunikationskapaciteter, -tjenester og -brugerudstyr skal deles og prioriteres mellem GOVSATCOM-deltagerne på grundlag af en analyse af sikkerhedsrisici for brugerne på EU- og medlemsstatsplan. Ved denne deling og prioritering gives forrang til brugere på EU-plan.
2. Kommissionen vedtager ved hjælp af gennemførelsesretsakter de nærmere bestemmelser vedrørende deling og prioritering af kapaciteter, tjenester og brugerudstyr, idet der tages hensyn til forventet efterspørgsel efter de forskellige anvendelser og analysen af sikkerhedsrisici for disse anvendelser. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

3. Delingen og prioriteringen af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester mellem GOVSATCOM-brugere, som er godkendt af den samme GOVSATCOM-deltager, skal fastlægges og gennemføres af denne deltager.

Artikel 66

Jordbaseret infrastruktur og drift

1. Jordsegmentet skal omfatte den nødvendige infrastruktur til levering af tjenester til brugerne i overensstemmelse med artikel 65, navnlig GOVSATCOM-hubs, som skal anskaffes inden for denne komponent for at forbinde GOVSATCOM-brugerne med leverandørerne af satellitkommunikationskapaciteter og -tjenester.
2. Kommissionen afgør ved hjælp af gennemførelsesretsakter, hvor den jordbaserede infrastruktur skal være beliggende. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 107, stk. 3.

Artikel 67

GOVSATCOM-deltagere og kompetente myndigheder

1. Medlemsstaterne, Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten deltager i GOVSATCOM, for så vidt som de godkender GOVSATCOM-brugere eller leverer satellitkommunikationskapaciteter eller jordbaserede segmenter eller dele af jordbaserede segmenter.
2. EU-agenturer kan blive GOVSATCOM-deltagere, hvis den EU-institution, der foretager tilsyn med dem, godkender det.
3. Hver deltager skal udpege én kompetent GOVSATCOM-myndighed.
4. En kompetent GOVSATCOM-myndighed sikrer, at
 - (a) anvendelsen af tjenester er i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav
 - (b) adgangsrettighederne for GOVSATCOM-brugere fastlægges og forvaltes
 - (c) brugerudstyr og tilhørende elektroniske kommunikationsforbindelser og informationer anvendes og forvaltes i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav
 - (d) der oprettes et centralt kontaktpunkt til at bistå, hvis det er nødvendigt, med indberetningen af sikkerhedsmæssige risici og trusler, navnlig påvisning af potentielt skadelig elektromagnetisk interferens, der påvirker tjenesterne under denne komponent.

Artikel 68

Overvågning af udbud og efterspørgsel i forbindelse med GOVSATCOM

Kommissionen overvåger løbende udviklingen i udbud og efterspørgsel for så vidt angår GOVSATCOM-kapaciteter og -tjenester, under hensyntagen til nye risici og trusler samt ny teknologisk udvikling, med henblik på at optimere balancen mellem udbud og efterspørgsel i forbindelse med GOVSATCOM-tjenester.

Artikel 69

Revision af GOVSATCOM

Inden udgangen af 2024 evaluerer Kommissionen gennemførelsen af GOVSATCOM-komponenten, navnlig for så vidt angår udviklingen i brugerbehovene i forbindelse med satellitkommunikationskapaciteten. Ved evalueringen undersøges navnlig behovet for yderligere ruminfrastruktur. Evalueringen ledsages om nødvendigt af et passende forslag til udvikling af yderligere ruminfrastruktur under GOVSATCOM-komponenten.

AFSNIT IX

DEN EUROPÆISKE UNIONS AGENTUR FOR RUMPROGRAMMET

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser for agenturet

Artikel 70

Agenturets retlige status

1. Agenturet er et EU-organ. Det har status som juridisk person.
2. Agenturet har i hver medlemsstat den mest vidtgående rets- og handleevne, som den pågældende stats lovgivning tillægger juridiske personer. Den kan navnlig erhverve og afhænde fast ejendom og løse og optræde som part i retssager.
3. Agenturet repræsenteres af sin administrerende direktør.

Artikel 71

Agenturets hjemsted

Agenturet har hjemsted i Prag (Tjekkiet).

KAPITEL II

Agenturets organisation

Artikel 72

Forvaltnings- og ledelsesstruktur

1. Agenturets forvaltnings- og ledelsesstruktur består af:
 - (a) bestyrelsen
 - (b) den administrerende direktør
 - (c) Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.
2. Bestyrelsen, den administrerende direktør, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og dennes formand samarbejder for at sørge for agenturets drift og koordinering i henhold til procedurene fastsat i agenturets interne regler, såsom bestyrelsens forretningsorden, Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses forretningsorden, de finansielle bestemmelser for agenturet, gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og reglerne om aktindsigt.

Artikel 73

Bestyrelsen

1. Bestyrelsen består af en repræsentant for hver medlemsstat og fire repræsentanter for Kommissionen, der alle har stemmeret. Bestyrelsen omfatter også et medlem, som udpeges af Europa-Parlamentet, men uden stemmeret.
2. Formanden eller næstformanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, en repræsentant for Rådet, en repræsentant for den højtstående repræsentant og en repræsentant for Den Europæiske Rumorganisation indbydes til at deltage i bestyrelsesmøderne som observatører på de betingelser, der er fastsat i bestyrelsens forretningsorden.
3. Hvert medlem af bestyrelsen har en suppleant. Suppleanten er medlemmets stedfortræder i vedkommendes fravær.
4. Medlemmerne af bestyrelsen og deres stedfortrædere udpeges på grundlag af deres viden vedrørende agenturets kerneopgaver under hensyntagen til relevante ledelsesmæssige, administrative og budgetmæssige kompetencer. Europa-Parlamentet, Kommissionen og medlemsstaterne tilstræber at begrænse udskiftningen af deres repræsentanter i bestyrelsen for at sikre kontinuiteten i bestyrelsens aktiviteter. Alle parter tilstræber at opnå en ligelig repræsentation af mænd og kvinder i bestyrelsen.
5. Bestyrelsesmedlemmernes og deres suppleanters mandatperiode er fire år og kan fornyes én gang.
6. Deltagelse af repræsentanter for tredjelande eller internationale organisationer og betingelserne herfor fastsættes, hvor det er relevant, i forbindelse med de i artikel 98 omhandlede aftaler, og skal være i overensstemmelse med bestyrelsens forretningsorden.

Artikel 74

Bestyrelsens formandskab

1. Bestyrelsen vælger blandt sine stemmeberettigede medlemmer en formand og en næstformand. Næstformanden afløser automatisk formanden, når denne er forhindret i at udføre sit hverv.
2. Mandatperioden for formanden og næstformanden er to år, og mandatet kan fornyes én gang. Den ophører, hvis den pågældende person ikke længere er medlem af bestyrelsen.
3. Bestyrelsen har beføjelse til at afsætte formanden, næstformanden eller dem begge.

Artikel 75

Bestyrelsens møder

1. Det påhviler bestyrelsens formand at indkalde til bestyrelsesmøder.
2. Den administrerende direktør deltager i drøftelserne, medmindre formanden bestemmer andet. Han/hun deltager uden stemmeret.
3. Bestyrelsen afholder ordinært bestyrelsesmøde to gange om året. Bestyrelsen mødes desuden på initiativ af bestyrelsesformanden eller på anmodning af mindst en tredjedel af bestyrelsesmedlemmerne.
4. Bestyrelsen kan indbyde enhver, hvis synspunkt kan være af interesse, til at deltage i dens møder som observatør. Bestyrelsesmedlemmerne kan, såfremt forretningsordenen tillader det, bistås af rådgivere og eksperter.
5. [For hver af programmets komponenter, der omfatter anvendelse af følsom national infrastruktur, kan kun repræsentanter for de medlemsstater, der råder over sådan infrastruktur, og Kommissionens repræsentant deltage i møder og drøftelser i bestyrelsen og deltage i

afstemningen. Hvis formanden for bestyrelsen ikke repræsenterer en af de medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur, skal han/hun erstattes af repræsentanterne for de medlemsstater, der råder over en sådan infrastruktur.]

6. Agenturet varetager sekretariatsopgaverne for bestyrelsen.

Artikel 76

Bestyrelsens afstemningsregler

1. Medmindre andet følger af denne forordning, træffer bestyrelsen sine beslutninger med et absolut flertal blandt sine stemmeberettigede medlemmer.
Der kræves et flertal på to tredjedele af alle stemmeberettigede medlemmer til valg og afsættelse af formanden og næstformanden for bestyrelsen og til vedtagelse af budgettet og arbejdsprogrammer.
2. Medlemmer, der repræsenterer medlemsstaterne og Kommissionen, har hver én stemme. Hvis et stemmeberettiget medlem ikke er til stede, har suppleanten stemmeret. Den administrerende direktør deltager ikke i afstemningen. Beslutninger baseret på artikel 77, stk. 2, litra a), b), f), j) og k), eller på artikel 77, stk. 5, bortset fra spørgsmål, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, kan kun vedtages med tilslutning fra Kommissionens repræsentanter.
3. De nærmere afstemningsregler, herunder betingelserne for, at et medlem kan handle ved fuldmagt fra et andet medlem, fastlægges i bestyrelsens forretningsorden.

Artikel 77

Bestyrelsens opgaver

1. Bestyrelsen sørger for, at agenturet varetager de opgaver, det er blevet pålagt, på de i denne forordning fastsatte betingelser og træffer de nødvendige beslutninger med henblik herpå, uden at dette griber ind i de kompetencer, der er tildelt Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse for så vidt angår de aktiviteter, der henhører under afsnit V, kapitel II.
2. Endvidere skal bestyrelsen:
 - (a) senest den 15. november hvert år vedtage agenturets arbejdsprogram for det følgende år efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra b), og efter at have indhentet udtalelse fra Kommissionen
 - (b) varetage sine budgetmæssige opgaver i henhold til artikel 84, stk. 5, 6, 10 og 11
 - (c) føre tilsyn med driften af Galileos sikkerhedsovervågningscenter, der er omhandlet i artikel 34, stk. 3, litra b)
 - (d) vedtage retningslinjerne for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter³² i overensstemmelse med artikel 94
 - (e) godkende de ordninger, der er omhandlet i artikel 98 efter høring af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse om de bestemmelser i disse ordninger, der vedrører sikkerhedsgodkendelse

³² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

- (f) vedtage de nødvendige tekniske procedurer for udførelsen af sine opgaver
- (g) vedtage årsrapporten om agenturets aktiviteter og fremtidsplaner og senest den 1. juli videresende den til Europa-Parlamentet, Rådet, Kommissionen og Revisionsretten efter uden ændringer at have integreret den del, der er udarbejdet af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra c)
- (h) sikre en fyldestgørende opfølgning af resultaterne og anbefalingerne, der følger af de i artikel 102 omhandlede evalueringer og revisioner, såvel som af dem, der følger af undersøgelser foretaget af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), og alle interne eller eksterne revisionsberetninger, og videregive alle relevante oplysninger om evalueringsprocedurerne til budgetmyndigheden
- (i) høres af den administrerende direktør om de finansielle partnerskabsrammeaftaler, der er omhandlet i artikel 31, stk. 2, inden disse undertegnes
- (j) vedtage agenturets sikkerhedsregler som omhandlet i artikel 96
- (k) på baggrund af et forslag fra den administrerende direktør, godkende en strategi til bekæmpelse af svig
- (l) godkende, om nødvendigt og på grundlag af forslag fra den administrerende direktør, de organisatoriske strukturer som omhandlet i artikel 77, stk. 1, litra n)
- (m) oprette et rådgivende organ vedrørende sikkerhed bestående af repræsentanter for medlemsstaterne, som udvælges blandt anerkendte eksperter på området, og med passende inddragelse af Kommissionen og den højtstående repræsentant med henblik på at bistå agenturet med teknisk bistand på sikkerhedsområdet, navnlig for så vidt angår cybertrusler
- (n) udnævne en regnskabsfører, der kan være Kommissionens regnskabsfører, og som personalevedtægten og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte skal finde anvendelse på, og som skal være fuldstændig uafhængig i udøvelsen af sit hverv
- (o) vedtage og offentliggøre sin forretningsorden.

3. Med hensyn til agenturets personale udøver bestyrelsen de beføjelser, der i henhold til vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union ("personalevedtægten") gælder for ansættelsesmyndigheden og i henhold til ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte gælder for den myndighed, der har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter ("ansættelsesmyndighedens beføjelser").

Efter proceduren i personalevedtægten artikel 110 træffer bestyrelsen en beslutning i henhold til artikel 2, stk. 1, i personalevedtægten og artikel 6 i ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte, hvorved ansættelsesmyndighedens beføjelser, uddelegeres til den administrerende direktør, og fastsætter de betingelser, hvorved denne uddelegering kan ophæves. Den administrerende direktør aflægger rapport til bestyrelsen om udøvelsen af disse delegerede beføjelser. Den administrerende direktør bemyndiges til at subdelegere disse beføjelser.

I medfør af andet afsnit i dette stykke, og når ekstraordinære hensyn kræver dette, kan bestyrelsen beslutte midlertidigt at ophæve delegeringen af ansættelsesmyndighedens beføjelser til den administrerende direktør og de af denne subdelegerede beføjelser og selv udøve disse eller uddelegere dem til sine medlemmer eller til en anden medarbejder end den administrerende direktør.

Uanset andet afsnit uddelegerer bestyrelsen til formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse de i første afsnit nævnte beføjelser vedrørende rekrutteringen, evalueringen og omklassificeringen af det personale, der er beskæftiget med de aktiviteter, der

er omfattet af afsnit V, kapitel II, samt de disciplinære foranstaltninger, der træffes over for sådant personale.

Bestyrelsen vedtager gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte i overensstemmelse med artikel 110 i personalevedtægten. I forbindelse med rekruttering, evaluering og omklassificering af det personale, der er beskæftiget med aktiviteterne i afsnit V, kapitel II, og disciplinære foranstaltninger, der skal træffes over for dette, hører bestyrelsen forinden Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og tager behørigt hensyn til dennes bemærkninger.

Bestyrelsen vedtager også en afgørelse om fastsættelse af bestemmelser for udstationering af nationale eksperter til agenturet. Inden afgørelsen vedtages, hører bestyrelsen Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse med hensyn til udstationeringen af nationale eksperter i forbindelse med de sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, der er omhandlet i afsnit V, kapitel II, og tager behørigt hensyn til dennes bemærkninger.

4. Bestyrelsen udnævner den administrerende direktør og kan forlænge eller afslutte dennes mandat i henhold til artikel 89.
5. Bestyrelsen udøver disciplinærmyndighed over for den administrerende direktør for så vidt angår dennes embedsførelse, navnlig vedrørende sikkerhedsanliggender, der henhører under agenturets kompetence, undtagen i forbindelse med aktiviteter, der iværksættes i overensstemmelse med afsnit V, kapitel II.

Artikel 78

Den administrerende direktør

Ledelsen af agenturet varetages af dets administrerende direktør. Den administrerende direktør står til ansvar over for bestyrelsen.

Artikel 79

Den administrerende direktørs opgaver

1. Den administrerende direktør udfører følgende opgaver:
 - (a) repræsentere agenturet og undertegne den i artikel 31, stk. 2, omhandlede aftale
 - (b) forberede bestyrelsens arbejde og deltage uden stemmeret i bestyrelsens arbejde med forbehold af artikel 76, andet afsnit
 - (c) gennemføre de afgørelser, der træffes af bestyrelsen
 - (d) udarbejde agenturets flerårige og årlige arbejdsprogrammer og forelægge dem for bestyrelsen til godkendelse med undtagelse af de dele, der udarbejdes og vedtages af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i overensstemmelse med artikel 80, litra a) og b)
 - (e) gennemføre de flerårige og årlige arbejdsprogrammer med undtagelse af de dele, der gennemføres af formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
 - (f) udarbejde en statusrapport om gennemførelsen af det årlige arbejdsprogram og eventuelt det flerårige arbejdsprogram til hvert bestyrelsesmøde og medtage uden ændringer den del, som formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har udarbejdet
 - (g) udarbejde årsrapporten om agenturets aktiviteter og fremtidsplaner med undtagelse af den del, der udarbejdes og godkendes af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse i

overensstemmelse med artikel 80, litra c), vedrørende aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, og forelægge denne for bestyrelsen til godkendelse

- (h) varetage agenturets daglige administration og træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder vedtagelse af interne administrative instrukser og offentliggørelse af meddelelser, for at sikre, at agenturet fungerer i overensstemmelse med denne forordning
- (i) udarbejde overslag over agenturets indtægter og udgifter i henhold til artikel 84 og gennemføre budgettet i henhold til artikel 85
- (j) sikre, at agenturet som ansvarlig for driften af Galileos sikkerhedsovervågningscenter er i stand til at efterkomme instrukser i henhold til afgørelse 2014/496/FUSP og udfylde sin rolle som omhandlet i artikel 6 i afgørelse nr. 1104/2011/EU
- (k) sikre videregivelsen af alle relevante oplysninger, navnlig hvad angår sikkerhedsanliggender, inden for agenturets struktur som omhandlet i artikel 72, stk. 1
- (l) udarbejde i tæt samarbejde med formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse med hensyn til spørgsmål vedrørende sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, agenturets organisationsstrukturer og forelægge dem for bestyrelsen til godkendelse. Disse strukturer skal afspejle de særlige karakteristika, der kendetegner programmets forskellige komponenter
- (m) udøve de i artikel 37, stk. 3, første afsnit, nævnte beføjelser over for agenturets personale, i det omfang disse beføjelser tillægges den administrerende direktør i henhold til artikel 37, stk. 3, andet afsnit
- (n) sørge for, at Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, de organer, som er omhandlet i artikel 37, stk. 3, og formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse råder over sekretariatsbistand og alle nødvendige ressourcer, så de kan fungere efter hensigten
- (o) udarbejde en handlingsplan med henblik på at sikre opfølgningen af resultaterne og anbefalingerne i de evalueringer, der er omhandlet i artikel 102, med undtagelse af den del i handlingsplanen, som vedrører de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og forelægge en halvårlig statusrapport efter uden ændringer at have medtaget den del, som formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har udarbejdet, for Kommissionen, og den forelægges også for bestyrelsen til orientering
- (p) træffe følgende foranstaltninger til beskyttelse af Unionens finansielle interesser:
 - i) forebyggende foranstaltninger over for svig, bestikkelse og alle andre ulovlige aktiviteter og gør brug af effektive kontrolforanstaltninger
 - ii) inddrive uberettiget udbetalte beløb og gennemføre i givet fald effektive, afskrækkende administrative og finansielle sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen
- (q) udarbejde en strategi til bekæmpelse af svig for agenturet, som står i forhold til risikoen for svig, under henvisning til en cost-benefit-analyse af de foranstaltninger, der skal gennemføres, og tage hensyn til resultaterne og anbefalingerne fra undersøgelser, der er foretaget af OLAF, og forelægge denne for bestyrelsen med henblik på godkendelse
- (r) aflægge rapport til Europa-Parlamentet om udførelsen af sit hverv, når denne anmodes herom. Rådet kan anmode den administrerende direktør om at aflægge rapport om udførelsen af sit hverv.

2. Den administrerende direktør beslutter, om det er nødvendigt at placere en eller flere medarbejdere i en eller flere medlemsstater med henblik på at udføre agenturets opgaver på

effektiv og virkningsfuld vis. Inden den administrerende direktør beslutter at oprette et lokalt kontor, indhenter han forudgående samtykke fra Kommissionen, bestyrelsen og den eller de berørte medlemsstater. I beslutningen fastsættes omfanget af de aktiviteter, der skal udføres af det lokale kontor, således at der undgås unødige omkostninger og overlappning af agenturets administrative funktioner. En hjemstedsaftale med den eller de berørte medlemsstater kan være påkrævet.

Artikel 80

Ledelsesopgaver, der udføres af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

Ud over de opgaver, der er omhandlet i artikel 37, skal Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse som led i ledelsen af agenturet:

- (a) udarbejde og godkende den del af det flerårige arbejdsprogram, der vedrører operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i det flerårige arbejdsprogram
- (b) udarbejde og godkende den del af det årlige arbejdsprogram, der vedrører operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i det årlige arbejdsprogram
- (c) udarbejde og godkende den del af årsrapporten, der vedrører agenturets aktiviteter og fremtidsperspektiver, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og de finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for disse aktiviteter og fremtidsperspektivers gennemførelse, og fremsende denne til bestyrelsen i god tid, således at den kan blive integreret i årsrapporten.

Artikel 81

Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse vælger en formand og en næstformand blandt sine medlemmer med et flertal på to tredjedele af alle stemmeberettigede medlemmer. Hvis der ikke er opnået et flertal på to tredjedele efter to møder i Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, kræves der simpelt flertal.
2. Næstformanden træder automatisk i stedet for formanden, hvis denne er forhindret i at udøve sit hverv.
3. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse har beføjelse til at afsætte formanden, næstformanden eller dem begge. Den træffer beslutningen om afsættelse med to tredjedeles flertal.
4. Mandatperioden for formanden og næstformanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse er to år og kan fornyes én gang. Formandens og næstformandens mandatperioder udløber, når den pågældende person ophører med at være medlem af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse.

Artikel 82

Organisatoriske aspekter af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse skal have adgang til alle de nødvendige menneskelige og materielle ressourcer med henblik på at udføre sine opgaver uafhængigt. Den skal have adgang til alle oplysninger, der har betydning for gennemførelsen af dens arbejdsopgaver, og

som agenturets andre organer råder over, idet dette dog ikke berører principperne vedrørende komitéens selvstændighed og uafhængighed, jf. artikel 36, litra i).

2. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og de af agenturets medarbejdere, der er under dennes kontrol, arbejder på en måde, der sikrer dens selvstændighed og uafhængighed i forhold til agenturets andre aktiviteter, navnlig de operationelle aktiviteter, der er forbundet med driften af systemerne, i overensstemmelse med målsætningerne for programmets forskellige komponenter. Ingen af agenturets medarbejdere, der er under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, kan på samme tid være afsat til andre opgaver i agenturet.

Der fastlægges med henblik herpå en effektiv organisatorisk opdeling i agenturet af personale involveret i de aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og andet personale i agenturet. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse underretter omgående den administrerende direktør, bestyrelsen og Kommissionen om eventuelle forhold, der kan hindre dens selvstændighed eller uafhængighed. Findes der i agenturet ikke en måde at afhjælpe situationen på, undersøger Kommissionen situationen i samråd med de relevante parter. På baggrund af resultatet af denne undersøgelse træffer Kommissionen de passende afbødende foranstaltninger, som agenturet skal gennemføre, og underretter Europa-Parlamentet og Rådet herom.

3. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse opretter under sin myndighed særlige underorganer, som handler i overensstemmelse med dens instrukser, til varetagelse af specifikke opgaver. Under hensyntagen til den nødvendige kontinuitet i arbejdet opretter den navnlig et panel til at foretage sikkerhedsanalysevurderinger og -tests med henblik på udarbejdelse af de risikorapporter, der er relevante for, at komitéen kan træffe sine beslutninger. Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan nedsætte ekspertgrupper, som kan bidrage til arbejdet i dette panel, og nedlægge disse grupper.

Artikel 83

Opgaver, der udføres af formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse

1. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sikrer, at komitéen udfører sine sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter helt uafhængigt, og skal udføre følgende opgaver:
 - (a) forvalte sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
 - (b) gennemføre den del af agenturets flerårige og årlige arbejdsprogrammer, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, under tilsyn af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse
 - (c) samarbejde med den administrerende direktør med henblik på at hjælpe denne med at udarbejde den i artikel 84, stk. 4, omhandlede stillingsfortegnelse og agenturets organisationsstrukturer
 - (d) udarbejde den del af statusrapporten, der vedrører de operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og fremsende denne til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse og den administrerende direktør i god tid, således at den kan blive integreret i statusrapporten
 - (e) udarbejde den del af årsrapporten og handlingsplanen, der vedrører de operationelle aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, og fremsende denne til den administrerende direktør i god tid
 - (f) repræsentere agenturet for så vidt angår de aktiviteter og beslutninger, der er omfattet af afsnit V, kapitel II

- (g) udøve de i artikel 77, stk. 3, første afsnit, nævnte beføjelser over for det personale ved agenturet, der er beskæftiget med aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, i det omfang disse beføjelser tillægges formanden i henhold til 77, stk. 3, fjerde afsnit.
2. For aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, kan Europa-Parlamentet og Rådet anmode formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse om en udveksling af synspunkter over for disse institutioner om agenturets arbejde og fremtidsudsigter, herunder med hensyn til de flerårige og årlige arbejdsprogrammer.

KAPITEL III

Finansielle bestemmelser for agenturet

Artikel 84

Agenturets budget

1. Uden at det berører andre ressourcer og gebyrer, navnlig dem, der er omhandlet i artikel 36, omfatter agenturets indtægter et EU-bidrag opført på Den Europæiske Unions almindelige budget til sikring af, at der er balance mellem indtægter og udgifter.
2. Agenturets udgifter omfatter bl.a. udgifter til personale, administration og infrastruktur samt driftsomkostninger og udgifter i forbindelse med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses virksomhed, herunder de i artikel 37, stk. 3, omhandlede organer, samt kontrakter og aftaler, der indgås af agenturet med henblik på udførelse af de opgaver, det har fået pålagt.
3. Indtægter og udgifter skal balancere.
4. Den administrerende direktør udarbejder i tæt samarbejde med formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse et udkast til overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, som klart skelner mellem de elementer i udkastet til overslag, som vedrører sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, og dem, der vedrører agenturets andre aktiviteter. Formanden for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse kan udarbejde en forklaring til dette udkast, og den administrerende direktør fremsender både udkastet til overslag og forklaringen til bestyrelsen og til Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse sammen med et udkast til stillingsfortegnelse.
5. Bestyrelsen udarbejder hvert år i tæt samarbejde med Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse et overslag over agenturets indtægter og udgifter for det følgende regnskabsår i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II, på grundlag af udkastet til overslag over indtægter og udgifter.
6. Bestyrelsen fremsender senest den 31. januar et udkast til enhedsprogrammeringsdokument, herunder et udkast til overslag, en foreløbig stillingsfortegnelse og et foreløbigt årligt arbejdsprogram til Kommissionen og til de tredjelande eller internationale organisationer, med hvilke agenturet har indgået aftaler i henhold til artikel 98.
7. Kommissionen fremsender overslaget over indtægter og udgifter til Europa-Parlamentet og Rådet ("budgetmyndigheden") sammen med forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget.
8. På grundlag af overslaget opfører Kommissionen de overslag, som den finder nødvendige for stillingsfortegnelsen, og det tilskud, der skal ydes over det almindelige budget, i forslaget til Den Europæiske Unions almindelige budget og forelægger dette for budgetmyndigheden i overensstemmelse med artikel 314 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

9. Budgetmyndigheden godkender bevillingerne til bidrag til agenturet og vedtager agenturets stillingsfortegnelse.
10. Budgettet vedtages af bestyrelsen. Budgettet bliver endeligt efter den endelige vedtagelse af Den Europæiske Unions almindelige budget. Det justeres om nødvendigt i overensstemmelse hermed.
11. Bestyrelsen meddeler hurtigst muligt budgetmyndigheden alle påtænkte projekter, som får betydelige økonomiske følger for finansieringen af budgettet, navnlig projekter vedrørende fast ejendom, som f.eks. leje eller erhvervelse af ejendomme. Den underretter Kommissionen herom.
12. Når en af budgetmyndighedens parter har meddelt, at den agter at fremsætte en udtalelse, sender den udtalelsen til bestyrelsen inden for en frist på seks uger regnet fra underretningen om projektet.

Artikel 85

Gennemførelse af agenturets budget

1. Den administrerende direktør gennemfører agenturets budget.
2. Hvert år meddeler den administrerende direktør budgetmyndigheden alle de oplysninger, som er nødvendige for udførelsen af deres evalueringsopgaver.

Artikel 86

Regnskabsaflæggelse og decharge for agenturet

Aflæggelsen af agenturets foreløbige og endelige regnskab og decharge foregår i overensstemmelse med bestemmelserne og tidsplanen i finansforordningen og rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i finansforordningens [artikel 70].

Artikel 87

Finansielle bestemmelser for agenturet

De for agenturet gældende finansielle bestemmelser vedtages af bestyrelsen efter høring af Kommissionen. Disse bestemmelser kan kun afvige fra rammefinansforordningen for de organer, der er omhandlet i finansforordningens [artikel 70], medmindre dette er strengt nødvendigt for agenturets drift, og Kommissionen på forhånd har givet sit samtykke.

KAPITEL V

Agenturets menneskelige ressourcer

Artikel 88

Agenturets personale

1. Agenturets personale er omfattet af personalevedtægten, ansættelsesvilkårene for Unionens øvrige ansatte og de gennemførelsesbestemmelser, som Den Europæiske Unions institutioner i fællesskab har vedtaget med henblik på anvendelse af denne personalevedtægt og disse ansættelsesvilkår for øvrige ansatte på agenturets personale.
2. Agenturets personale består af de medarbejdere, som agenturet har ansat for at kunne udføre sine opgaver. De skal have den fornødne sikkerhedsgodkendelse til klassifikationen af de informationer, som de håndterer.

3. Agenturets interne regler, såsom bestyrelsens forretningsorden, forretningsordenen for Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, de finansielle bestemmelser for agenturet, gennemførelsesbestemmelserne til personalevedtægten og reglerne om aktindsigt, sikrer selvstændigheden og uafhængigheden af det personale, der udfører sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, over for det personale, der varetager agenturets andre aktiviteter, i overensstemmelse med artikel 36, litra i).

Artikel 89

Udnævnelse af den administrerende direktør og dennes mandatperiode

1. Den administrerende direktør ansættes som midlertidigt ansat ved agenturet i henhold til artikel 2, litra a), i ansættelsesvilkårene for Unionens øvrige ansatte.

Den administrerende direktør udnævnes af bestyrelsen på grundlag af fortjeneste og dokumenterede administrative og ledelsesmæssige færdigheder samt relevante kvalifikationer og erfaring ud fra en liste over kandidater, som Kommissionen opstiller på grundlag af en almindelig, åben udvælgelsesprøve efter offentliggørelse af en indkaldelse af interessetilkendegivelser i *Den Europæiske Unions Tidende* eller andetsteds.

Den kandidat, som bestyrelsen vælger til stillingen som administrerende direktør, kan opfordres til ved førstkommende lejlighed at afgive en erklæring over for Europa-Parlamentet og besvare spørgsmål fra dets medlemmer.

Ved indgåelsen af kontrakten med den administrerende direktør repræsenterer bestyrelsesformanden agenturet.

Bestyrelsen træffer beslutning om at udnævne den administrerende direktør med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.

2. Den administrerende direktørs embedsperiode er fem år. Ved udgangen af denne mandatperiode foretager Kommissionen en evaluering af den administrerende direktørs resultater under hensyntagen til agenturets fremtidige opgaver og udfordringer.

På grundlag af en indstilling fra Kommissionen og under hensyntagen til evalueringen, jf. første afsnit, kan bestyrelsen forlænge den administrerende direktørs mandatperiode én gang med op til fire år.

En beslutning om forlængelse af den administrerende direktørs mandatperiode træffes med et flertal på to tredjedele af bestyrelsens medlemmer.

En administrerende direktør, hvis mandatperiode er blevet forlænget, kan ikke derefter deltage i en udvælgelsesprocedure til samme stilling.

Bestyrelsen underretter Europa-Parlamentet, hvis den har til hensigt at forlænge den administrerende direktørs embedsperiode. Inden forlængelsen kan den administrerende direktør opfordres til at afgive en erklæring over for Europa-Parlamentets relevante udvalg og besvare spørgsmål fra medlemmerne.

3. Bestyrelsen kan efter forslag fra Kommissionen eller fra en tredjedel af sine medlemmer afskedige den administrerende direktør ved beslutning vedtaget med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.
4. Europa-Parlamentet og Rådet kan anmode den administrerende direktør om en udveksling af synspunkter over for disse institutioner om agenturets arbejde og fremtidsudsigter, herunder med hensyn til de flerårige og årlige arbejdsprogrammer. Denne udveksling af synspunkter må ikke berøre spørgsmål vedrørende de sikkerhedsgodkendelsesaktiviteter, der er omfattet af afsnit V, kapitel II.

Artikel 90

Udstationering af nationale eksperter i agenturet

Agenturet kan anvende udstationerede nationale eksperter fra medlemsstaterne, organer i medlemsstaterne eller internationale organisationer. Disse eksperter skal have den fornødne sikkerhedsgodkendelse til klassifikationen af de informationer, som de håndterer. Personalevedtægten og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte gælder ikke for dette personale.

KAPITEL VI

Andre bestemmelser

Artikel 91

Privilegier og immuniteter

Protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, finder anvendelse på agenturet og dets personale.

Artikel 92

Hjemstedsaftale og driftsvilkår

1. De nødvendige bestemmelser vedrørende de lokaler og faciliteter, der skal stilles til rådighed for agenturet i værtsmedlemsstaten, samt de særlige regler i værtsmedlemsstaten, der finder anvendelse på agenturets administrerende direktør, bestyrelsesmedlemmerne, agenturets personale og deres familiemedlemmer fastsættes i en hjemstedsaftale mellem agenturet og den medlemsstat, hvor hjemstedet er beliggende, der indgås, efter at bestyrelsen har godkendt den.
2. Agenturets værtsmedlemsstat sikrer de bedst mulige vilkår for, at agenturet kan fungere smidigt og effektivt, herunder tilbud om skoleundervisning på flere sprog med et europæisk indhold og hensigtsmæssige transportforbindelser.

Artikel 93

Agenturets sprogordning

1. Bestemmelserne i forordning nr. 1 af 15. april 1958 om den ordning, der gælder for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab³³ på det sproglige område, gælder for agenturet.
2. De oversættelsesopgaver, der er påkrævet i forbindelse med agenturets virksomhed, udføres af Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer.

Artikel 94

Politik vedrørende adgang til agenturets dokumenter

1. Forordning (EF) nr. 1049/2001 finder anvendelse på agenturets dokumenter.
2. Bestyrelsen vedtager de praktiske bestemmelser til gennemførelse af forordning (EF) nr. 1049/2001.

³³ EFT 17 af 6.10.1958, s. 385–386.

3. De afgørelser, som agenturet træffer i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001, kan i henhold til artikel 228 eller artikel 263 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde indklages for Ombudsmanden eller for Den Europæiske Unions Domstol.

Artikel 95

Agenturets foranstaltninger til forebyggelse af svig

1. For at fremme bekæmpelsen af svig, korrupsion og andre retsstridige handlinger i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 tiltræder agenturet, senest seks måneder fra den dag, det bliver operationelt, den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 om de interne undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)³⁴, og vedtager de nødvendige bestemmelser, som skal finde anvendelse på agenturets medarbejdere, ved anvendelse af den model, der findes i bilaget til nævnte aftale.
2. Den Europæiske Revisionsret har beføjelse til gennem bilagskontrol og kontrol på stedet at kontrollere alle tilskudsmodtagere, kontrahenter og underkontrahenter, der har modtaget EU-midler gennem agenturet.
3. OLAF kan efter bestemmelserne og procedurerne i Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, for at klarlægge, om der er begået svig, korrupsion eller andre ulovlige aktiviteter, der berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse med tilskud eller kontrakter, der finansieres af agenturet.
4. Agenturets samarbejdsaftaler med tredjelande og med internationale organisationer, kontrakter, aftaler om tilskud og afgørelser om ydelse af tilskud skal indeholde bestemmelser, som udtrykkeligt giver Den Europæiske Revisionsret og OLAF beføjelse til at gennemføre sådanne revisioner og undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser, jf. dog stk. 1, 2 og 3.

Artikel 96

Agenturets beskyttelse af klassificerede eller følsomme ikkeklassificerede informationer

Agenturet vedtager, under forudsætning af forudgående høring af Kommissionen, sine egne sikkerhedsregler, der svarer til Kommissionens sikkerhedsforskrifter til beskyttelse af EUCI og følsomme ikkeklassificerede informationer, bl.a. bestemmelser om udveksling, behandling og opbevaring af sådanne informationer, jf. Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen³⁵ og 2015/444³⁶.

Artikel 97

Agenturets ansvar

1. Agenturets ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.

³⁴ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 15.

³⁵ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 41).

³⁶ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) nr. 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

2. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse i en kontrakt, som agenturet har indgået.
3. For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold skal agenturet i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af sine tjenestegrene eller af sine ansatte under udførelsen af deres hverv.
4. Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre tvister vedrørende erstatning for de i stk. 3 omhandlede skader.
5. De ansattes personlige ansvar over for agenturet bestemmes efter den personalevedtægt eller de ansættelsesvilkår for de øvrige ansatte, der gælder for dem.

Artikel 98

Samarbejde med tredjelande og internationale organisationer

1. Tredjelande, som har indgået aftaler med Unionen herom, kan deltage i agenturets arbejde.
2. I henhold til de relevante bestemmelser i aftalerne som nævnt i stk. 1 udarbejdes der ordninger, hvori det navnlig fastsættes, hvilken art og hvilket omfang de pågældende tredjelandes deltagelse i agenturets arbejde skal have, samt på hvilken måde deltagelsen skal ske, herunder bestemmelser om deltagelse i initiativer taget af agenturet, økonomiske bidrag og personale. For så vidt angår personaleanliggender, skal disse ordninger under alle omstændigheder være i overensstemmelse med personalevedtægten.
3. Bestyrelsen vedtager en strategi for forbindelser med tredjelande eller internationale organisationer for så vidt angår spørgsmål, der hører under agenturets kompetenceområde.
4. Ved indgåelse af en passende samarbejdsaftale med den administrerende direktør sikrer Kommissionen, at agenturet i sine forbindelser med tredjelande og internationale organisationer handler i overensstemmelse med sit mandat og den gældende institutionelle ramme.

Artikel 99

Interessekonflikter

1. Medlemmer af bestyrelsen og af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, den administrerende direktør, udstationerede nationale eksperter og observatører afgiver en loyalitetserklæring og en interesseerklæring, hvori de anfører, om de har nogen direkte eller indirekte interesser, der kan anses for at være til skade for deres uafhængighed. Disse erklæringer skal være præcise og fuldstændige. De afgives skriftligt ved de pågældende personers tiltræden og fornyes årligt. De ajourføres, når det er nødvendigt, navnlig ved relevante ændringer af de omhandlede personers personlige forhold.
2. Medlemmer af bestyrelsen og af Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse, den administrerende direktør, udstationerede nationale eksperter, observatører og eksterne eksperter, der deltager i ad hoc-arbejdsgrupper, erklærer forud for hvert møde, som de deltager i, præcist og fuldstændigt, om de har interesser, som kan anses for at være til skade for deres uafhængighed med hensyn til et hvilket som helst punkt på dagsordenen, og undlader at deltage i drøftelserne af og afstemningen om sådanne punkter.
3. Bestyrelsen og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse fastlægger i deres forretningsorden praktiske bestemmelser om den i stk. 1 og 2 nævnte regel om erklæring om interesser og om forebyggelse og håndtering af interessekonflikter.

AFSNIT X
PROGRAMMERING, OVERVÅGNING, EVALUERING OG KONTROL

Artikel 100

Arbejdsprogram

Programmet gennemføres ved hjælp af de arbejdsprogrammer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 110, som kan være specifikke for hver af programmets komponenter. Arbejdsprogrammerne skal, hvor det er relevant, fastsætte det samlede beløb, der er afsat til blandingsoperationer.

Artikel 101

Overvågning og rapportering

1. Indikatorer, som skal rapporteres vedrørende programmets udvikling hen imod opfyldelsen af de generelle og specifikke målsætninger, jf. artikel 4, findes i bilaget.
2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 105 vedrørende ændringer af bilaget med henblik på at revidere og/eller supplere indikatorerne, hvis det anses for nødvendigt..
3. Performancerapporteringssystemet skal sikre, at data til overvågning af programmets gennemførelse og resultater indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt. Til dette formål pålægges modtagere af EU-midler og, hvis det er relevant, medlemsstaterne forholdsmæssige rapporteringskrav.
4. Med henblik på stk. 1 er modtagere af EU-midler forpligtet til at fremlægge relevante oplysninger. De data, der er nødvendige med henblik på verifikation af performance, skal indsamles effektivt, virkningsfuldt og rettidigt.

Artikel 102

Evaluering

1. Kommissionen foretager evalueringer af programmet så betids, at resultaterne kan indgå i beslutningsprocessen.
2. Midtvejsevalueringen af programmet foretages, når der foreligger tilstrækkelige oplysninger om programmets gennemførelse, og senest fire år efter påbegyndelsen af programmets gennemførelse.
3. Ved afslutningen af programmets gennemførelse og senest fire år efter afslutningen af den i artikel 1 nævnte periode foretager Kommissionen en endelig evaluering af programmet.
4. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget resultaterne af evalueringerne og sine bemærkninger hertil.
5. De enheder, der deltager i gennemførelsen af denne forordning, meddeler Kommissionen de data og informationer, der er nødvendige for evalueringen som omhandlet i stk. 1.
6. Senest den 30. juni 2024, og herefter hvert femte år, vurderer Kommissionen agenturets resultater i forhold til dets målsætninger, mandat, opgaver og beliggenhed i overensstemmelse med Kommissionens retningslinjer. Der skal ved evalueringen navnlig ses på et eventuelt behov for at ændre agenturets mandat og de finansielle konsekvenser af en sådan ændring.

Der skal også ses på agenturets politik vedrørende interessekonflikter og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelses uafhængighed og selvstændighed.

Hvis Kommissionen finder, at der ikke længere er grund til, agenturet fortsætter sine aktiviteter i betragtning af dets mål, mandat og opgaver, kan den foreslå at ændre denne forordning i overensstemmelse hermed.

Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet, Rådet, agenturets bestyrelse og Komitéen for Sikkerhedsgodkendelse en rapport om evalueringen af agenturet og dens konklusioner. Resultaterne af evalueringen offentliggøres.

Artikel 103

Revision

Revision af anvendelsen af EU-bidrag, bl.a. ved andre personer eller enheder end dem, som er pålagt denne opgave af EU's institutioner eller organer, udgør grundlaget for den generelle sikkerhed, jf. finansforordningens artikel 127.

Artikel 104

Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred

Enhver behandling af personoplysninger inden for rammerne af udførelsen af de opgaver og aktiviteter, der er omfattet af nærværende forordning, herunder af Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet, foregår i overensstemmelse med den relevante lovgivning om beskyttelse af personoplysninger, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679. Bestyrelsen fastlægger foranstaltninger med henblik på agenturets anvendelse af forordning (EF) nr. 45/2001, herunder foranstaltninger vedrørende udpegelse af en databeskyttelsesansvarlig for agenturet. Disse foranstaltninger fastsættes efter høring af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

AFSNIT XI

DELEGATION AF BEFØJELSER OG GENNEMFØRELSFORANSTALTNINGER

Artikel 105

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage de delegerede retsakter, der er omhandlet i artikel 52 og 101, for en ubegrænset periode indtil den 31. december 2028.
3. Den i artikel 52 og 101 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 52 og 101 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 106

Hasteprocedure

1. En delegeret retsakt, der er vedtaget efter hasteproceduren, træder i kraft straks og finder anvendelse så længe, der ikke er gjort indsigelse mod den i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.
2. Europa-Parlamentet og Rådet kan gøre indsigelse mod den delegerede retsakt inden [seks uger] efter, at de har fået meddelelse om den. I så fald ophører retsakten med at finde anvendelse. Den institution, der gør indsigelse mod den delegerede retsakt, anfører begrundelsen herfor.

Artikel 107

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

AFSNIT XII

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 108

Information, kommunikation og PR-virksomhed

1. Modtagere af EU-midler anerkender EU-midlernes oprindelse og sikrer synligheden af disse (navnlig ved fremstød for foranstaltningerne og disses resultater) gennem sammenhængende, virkningsfulde og målrettede oplysninger, som er afpasset forholdsmæssigt efter forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.
2. Kommissionen gennemfører informations- og kommunikationstiltag vedrørende programmet, dets foranstaltninger og resultater. De finansielle midler, der er afsat til programmet, skal også bidrage til den institutionelle formidling af Unionens politiske prioriteter, for så vidt som de vedrører målene i artikel 4.
3. Agenturet kan selv tage initiativ til kommunikationsaktiviteter inden for sit kompetenceområde. Tildelingen af ressourcer til kommunikationsaktiviteter må ikke skade den effektive udførelse af de opgaver, der er omhandlet i artikel 30. Kommunikationsaktiviteterne skal udføres i overensstemmelse med de relevante kommunikations- og formidlingsplaner, som bestyrelsen har vedtaget.

Artikel 109

Ophævelse

1. Forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU ophæves med virkning fra den 1. januar 2021.
2. Henvisninger til de ophævede retsakter gælder som henvisninger til denne forordning.

Artikel 110

Overgangsbestemmelser og kontinuitet i tjenesterne efter 2027

1. Denne forordning påvirker ikke videreførelsen eller eventuelle ændringer af de pågældende foranstaltninger frem til deres afslutning, jf. forordning (EU) nr. 377/2014, 1285/2013 og 912/2010, og på grundlag af afgørelse nr. 541/2014/EU, som fortsat finder anvendelse på de pågældende tiltag, indtil de afsluttes. Navnlig skal det konsortium, der er nedsat i henhold til artikel 7, stk. 3, i afgørelse nr. 541/2014/EU, levere SST-tjenester indtil 3 måneder efter, at de ansvarlige nationale enheder har undertegnet aftalen om oprettelse af det SST-partnerskab, der er omhandlet i artikel 57.
2. Finansieringsrammen for programmet kan også dække de tekniske og administrative bistandsudgifter, der er nødvendige for at sikre overgangen mellem programmet og de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til forordning nr. 377/2014 og nr. 1285/2013 og på grundlag af afgørelse nr. 541/2014/EU.
3. Om nødvendigt kan der opføres bevillinger på budgettet ud over 2027 til dækning af udgifter som nævnt i artikel 4, stk. 4, til forvaltning af foranstaltninger, som ikke er afsluttet senest den 31. december 2027.

Artikel 111

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

[Den anvendes fra den 1. januar 2021.]

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

- 1.1. Forslagets/initiativets betegnelse
- 1.2. Berørt(e) politikområde(r) (*programklynge*)
- 1.3. Forslagets/initiativets art
- 1.4. Forslagets/initiativets begrundelse
- 1.5. Varighed og finansielle virkninger
- 1.6. Påtænkt(e) forvaltningsmetode(r)

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

- 2.1. Bestemmelser om kontrol og rapportering
- 2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem
- 2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

- 3.1. Udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme og berørt(e) udgiftspost(er):
- 3.2. Anslåede virkninger for udgifterne
 - 3.2.1. *Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne*
 - 3.2.2. *Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne*
 - 3.2.3. *Tredjemands bidrag til finansieringen*
- 3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

EU's rumprogram

1.2. Berørt(e) politikområde(r) (*programklynge*)

Budgetpost 1 — Det indre marked, innovation og det digitale område

04.0201 RUMPROGRAMMET

04.01 ADMINISTRATION, RUMPROGRAMMET

1.3. Forslaget/initiativet vedrører:

en ny foranstaltning

en ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning³⁷

forlængelse af en eksisterende foranstaltning

✓ en sammenlægning eller en omlægning af en eller flere foranstaltninger til en anden/en ny foranstaltning

1.4. Forslagets/initiativets begrundelse

1.4.1. *Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt, herunder en detaljeret tidsplan for iværksættelsen af initiativet*

De opgaver, der er nødvendige for at gennemføre Rumprogrammet, vil kræve:

- indgåelse af de nødvendige bidragsaftaler med de forskellige interesserede parter for at sikre kontinuiteten af tjenesterne (GNSS og Copernicus) og udviklingen af nye aktiviteter (SSA og Govsatcom). Disse bidragsaftaler vil omfatte alle de foranstaltninger, der skal træffes og overvåges for at sikre gennemførelsen og forvaltningen af alle de planlagte foranstaltninger under programmet

- det nødvendige personale i Europa-Kommissionen til at forvalte programmet og effektivt at overvåge arbejdet i de forskellige agenturer, navnlig i Rumprogramagenturet

- det nødvendige personale og budget for agenturet for på korrekt vis at gennemføre de forskellige foranstaltninger, som dette agentur i henhold til den kommende forordning skal varetage.

1.4.2. *Merværdien ved en indsats fra EU's side (f.eks. koordineringsfordele, retssikkerhed, større effektivitet eller komplementaritet). Ved "merværdien ved en indsats fra EU's side" forstås her merværdien af EU's intervention i forhold til den værdi, som medlemsstaterne ville have skabt enkeltvis.*

Artikel 189 i TEUF udgør det primære retsgrundlag for Unionens kompetence inden for rumpolitik. Denne kompetence er delt med medlemsstaterne.

³⁷ Jf. finansforordningens artikel 58, stk. 2, litra a) hhv. b).

Udviklingen og forvaltningen af Rumprogrammet overstiger de enkelte medlemsstaters økonomiske og tekniske kapacitet og kan kun opnås på EU-plan. For handelssektoren er der ingen holdbare forretningsmæssige argumenter til at opbygge og drive den nødvendige infrastruktur, og de enkelte medlemsstater har heller ikke mulighed for det. De typer ruminvesteringer, der foreslås i denne forordning, er for risikable for den private sektor og berører områder, hvor investeringsafkastet har for lange udsigter (og navnlig overskrider de den satellitlevetid, inden for hvilken private operatører skal have afkast på deres investeringer).

Da den nuværende model for globale navigationssatellitssystemer (GNSS) indebærer fri adgang til satellitsignaler, ville ingen privat investor investere i et globalt satellitnavigeringssystem, navnlig i betragtning af, at der findes to store konkurrenter på markedet (nemlig USA's "GPS" og Ruslands "Glonass"), som begge giver brugerne fri adgang til deres data. Galileo og EGNOS er kritiske europæiske infrastrukturer, som bidrager til et trygt og sikkert Europa. De fremmer også et stærkere Europa på den globale arena. I betragtning af den tiltagende konkurrence med andre satellitnavigationssystemer (som alle er statsejede) er det af afgørende betydning, at Unionen udvikler og opretholder effektive systemer for at kunne bibeholde sin position som foretrukken partner på den internationale arena.

Oprindeligt var det tænkt, at den offentlige sektor var den primære aftager til de data, som leveres af Copernicus. Dataene leveres vederlagsfrit til den private og den offentlige sektor, for at de kan øge anvendelsen og højne den dermed forbundne merværdi for EU's økonomi. Copernicus yder en tjeneste til den offentlige sektor, som markedet ikke udbyder, og som erhvervssektoren ikke vil afsætte infrastruktur til, fordi startinvesteringen er for høj eller risikobetonet, eller fordi brugerunderlaget er for fragmenteret. Adgangen til sådanne data ville, såfremt de overlades til den private sektor alene, således fortsat være usikker, og en yderligere konsekvens ville være manglende ejerskab over de relevante aktiver.

Ejerskab over satellitter er på længere sigt den bedste måde at gennemføre og fastholde målsætningen om en gratis, fuldstændig og åben datapolitik, idet EU ikke vil være afhængig af, at en privat virksomhed investerer i en konstellation af satellitter til at levere data (risiko for monopollignende tilstande med en privat dataleverandør).

Kort sagt: Tidsrammen for investeringer og usikkerheden om tilstrækkelige indtægter nødvendiggør offentlig finansiering af Copernicus og EGNSS.

Og endelig ville det være for dyrt, hvis SST og GOVSATCOM skulle finansieres på nationalt plan. Der er endnu en fordel ved at samle ressourcer og aktiver på EU-plan:

EU's planlagte rumprogram anses for at være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da det kun omfatter de aspekter, som medlemsstaterne ikke selv kan klare på tilfredsstillende vis, og hvor EU kan gøre det bedre. Medlemsstaternes solide opbakning til rumstrategien viser, at de betragter aspekterne i rumprogrammet som særdeles vigtige.

Forventede virkninger:

Copernicus

De økonomiske, miljømæssige og samfundsmæssige virkninger af Copernicus er blevet analyseret i en indgående cost-benefit-analyse. Hovedkonklusionen var, at

Copernicus forventes at generere fordele for det europæiske samfund til en værdi af 67 til 131 mia. EUR mellem 2017 og 2035. Omkring 84 % af disse fordele vil blive genereret i aftagerleddet og slutbrugersegmentet (og resten i leverandørleddet og mellemløbet). Hvis det sikres, at programmet videreføres efter 2021, ville dette generere fordele, der er 10-20 gange større end omkostningerne.

Allerede nu drager aftagerleddet og slutbrugerne fordel af:

Økonomiske fordele, f.eks.

- højere indtægter i aftagerleddet for jordobservation
- forbedret produktivitet i landbruget takket være intelligente landbrugsteknikker og præcisionslandbrug

Miljømæssige fordele, f.eks.

- reducerede CO₂-emissioner takket være øget produktion af vedvarende energi
- bevarelse af skovarealer takket være forbedret brandforebyggelse
- bevarelse af biodiversitet takket være overvågning af arealanvendelse

Samfundsmæssige fordele, f.eks.

- redning af menneskeliv takket være hurtigere indsats ved naturkatastrofer
- mindselse af menneskehandel takket være forbedret grænseovervågning

I leverandørleddet forventes der at blive skabt ca. 12 000 mandår, hvilket svarer til et gennemsnit på 1 700 faste stillinger mellem 2021 og 2027. Dette kommer oven i de 18 000 mandår, der modtager støtte mellem 2008 og 2020. I aftagerleddet forventes der at blive skabt 27 000-37 000 mandår. Øvrige fordele lader sig ikke kvantificere (som følge af manglende data eller høj grad af usikkerhed), men er ikke desto mindre yderst vigtige for den politiske beslutningstagning:

- værdien af europæisk selvstændighed (dvs. at vi ikke er afhængige af tredjelandes datakilder)
- fordele på meget lang sigt (30-50 år frem) af løbende og regelmæssige observationer af jordkloden (i kraft af den voksende betydning af bæredygtig udvikling og bekæmpelse af klimaforandringer)
- omkostningsbesparelser ved at ét samlet EU-program og samordning af de nationale initiativer
- fordele i forbindelse med foranstaltninger udadtil.

Galileo og EGNOS

En nærmere undersøgelse af GSA's overvågning af GNSS-markedet viser, at det globale marked for satellitnavigationsprodukter og -tjenester vil fortsætte med at vokse og nå op på ca. 250 mia. EUR i 2030.

Merværdien af det europæiske GNSS består ikke blot i at sikre, at Europa udmærker sig inden for kritisk teknologi, men også at sikre vigtige makroøkonomiske fordele for Den Europæiske Union, der fungerer som katalysator for udviklingen af nye tjenester og produkter baseret på GNSS og skaber teknologiske sidegevinster til gavn for forskning, udvikling og innovation.

Europas borgere har nu over 100 mio. brugerenheder, som kan benytte EGNOS' og/eller Galileos tjenesteydelser, og salget af GNSS-enheder i Den Europæiske

Union forventes at nå op på 290 mio. EUR i 2027, hvorved brugerunderlaget for EGNOS og Galileo vil vokse kolossalt.

De sektorer, der berøres mest, er transport, telekommunikation, landbrug og sikkerhed, og det forventes, at slutbrugerne vil drage gavn af:

- en række nye anvendelsesområder for GNSS
- 3 000 arbejdspladser i leverandørleddet og 50 000 arbejdspladser i aftagerleddet
- bedre transporttjenester og trafikstyring til gavn for en bredere vifte af områder
- mere effektive og lettilgængelige beredskabstjenester
- miljømæssige fordele, såsom nedbringelse af CO₂-emissioner og
- bedre forvaltning af afgrøder og mere bæredygtig fødevareforsyning.

Sikker satellittelekommunikation (GOVSATCOM)

EU-initiativet GOVSATCOM vil sikre garanteret adgang til sikker satellittelekommunikation. Det vil således bidrage indirekte til EU's sikkerhedsmæssige interesser. I medlemsstaterne vil initiativet bl.a. støtte civilbeskyttelse, politi, organer med ansvar for den offentlige sikkerhed samt grænse- og kystvagter. På EU-plan vil det lette arbejdet for EU's agenturer, såsom Frontex og EMSA, og øge effektiviteten af civilbeskyttelse og humanitære interventioner i EU og på verdensplan.

Rumovervågning og -sporing (SST)

SST udgør et vigtigt skridt på vejen til at garantere sikkerheden af rumaktiverne. I kølvandet på den kraftige stigning i antallet af opsendelser har der fulgt en eksponentiel spredning af rumaffald. Der er ifølge oplysninger fra USA mere end 500 000 vragstumper (rumaffald) i kredsløb rundt om jorden, og dette udgør en væsentlig trussel mod satellitter i omløb, idet de i tilfælde af kollision kan anrette alvorlig skade (evt. totalskade) på satellitterne. De foreslåede SST-tiltag omfatter finansiering af SST-tjenester, netværkssamarbejde, opgradering af den nuværende nationale SST-kapacitet og evt. støtte til udvikling af nye SST-aktiver. Målet er at øge ydeevnen og effektiviteten i EU's SST og dens komplementaritet med USA. Dette vil give EU mulighed for bedre at forebygge kollisioner mellem satellitter med rumaffald og derved opnå bedre beskyttelse af sine aktiver.

Rumvejr og jordnære objekter

Rumvejr betegner forskellige slags hændelser (rumstrålingsstorme, fluktuerende magnetfelter og sværme af energipartikler), som hver især har forskellige virkninger på rumaktiver eller aktiver på jorden. Alle EU's aktiver, som er udgangspunkt for EU's rumpolitiske foranstaltninger, kan muligvis påvirkes af rumvejret, og der er derfor behov for at udvikle en strategi for rumvejr for at beskytte dem og sikre, at der ydes effektive og pålidelige tjenester fra andre rumaktiviteter. Rumvejrstjenester udvikles og koordineres af ESA og nogle af medlemsstaterne. Disse fokuserer imidlertid hovedsageligt på videnskab og skal tilpasses for at tilgodese brugernes operationelle behov. På baggrund af og som supplement til ESA og nationale aktiviteter foreslår EU at støtte den fortsatte levering af operationelle rumvejrstjenester ud fra EU-brugernes behov. Dette vil medvirke til at undgå skader på infrastrukturen i rummet og på jorden.

Med hensyn til jordnære objekter (NEO'er) er målet ikke at udvikle nye operationelle tjenester, men at kortlægge og forbinde de eksisterende NEO-aktiver i Europa og støtte koordineringen mellem EU's offentlige myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse. Herigennem støtter man en sammenlægning af aktiviteter på EU-plan, og dermed styrkes EU's position i forhold til vigtige internationale partnere.

1.4.3. Erfaringer fra lignende foranstaltninger

Erfaringer fra tidligere programmer

Opnåede resultater og indhøstede erfaringer fra GNSS og Copernicus

Opnåede resultater fra og betydningen af GNSS og Copernicus

Samlet set har Kommissionen påvist sin evne til at gennemføre de eksisterende GNSS- og Copernicustiltag med støtte fra centrale interesserede parter, såsom ESA, og en stærk forankring i europæisk erhvervsliv.

Midtvejsevalueringerne af EGNOS, Galileo og Copernicus og en evaluering af Det Europæiske GNSS-Agentur (GSA) har tydeliggjort vigtigheden af disse investeringer for EU og bekræftet deres vigtigste resultater frem til nu.

Indhøstede erfaringer fra GNSS

Midtvejsevalueringen af Det Europæiske GNSS-Agentur pegede på en række udfordringer med hensyn til i) forvaltning og ii) sikkerhedsforvaltning.

i) Forvaltning

Forvaltningsstrukturen har vist sig at være noget ineffektiv i form af manglende reaktionsevne i beslutningsprocessen på grund af det høje antal involverede aktører, men også på grund af den anderledes forvaltningsstruktur fordelt mellem ibrugtagning (delegationsaftale mellem Europa-Kommissionen og ESA) og udnyttelse (delegationsaftale mellem Europa-Kommissionen og ESA og samarbejdsaftale mellem GSA og ESA).

ii) Sikkerhedsforvaltning

For så vidt angår sikkerhedsforvaltning gav iværksættelsen af indledende tjenester og overgangen fra etableringsfasen til driftsfasen anledning til en række udfordringer, der skal løftes for at opretholde og forbedre et passende sikkerhedsniveau for driften af EGNSS-systemerne.

Indhøstede erfaringer fra Copernicus

Når det gælder Copernicus, kunne der på baggrund af programmets hidtil største fremgang og mængder af data drages følgende konklusioner:

i) Behov for bedre distribution af og adgang til data

På grund af det særdeles høje antal registrerede brugere bør der foretages forbedringer af kommunikationsaspekterne, datadistribution og -adgang samt datadownload. Der er behov for effektivt at give adgang til store mængder satellitdata og -informationer og mulighed for at kombinere disse med andre data (10 pB pr. år med et distributions- og adgangssystem, der skal kunne levere ti gange denne mængde, idet datagenerering indebærer ti gange mere i download)

ii) Behov for at styrke integrationen af rumdata i andre politikområder og økonomiske sektorer gennem øget fokus på ibrugtagning

Copernicus når ud til brugergrupper fra den traditionelle rumsektor, men har hidtil ikke i tilstrækkeligt omfang formået at nå ud til de øvrige potentielle brugere uden for rumsektoren.

Opnåede resultater og indhøstede erfaringer fra SST-støtteren

Opnåede resultater

Gennemførelsesrapporten om SST-støtteren fremhævede resultaterne ved oprettelsen og driften af alle tre funktioner (sensor, databehandling og tjenesteudbud) set i lyset af den relativt korte tidsramme, siden EU's SST-tjeneste blev tilgængelig for de europæiske brugere. Der er imidlertid behov for at styrke gennemførelsen i den næste fase og at videreudvikle og effektivisere EU's SST-støtteren.

Indhøstede erfaringer fra den eksisterende SST-støtteren

Tilbagemeldingerne på rapporterne bragte fokus på fire hovedpunkter:

i) Mangel på en europæisk dimension

Trods betydelige resultater lider tjenesteudbudet under ringe samarbejde mellem medlemsstaterne, og de interesserede parter agerer ofte ud fra en "silo-mentalitet" frem for at anlægge en koordineret tilgang.

ii) Mangel på europæisk uafhængighed

De vigtigste data bliver på nuværende tidspunkt behandlet og finjusteret i USA.

iii) Forvaltning

Den nuværende regel om enstemmighed skaber komplikationer i den daglige forvaltning af beslutningsprocessen.

iv) Komplekse finansieringsmekanismer

De forskellige tilskud og indkaldelser har vist sig at være teknisk og administrativt besværlige.

1.4.4. Sammenhæng med andre relevante instrumenter og eventuel synergivirkning

Rumprogrammet omfatter ikke forskning, hvilket i stedet er omfattet af EU's niende rammeprogram for forskning og innovation (Horisont Europa): Der vil blive frembragt synergier i kraft af de rumdata og -tjenester, der udbydes gennem EU's rumprogram, og som anvendes til at udvikle banebrydende løsninger.

Rumforskningen skal indgå som en integreret del af søjlen "Globale udfordringer" under Horisont Europa, ligesom innovationsklimaet inden for rumteknologi vil blive fremmet gennem søjlen "Åben innovation", og der vil blive gjort nye landvindinger inden for rumvidenskab gennem søjlen "Åben videnskab". EU's rumprogram vil fremover drage fordel af resultaterne inden for rumforskning og -innovation med finansiering under Horisont Europa. Herigennem understøttes videreudviklingen af

Unionens rumprogramsystemer og -tjenester, og desuden styrkes rumsektorens konkurrencekraft.

Rumprogrammets målsætninger minder om målsætningerne for andre EU-programmer, navnlig Horisont Europa, InvestEU-fonden, Den Europæiske Forsvarsfond og de europæiske struktur- og investeringsfonde.

Synergierne mellem Unionens rumprogram og Horisont Europa skal navnlig sikre, at:

a) rumsektorens forsknings- og innovationsbehov både i leverandørleddet og aftagerleddet inden for Unionen udpeges og fastlægges i forbindelse med den strategiske planlægningsproces for forskning og innovation under Horisont Europa

b) rumdata og -tjenester, som det europæiske rumprogram stiller til rådighed som et offentligt gode, anvendes til at udvikle banebrydende løsninger gennem forskning og innovation, herunder i rammeprogrammet, navnlig for bæredygtige fødevarer og naturressourcer, klimaovervågning, intelligente byer, automatiserede køretøjer eller katastrofehandtering

c) data- og informationsadgangstjenester (DIAS) under Copernicus vil bidrage til den europæiske åbne videnskabscloud og letter dermed forskeres og videnskabsfolks adgang til Copernicusdata. Forskningsinfrastrukturer, navnlig net for in situ-observation vil udgøre væsentlige elementer af den in situ-observationsinfrastruktur, som danner grundlag for Copernicustjenester. Disse vil med tiden drage nytte af oplysninger, som produceres af Copernicustjenesterne.

Synergierne med Unionens program InvestEU skal sikre, at iværksætter og forretningsmuligheder fremmes gennem adgang til risikofinansiering.

Dertil kommer, at mange EU-politikker også nyder godt af EU's rumpolitiske foranstaltninger:

Mængden, kvaliteten og mangfoldigheden af de data, som leveres af Copernicustjenester, er til gavn for EU's politikker på områder såsom klimaforandringer, miljø og landbrug. Mange EU-politikker har behov for præcise og pålidelige data til at udarbejde langsigtede datasæt, præcise konverteringer, mv., som i sidste ende vil muliggøre en langsigtet overvågning af centrale indikatorer inden for deres områder og sikre en effektiv gennemførelse af deres politikker. Kombineret med navigationstjenester kan nye EU-politikker også udvikles på områder som f.eks. intelligent landbrug eller intelligente transportsystemer, hvor der kræves geoplacering med meget høj præcision.

1.5.

1.6. Varighed og finansielle virkninger

✓ Begrænset varighed

- ✓ Gældende fra 1.1.2021 til 31.12.2027
- ✓ Finansielle virkninger fra 2021 til 2027 for forpligtelsesbevillinger og fra 2021 til 2027 for betalingsbevillinger

□ Ubegrænset varighed

- Iværksættelse med en indkøringsperiode fra [...] til [...]
- derefter gennemførelse i fuldt omfang.

1.6. Påtænkt(e) forvaltningsmetode(r)³⁸

✓ Direkte forvaltning ved Kommissionen

- ✓ i dens tjenestegrene, herunder ved dens personale i EU's delegationer
- □ i gennemførelsesorganer

□ Delt forvaltning i samarbejde med medlemsstaterne

☑ Indirekte forvaltning ved at overlade budgetgennemførelsesopgaver til:

- □ tredjelande eller organer, som tredjelande har udpeget
- ☑ internationale organisationer og deres organer (angives nærmere)
- □ Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond
- ✓ de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70 og 71
- □ offentligretlige organer
- ☑ privatretlige organer, der har fået overdraget samfundsopgaver, forudsat at de stiller tilstrækkelige finansielle garantier
- □ privatretlige organer, undergivet lovgivningen i en medlemsstat, som har fået overdraget gennemførelsen af et offentlig-privat partnerskab, og som stiller tilstrækkelige finansielle garantier
- □ personer, der har fået overdraget gennemførelsen af specifikke aktioner i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, og som er udpeget i den relevante basisretsakt.
- *Hvis der angives flere forvaltningsmetoder, gives der en nærmere forklaring i afsnittet "Bemærkninger".*

Bemærkninger

De forskellige aktører i forvaltningen vil få følgende ansvarsområder:

i) Kommissionen vil have det overordnede ansvar for forvaltningen af EU's rumprogram og de dermed forbundne foranstaltninger (Galileo, EGNOS, Copernicus, SSA og GOVSATCOM) — herunder de særlige støtteaktiviteter knyttet til løfteraketter, internationalt

³⁸ Forklaringer vedrørende forvaltningsmetoder og henvisninger til finansforordningen findes på webstedet BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

samarbejde og rumøkonomi — fastlæggelse af foranstaltningernes sikkerhedsmæssige og politiske målsætninger på højt niveau og tilsyn med deres gennemførelse

ii) Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (med placering i Prag) vil have følgende ansvarsområder:

- driften af Galileo og EGNOS
- driften af Galileos centre for sikkerhedsovervågning
- de opgaver, der er forbundet med sikkerhedsgodkendelse af samtlige rumpolitiske foranstaltninger (i øjeblikket kun for Galileo)
- de aktiviteter, der er knyttet til formidling, promovning og markedsføring af data, og oplysningsaktiviteter med hensyn til de tjenester, der udbydes af alle dele af EU's rumprogram ("bruger- og markedsudbredelse"), og som på nuværende tidspunkt kun udføres for Galileo og EGNOS
- forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Forordningen vil desuden give agenturet mulighed for at udføre andre opgaver, der understøtter alle rumaktiviteterne. Eksempelvis vil agenturet i forbindelse med krisestyringsmissioner og -operationer kunne varetage den overordnede koordinering af brugerrelaterede aspekter af GOVSATCOM i tæt samarbejde med relevante EU-agenturer og EU-Udenrigstjenesten.

iii) Med forbehold af tilpasninger af sin interne beslutningsproces med henblik på at beskytte EU's interesser vil Den Europæiske Rumorganisation (ESA) varetage samme arbejdsopgaver som i dag: navnlig forskning og udvikling, videreudvikling, ruminfrastruktur (delvist), GNSS' rum- og jordbaserede segmenter samt Copernicus' rumsegment. Forbindelserne med ESA vil blive strømlinet under én samlet finansiel partnerskabsrammeaftale med Unionen (som vil blive defineret i finansforordningen), som fastlægger en række fælles principper og regler, hvor der i dag findes flere bidragsaftaler og samarbejdsordninger med forskellige gennemførelsesbestemmelser, som Kommissionen og agenturet har indgået med ESA.

vi) Synergierne med nationale rumagenturer og deres eksisterende programmer vil blive styrket, navnlig gennem bidragsaftaler, offentlig-offentlige partnerskaber, fælles forvaltning og fælles initiativer med henblik på at fremme udbredelsen af rumbaserede applikationer eller til støtte for konkurrencekraft og iværksætteri.

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om kontrol og rapportering

Angiv hyppighed og betingelser.

Overvågningen af de rumpolitiske foranstaltninger vil blive gennemført ved hjælp af en række indikatorer tilpasset til hver enkelt foranstaltning. Disse indikatorer vil blive udviklet i tråd med de kommende forhandlinger om bidragsaftaler for hver foranstaltning og i fastlæggelsen af tilsynet med foranstaltningerne. En række indikatorer er allerede blevet identificeret, regelmæssigt overvåget og evalueret i forbindelse med midtvejsevalueringen af de eksisterende rumpolitiske foranstaltninger (Copernicus, Galileo og EGNOS). Det forventes, at de fleste af disse indikatorer vil blive opretholdt og anvendt som reference for de nye foranstaltninger. Yderligere specifikke mål vil også blive opstillet i det omfang, det er hensigtsmæssigt for foranstaltningens gennemførelse. Der vil ligeledes blive indført overvågning af de midler, der er afsat til udbredelse af forsknings- og innovationsresultater, navnlig fra EU's rammeprogrammer.

Den nuværende indgivelse af de forskellige indikatorer er knyttet til indsendelse af bemyndigede enheder i deres kvartalsrapporter. Fremover vil indgivelserne efter planen følge den samme tidsramme, uden at dette dog afskærer Kommissionen fra at anmode om ad hoc-rapportering.

Derfor vil de fremtidige bidragsaftaler, som i dag, danne de retlige rammer vedrørende rapportering og vil navnlig præcisere den nøjagtige definition af indikatorer og hyppigheden af indgivelserne.

Ud over disse standardforanstaltninger vil Kommissionen gennem udøvelsen af sine politiske tilsynsbeføjelser i forbindelse med rumprogrammet styrke overvågnings- og evalueringsmekanismerne for de bemyndigede organer ved at anmode om detaljerede årlige forvaltningsplaner og gennemførelsesrapporter, afholde regelmæssige møder om programforløbet og foretage teknologisk og finansiel revision.

Medlemsstaterne vil blive opfordret til at bidrage til dette arbejde, især for områder under deres direkte eller indirekte ansvar.

2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem(er)

2.2.1. *Begrundelse for de(n) påtænkte forvaltningsmetode(r), finansieringsmekanisme(r), betalingsvilkår og kontrolstrategi*

Den påtænkte forvaltningsmodel for den næste finansieringsperiode bygger på de eksisterende rammer og udnytter samtidig synergier, hvor det er relevant, navnlig med hensyn til sikkerhed.

Europa-Kommissionen skal primært varetage det overordnede politiske tilsyn med programmerne. Ved brug af indirekte forvaltning vil den kunne uddelegere forvaltningen af de operationelle aktiviteter til Det Europæiske GNSS-Agentur og Den Europæiske Rumorganisation alt efter deres respektive kompetenceområder. Den får ligeledes mulighed for at rådføre sig med eksperter og de nationale rumagenturer om specifikke tekniske spørgsmål.

For så vidt angår GSA's rolle, foreslås det at bygge videre på erfaringerne om sikkerhedsgodkendelse for GNSS for at gøre den ansvarlig for sikkerhedsgodkendelse af samtlige rumpolitiske foranstaltninger (Galileo, EGNOS, Copernicus, SSA og GOVSATCOM).

For så vidt angår samarbejdet med ESA, er målet at strømline den nuværende ramme. Der er på nuværende tidspunkt indgået flere aftaler med ESA om uddelegering og samarbejdsordninger med forskellige gennemførelsesbestemmelser. Det foreslås, at der indgås en finansiell partnerskabsrammeaftale med ESA, der dækker alle programmer, for at sikre sammenhæng i ESA's gennemførelse af aktiviteterne. De opgaver, der varetages af ESA, bør forblive de samme.

Betalingsvilkårene bør fortsat ligne vilkårene i de foregående FFR: betalingsoverslaget udarbejdes af agenturerne og kontrolleres af Kommissionen (navnlig med hensyn til det samlede delegerede rammebeløb), og betalingen sker regelmæssigt for at give de bemyndigede organer mulighed for effektivt at forvalte udbud og undgå regnskabsproblemer. Kommissionen beholder kontrollen, når den godkender en betaling, navnlig den juridiske ret til at nedsætte beløbet, såfremt efterspørgslen og dermed betalingsoverslaget anses for at være uforholdsmæssigt højt sat.

Den kontrolstrategi, som vil blive fastlagt i bidragsaftalerne, vil bygge på den erfaring, der er opnået i den foregående FFR, navnlig kvartalsvis rapporteringsprocedure (der omfatter rapportering om programmer, finansiering og risikostyring) og de forskellige bestyrelser (f.eks. indkøbsbestyrelser) samt møder. Den fremtidige kontrolstrategi vil afhænge af definitionen af alle risici, som programmet kan udsættes for, og vil tage hensyn til deres relative betydning og potentielle virkninger for programmet. Denne organiseringsmåde med hensyn til kontrol har vist sig at være effektiv for de vigtigste foranstaltninger (Galileo, EGNOS og Copernicus) som anført i deres respektive midtvejsevalueringer.

Den nuværende kontrolstrategi har været genstand for revision af Revisionsretten gennem den årlige proces for transaktionsverificering og af IAS gennem specifikke revisioner. Henstillingerne, som alle var i småtingsafdelingen, blev gennemført i praksis.

2.2.2. *Oplysninger om de udpegede risici og de(t) interne kontrolsystem(er), der etableres for at afbøde dem*

Konstaterede risici

De konstaterede risici svarer til de risici, som blev fastlagt i den tidligere FFR for de eksisterende foranstaltninger, primært GNSS og Copernicus og i mindre omfang SST:

Teknologiske risici: Foranstaltninger inden for rumfart bygger på den nyeste teknologi, som endnu ikke er valideret, og hvis specifikationer er under løbende udvikling.

Risici for erhvervsgrenen: Etablering og opgradering af infrastrukturen involverer mange aktører fra erhvervsgrenen i flere lande, og deres indbyrdes samarbejdet skal koordineres effektivt for at kunne udvikle systemer, der er pålidelige og fuldt integrerede, især med hensyn til sikkerhed.

Risici knyttet til tidsplanen: Eventuelle forsinkelser af gennemførelsen bringer muligheden for at løse opgaven i fare og må forventes at føre til omkostningsoverskridelser.

Forvaltningsmæssige risici: Forvaltningen af programmerne fordrer samarbejde mellem forskellige enheder og en tilpas grad af stabilitet og tilrettelæggelse. Der skal desuden tages hensyn til holdningsforskelle blandt de forskellige aktører og nærmere bestemt mellem medlemsstaterne om flere betydningsfulde spørgsmål. Der skal i denne sammenhæng overvejes en fordeling af visse risici, bl.a. de finansielle og sikkerhedsrelaterede risici, blandt de aktører, som bedst er i stand til at bære dem.

De finansielle risici er begrænsede på grund af Kommissionens stringente opfølgning på udbud, der forvaltes af de bemyndigede enheder (eksempelvis Kommissionens deltagelse i vigtige udbudsbestyrelser, granskning af langsigtede planlægnings- og udbudsbudgetter), det juridisk begrænsede budget og de tilpasninger, inden for budgettets rammer, i tilfælde af overskridelse i den ene del af programmet.

Igangværende aktiviteter

Med hensyn til Galileos, EGNOS' og Copernicus' tjenester er risiciene knyttede til deres videreførelse og udvikling og er derfor begrænsede på baggrund af flere års erfaring i at gennemføre disse aktiviteter. Gennemførelsen af disse foranstaltninger har vist sig at være vellykket, hvilket fremgår af konklusionerne af den pågældende midtvejsevaluering, og bekræftes af den fortsatte levering af tjenester og data. Ydermere indgår risikostyring som en integreret del af forvaltningen af de rumpolitiske foranstaltninger, som overvåges af Kommissionen. I programmets forvaltningsplan, som er en integreret del af de delegationsaftaler, der er indgået med ESA, er der udtrykkeligt fastsat alle værktøjer og foranstaltninger (rapportering, kontrolbestyrelser, mv.), der vedrører risikostyring. De overvågningsprocesser og risikostyringsforanstaltninger, der er oprettet i den nuværende FFR, vil blive anvendt til at fastlægge de fremtidige bidragsaftaler.

Nye aktiviteter

Der er risici forbundet med udviklingen af SST og GOVSATCOM, da disse er nye aktiviteter. Disse risici begrænses dog, eftersom:

- en vigtig del af SSA-aktiviteterne allerede er påbegyndt med SST-støtterammen (5 år). Erfaringerne fra de første år af gennemførelsesperioden fører i øjeblikket til ændringer i strukturen og gennemførelsen af programmet (ledelse, beslutningsproces, osv.). Den nye forordning vil tage hensyn til disse nødvendige ændringer for at mindske risikoen for manglende opfyldelse af målsætningerne.

- GOVSATCOM-initiativet planlægges gennemført gradvist for at sikre tilstrækkelig fleksibilitet og tilpasning i forhold til skiftende efterspørgsel og behov. Ud over EU's ekspertise inden for forvaltning af rumpolitiske foranstaltninger vil dette sammen med initiativets modularitet afstedkomme en tilpasning af direktivets anvendelsesområde bl.a. for at undgå overdimensionerede udbud.

Intern kontrol

GD GROW's generelle interne kontrolsystem bygger på forskellige kvartalsrapporter fra de bemyndigede enheder. Disse rapporter efterfølges af målrettede gennemgange for at sikre, at planlægningen overholdes, og for at løse eventuelle tekniske vanskeligheder, skal disse gennemgange omfatte en opfølgning af de risici, der er forbundet med programmets gennemførelse. Derudover foretager GD GROW

efterfølgende gennemgange for at sikre forsvarlig økonomisk forvaltning af de bemyndigede enheder.

2.2.3. *Vurdering af og begrundelse for kontrolforanstaltningernes omkostningseffektivitet (forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler) samt vurdering af den forventede risiko for fejl (ved betaling og ved afslutning)*

Hovedparten af programmets budget forvaltes af agenturet, ESA og Eumetsat gennem bidragsaftaler. På baggrund af historiske data anslår Kommissionen, at de samlede kontrolomkostninger for alle de bemyndigede enheder udgør ca. 0,3 % af de forvaltede midler. Gennemførelsesorganernes omkostninger anslås på grundlag af den foregående periode til mellem 5 og 10 %.

Den forventede risiko for fejl på i forbindelse med betaling og ved regnskabsafslutning er begrænset set i lyset af ordningen for offentlige udbud: Kommissionen uddelegerer udbuddene til enten agenturet eller ESA under en FFR, og disse organer aflægger kvartalsrapport om faktiske og forventede udbud inden for grænserne af de uddelegerede beløb.

2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

Angiv eksisterende eller påtænkte forebyggelses- og beskyttelsesforanstaltninger, f.eks. fra strategien til bekæmpelse af svig.

De bidragsaftaler, der som følge af forordningen om rumprogrammet vil blive indgået med tredjeparter, vil sandsynligvis skulle indeholde krav om tilsyn og finanskontrol udøvet af Kommissionen eller dennes befuldmægtigede repræsentant og om revision foretaget af Revisionsretten eller OLAF, såfremt det af EU skønnes nødvendigt, evt. ved aflæggelse af kontrolbesøg.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) på budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme

i mio. EUR (tre decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	01	Det indre marked, innovation og det digitale område – Klynge 4 Rummet
---	-----------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	I ALT
04.0201 Aktionsbevillinger til det europæiske rumprogram	Forpligtelser	(1a)	2 140,879	2 183,957	2 229,896	2 277,715	2 322,428	2 369,057	2 416,068		15 940,000
	Betalinger	(2 a)	1 123,106	1 694,827	1 942,491	2 068,738	2 239,144	2 326,57	2 370,309	2 174,816	15 940,000
04.01 Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for programmet	Forpligtelser = betalinger	(3)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	0,000	60,000
Bevillinger finansieret over bevillingsrammen for programmet I ALT	Forpligtelser	=1+3	2 148,879	2 191,957	2 237,896	2 285,715	2 331,428	2 378,057	2 426,068		16 000,000
	Betalinger	=2+3	1 131,106	1 702,827	1 950,491	2 076,738	2 248,144	2 335,570	2 380,309	2 174,816	16 000,000

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	7	"Administrationsudgifter"
---	---	---------------------------

Dette afsnit skal udfyldes ved hjælp af de "administrative budgetoplysninger", der først skal indføres i [bilaget til finansieringsoversigten](#) (bilag V til de interne regler), som uploades til DECIDE med henblik på høring af andre tjenestegrene.

i mio. EUR (tre decimaler)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	I ALT
Menneskelige ressourcer	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321		114,247

Andre administrationsudgifter		1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909		12,601
Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	(Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230		126,848

i mio. EUR (tre decimaler)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	I ALT
Bevillinger I ALT under samtlige UDGIFTSOMRÅDER i den flerårige finansielle ramme	Forpligtelser	2 166, 895	2 210, 007	2 255, 980	2 303, 835	2 349, 584	2 396, 249	2 444, 298	0,00 0	16 126,848
	Betalinger	1 149, 122	1 720, 877	1 968, 575	2 094, 858	2 266, 300	2 353, 762	2 398, 539	2174 ,815	16 126,848

Til orientering indeholder FFR-pakken ud over rumprogrammet en særskilt bevilling til EU's bidrag til agenturet

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Efter 2027	I ALT
Aktionsbevillinger 04. 0202 EU-bidrag til agenturet	Forpligtelse r	(1b)	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119		235,000
	Betalinger	(2b)	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119		235,000

3.1.2. Sammenfatning af de anslåede virkninger for administrationsbevillingerne

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført nedenfor:

i mio. EUR (tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I ALT
----	------	------	------	------	------	------	------	-------

UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme								
Menneskelige ressourcer	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	114,247
Andre administrationsudgifter	1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909	12,601
Subtotal UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230	126,848

Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme								
Menneskelige ressourcer								
Andre udgifter af administrativ karakter (tidligere BA-poster)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	60,000
Subtotal uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme								

I ALT	26,016	26,050	26,084	26,120	27,156	27,192	28,230	186,848
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Bevillingerne til menneskelige ressourcer og andre administrationsudgifter vil blive dækket ved hjælp af de bevillinger, der i forvejen er afsat til generaldirektoratets forvaltning af forvaltningen, og/eller ved intern omfordeling i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige generaldirektorat i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

3.1.2.1. Anslået behov for menneskelige ressourcer

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer.
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført nedenfor:

Overslag angives i årsværk

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)							
I hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer	93	93	93	93	93	93	93
I delegationer							
Forskning							
Eksternt personale (i årsværk: FTE) - KA, LA, UNE, V og JMD							
Udgiftsområde 7							
Finansieret over UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	- i hovedsædet	39	39	39	39	39	39
	- i delegationer						
Finansieret over bevillingsrammen for programmer	- i hovedsædet						
	- i delegationer						
Forskning							
Øvrigt (skal angives)							
I ALT	132	132	132	132	132	132	132

Personalebehovet vil blive dækket ved hjælp af det personale, som generaldirektoratet allerede har afsat til foranstaltningen, og/eller interne rokader i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige generaldirektorat i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

Opgavebeskrivelse:

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte	93
Eksternt personale	39

3.1.3. Tredjemands bidrag til finansieringen

Forslaget/initiativet:

- indeholder ikke bestemmelser om samfinansiering med tredjemand
- indeholder bestemmelser om samfinansiering med tredjemand, jf. følgende overslag:

Bevillinger i mio. EUR (tre decimaler)

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	I ALT
Angiv organ, som deltager i samfinansieringen								
Samfinansierede bevillinger I ALT								

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

- Forslaget/initiativet har ingen finansielle virkninger for indtægterne
- Forslaget/initiativet har følgende finansielle virkninger:
 - for egne indtægter
 - for andre indtægter

Angiv, om indtægterne er formålsbestemte
i mio. EUR (tre decimaler)

Indtægtspost på budgettet:	Forslagets/initiativets virkninger						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artikel							

For indtægter, der er formålsbestemte, angives det, hvilke af budgettets udgiftsposter der påvirkes.

Andre bemærkninger (f.eks. om hvilken metode der er benyttet til at beregne virkningerne for indtægterne).